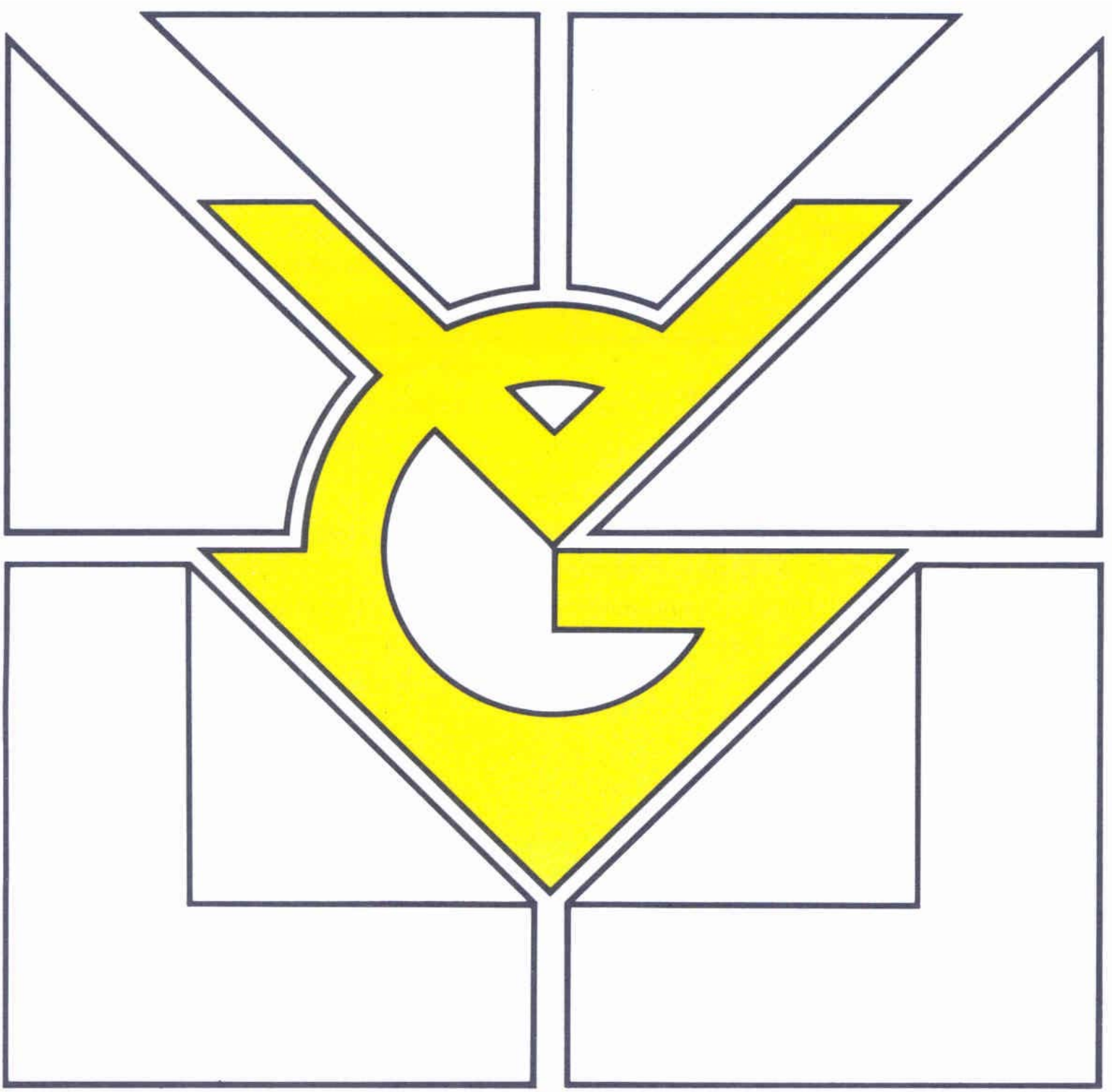
België - Belgique
P.B.-P.P.
2000 Antwerpen 1
BC 9497

PERIODIEK

DRIEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT

VAN HET VLAAMS GENEESKUNDIGENVERBOND

64ste jaargang Okt – Nov - Dec 2009 Nr. 4

AFGIFTEKANTOOR: 2000 ANTWERPEN 1

Inhoud

VOORWOORD 3
GESCHIEDENIS VAN DE GENEESKUNDE 4
- HET GENTS MUSEUM VOOR GESCHIEDENIS VAN DE GENEESKUNDE 4
- JAN PALFYN: DE VERLOSTANG EN DE SIAMESE TWEELING 4

BALANS 6
FORUM 8
- ARMOEDE EN GEZONDHEID: VOORSTELLEN VAN OPLOSSINGEN 8
- IN BELGIË WORDT GESTAMELD OVER SOCIALE ONGELIJKHEID IN GEZONDHEID, ALDUS TEGENBOS 9
- 7162 DOMME HUISARTSEN MET DANK AAN PEST-AANKOOP 10
- WIJ VRAGEN NIETS: SLIMME STRATEGIE OF TOPPUNT VAN ONMACHT? 10
- EEN VLAAMSE *BRAND*: WAAR VOOR JE GELD 12
- DE VLAAMSE GRIEP 13

KORTE BERICHTEN 14
VGV-MEDEDELINGEN 18
- ALGEMENE LEDENVERGADERING VGV op zaterdag 28 november 2009 te Leuven 18
- 30ste NIEUWJAARSCONCERT VAN HET ANTWERPS KULTUREEL OVERLEG (AKO) 18

OVV-MEDEDELINGEN 19
- OVV PERSBERICHT 30 SEPTEMBER 2009 19
- VERSLAGBOEK SYMPOSIUM VERGRIJZING EN ONTGROENING 19

VGV-CULTUUR 20
- TENTOONSTELLINGEN 20
- VGV BEZOEKT Rogier van der Weyden ter gelegenheid van de ALGEMENE LEDENVERGADERING OP 28 NOVEMBER 2009 21
- AANBEVOLEN DOOR VGV 22
- MUZIKALE CULTURELE EVENEMENTEN IN BINNEN- EN BUITENLAND 22
- UIT DE DISCOTHEEK 24
- BOEKBESPREKINGEN 25

BRIEFWISSELING 33
HOMO LUDENS 35
- KRUISWOORDRAADSEL 35

VVMV-Berichten: KATERN ingevoegd.

RAAD VAN BESTUUR

Voorzitter: Dr. J. Dockx
Ondervoorzitter: Dr. R. Vermeulen*
Secretaris: Dr. Bart Garmyn
Penningmeester: Dr. G. Debruyne
Cultuur: Dr. J. Dockx
Leden: Prof. Dr. A. Baert, Dr. L. Beeckman, Dr. L. Ide, Dr. P. H. Jongbloet, Prof. Dr. E. Ponette*, Dr. D. Van de Voorde, Dr. J. Van Meirhaeghe*

* oud-voorzitter

RAAD VOOR ADVIES

Prof. Dr. Rik Casteels, K.U.Leuven
Dr. J. Daels, Het Vlaamse Kruis
Dr. E. De Bleeker, oud-voorzitter VVMV
Prof. Dr. L. Denis, directeur Oncologisch Centrum Antwerpen
Prof. Dr. W. Dierick, U.Antwerpen
Dr. C. Geens, voorzitter Alumni geneeskunde K.U.Leuven
Prof. Dr. Jan Peers, K.U.Leuven
Prof. Dr. P. Van Cauwenberge, rector U.Gent
Prof. Dr. Philippe Vandekerckhove, gedelegeerd bestuurder Rode Kruis Vlaanderen
Prof. Dr. G. Verdonk, U.Gent
Dr. R. Verhaert, V.V.K.

ALGEMENE LEDENVERGADERING VGV
op zaterdag 28 november 2009 te Leuven

Zie p.18

UITGAVEN VGV

Autokenteken
- Decalco € 2.00,- + € 0.59,- Port
- Aluminium € 3.00,- + € 0.59,- Port

Fiscaal dagboek € 25.00,- + € 1.77,- Port

www.vgv.be

Nog meer informatie
Makkelijk om te reageren
Of in discussie te treden

Lidgeld V.G.V.

Gewoon lid	€ 55.00
Tot 5 jaar na diploma	€ 25.00
Arts zonder praktijk	€ 25.00
Steunend lid	€ 75.00
Artsenkoppel	€ 60.00
Artsenkoppel (tot 5 jaar na diploma of zonder praktijk)	€ 30.00
Abonnement "Periodiek" voor niet leden	€ 20.00

KBC nr. 407-3062251-47

Secretariaat V.G.V.: Ergo de Waellaan 3 – bus 14
2100 Deurne – Antwerpen - Tel: 03/322.28.50 – Fax: 03/322.45.14
e-post: info@vgv.be - webstek: www.vgv.be

VOORWOORD

Bij het zilveren jubileum van het toelatingsexamen arts/tandarts heeft deze jubilaris recht op een rede want je weet nooit of hij nog een tweede kans krijgt. Mijnheer Numerus Clausus (NC) mag fier zijn op het ontegensprekelijk succes van de slaagkansen in het eerste jaar bachelor dat van 45% (voor 1997) gestegen is tot bijna 90%. Dit is zonder meer kostenbesparend. Voor andere universitaire richtingen is een dergelijke maatregel blijkbaar niet zo vanzelfsprekend. U slaagt erin om ruim 3600 kandidaten te verleiden waarvan er 1300 (36%) geslaagd zijn. Bijna 50% van de deelnemers heeft een opleiding wetenschappen/wiskunde genoten en liefst 632 kandidaten kwamen uit de biomedische wetenschappen. Deze laatste hadden een slaagpercentage van ruwweg 70% waardoor het argument opgaat dat een dergelijk voorbereidend jaar meer gelijke kansen biedt aan talentvolle studenten.

En, Mr. NC, u trekt ook vrouwen aan: 2 op 3. Wat is er aantrekkelijker dan een vrouwelijke intelligente arts? De lezers van Bouquet wensen niets liever. Alleen dat de vervrouwelijking van sommige beroepen kan wijzen op een verminderde aantrekkingskracht op de arbeidsmarkt. Het federale opgelegde contingent bedraagt ruim 800 artsen waardoor er 500 in overtal zijn. We blijven eerlijk en trekken er nog 200 toeristen af wat de teller op 300 brengt. Wil Mr. NC het dramatische risico nemen dat op het einde van de studie uw kandidaat-elect, ook al was het er maar één, het beroep van arts niet mag uitoefenen en de staat dan maar een selectie zal doorvoeren met een vergelijkend examen op basis van een numerus fixus naar het voorbeeld van de kinesisten?

Dit zou intellectueel het summum zijn van vernedering: toegelaten worden tot de studie, stage lopen, idealen opbouwen en dan afgewezen worden met uitsluitend nog een toekomst bij Test-Aankoop als Dr. J. Udas. Natuurlijk hanteert minister Onkelinx sedert jaren een kadaster waarbij nauwkeurig het aantal artsen per discipline en hun activiteiten worden geregistreerd. Dat er tekorten zijn aan huisartsen, pediaters en psychiaters is zuiver toeval en voorbijgaand. Dat deze tekorten in een verenigd Europa ingevuld worden door buitenlandse artsen (257 Roemeense artsen in Wallonië) is eveneens toeval en een tijdelijk fenomeen.

Hoe is het nu gesteld in het zuiden van dit land? Tot 2005 was er nagenoeg geen vuiltje aan de lucht. Noteer dat in Vlaanderen het toegangsexamen reeds bestaat sedert 1997. Ten gerieve van Wallonië werden de contingenten parlementair aangepast en werden RIZIV-nummers bijgedrukt. In 2005 werd een filter na het eerste jaar bachelor ingebouwd (de zogenaamde afgewezen studenten), die recent door het Grondwettelijk Hof nietig werd verklaard waardoor de toegang volledig vrij is tot 2009-2010. In Namen is er nu speciale opvang voorzien voor het "onthaal" van Vlaamse studenten. Deze ongelijke toegang tot de richting geneeskunde is een schande omdat, ondanks duidelijke federale afspraken, onze Vlaamse kinderen wettelijk benadeeld worden.

Tenslotte moeten we er in de toekomst rekening mee houden dat de sociale ongelijkheid zal toenemen door de bijkomende kosten van studiebegeleiding, voorbereidende jaren enz. waardoor het elitaire karakter van de toegang tot de geneeskunde alleen maar zal toenemen.

Misschien is de combinatie van deze elitaire evolutie, de vervrouwelijking van het beroep en het ontbreken van een kadaster samen met de heersende denigrerende opvattingen de mogelijke verklaring voor de "teloorgang" van het huisartsenberoep.

Met deze wetenschap in gedachten zal ik proberen om Mira uit te leggen waarom zij in Vlaanderen geen arts kan worden omwille van een tekort van 0,13 punten en waardoor haar ultieme droom verloren gaat. Daarom moeten we een beperkt aantal plaatsen voorzien (wat een bescheiden vraag is in vergelijking met Wallonië) voor deze gedreven grensgevallen die voor een selectiebureau mondeling hun motivatie moeten kunnen toelichten zoals gebruikelijk is bij de aanwerving in openbare diensten.

De paradox is dat na dit zilveren jubileum het aantal kandidaten even hoog ligt als in het laatste academiejaar 1996-1997 voor het toelatingsexamen dat nochtans hét wapen was tegen de dreigende plethora. Voorwaar een beleid met visie.

Zolang het federale België "unitair" is moet de toegang tot de geneeskunde omwille van het gelijkheidsbeginsel voor iedereen gelijk zijn.

Ik laat dan ook in het midden of deze jubilaris de weg mag opgaan naar een volgend lustrum.

Verder nog aanbevolen informatie:
www.amenenuit.vla.zonder.be en
www.ond.vlaanderen.be/toelatingsexamen.

Jan Dockx
VGV-voorzitter

GESCHIEDENIS VAN DE GENEESKUNDE

HET GENTS MUSEUM VOOR GESCHIEDENIS VAN DE GENEESKUNDE

Het Museum voor Geschiedenis van de Geneeskunde is gevestigd in een vleugel van "Het Pand" (Onderbergen 1, 9000 Gent), het voormalige Dominicanenklooster (begin 13e eeuw), thans Cultureel Centrum van de Gentse Universiteit (UGent).

Dit museum is een initiatief van de Stichting Jan Palfyn, in 1991 opgericht door enkele emeriti van de Gentse faculteit geneeskunde en gezondheidswetenschappen. Deze instelling van openbaar nut stelt zich tot doel om een bijdrage te leveren aan de medische "cultuur" in de breedste zin van het woord via het verzamelen, bewaren, en bekendmaken van het rijk medisch-historisch patrimonium in de Vlaamse Gemeenschap.

Medewerkers van het Museum waren bereid om voor Periodiek enkele blikvangers uit de verzameling nader te belichten. Graag begeleiden zij de VGV-leden bij een bezoek aan het Museum, liefst in groep (max. 30 personen). Voor een afspraak kan men onze secretaris, prof. em. Dr. Eric Lacroix bellen (09-22.70.59) of gebruik maken van de antwoordtelefoon (09-22.70.32), faxnummer (09.264.83.96) of e-postadres: museumgeneeskunde@ugent.be.

De Stichting beschikt over een omvangrijke medisch-historische bibliotheek, ondergebracht in de sectie "Medische cultuur" van de Biomedische Bibliotheek op de campus van het Universitair Ziekenhuis: UZGent, De Pintelaan 185, 9000 Gent. De hoofdbibliothecaris van de medisch-historische bibliotheek, dr. Sci. Luc De Broe, is ter plekke te bereiken op maandag en woensdag (14-17 uur) of via e-post: bibpalfyn@gmail.com en debroe.luc@gmail.com

In Periodiek zullen bijdragen worden gepubliceerd van enkele medewerkers over bijzondere merkwaardigheden in het Gentse Museum. Wij beginnen met een artikel over Jan Palfyn door Prof. Dr. Michel Thiery

JAN PALFYN: DE VERLOSTANG EN DE SIAMESE TWEELING

- **Michel Thiery,** geboren te Gent (1924), emeritus hoogleraar verloskunde aan de Gentse universiteit
- Medestichter van de 'Stichting Jan Palfyn' en medeoprichter van het Museum voor de Geschiedenis van de Geneeskunde, waar hij twee cellen wijdde aan de geschiedenis van de gynaecologie en verloskunde. De historie van de geneeskunde is zijn levenslange hobby.
- Auteur van bio- en bibliografische studies van bekende en minder bekende geneesheren.
- Verzorgt de sectie "Eponiemen" voor het Tijdschrift voor Geneeskunde.

Joannes (Jan) Palfyn (niet Palfijn!), geboren op 28 november 1650 te Kortrijk, was de jongste zoon van Gillis Palfyn, barbier-chirurgijn die hem in het handvak inwijdde (fig.1). Om zich te bekwamen in de ontleedkunde "*the hand-maid of surgery*" ging Jan skeletten opgraven, maar hij werd betrapt en moest in 1670 uit Kortrijk wegvluchten. Geholpen door het bevriende echtpaar Wallaert kwam hij in Gent terecht en werd er als leerjongen aanvaard door Simon Vroome, chirurgijn en leraar aan de Heelkundige School, in 1663 opgericht door het *Collegium Medicum Gandavense*. Hij volgde er de lessen van zijn beschermheer, anatomiseerde en studeerde.

In 1673 als "meester-chirurgijn" erkend, vertrok hij naar Parijs, toen het Mekka van de ontleed- en heelkunde. Hij vond daar zijn tweede mentor, Joseph Guichard Duverney (1648-1730), die aan de Jardin du Roy anatomie en chirurgie doceerde. Gedurende drie jaren assisteerde hij Duverney aan de operatietafel. In 1676 naar Kortrijk teruggekeerd, vestigde hij zich aldaar als heelmeester. Hij trouwde er met Margareta Wallaert, dochter van het echtpaar dat hem naar Gent had geloodst. Zij schonk hem vijf kinderen. In 1685 verliet hij voor de tweede maal zijn geboortestad nadat de magistraat hem had beboet wegens het bezitten van een gemonteerd mensenskelet. Hij vestigde zich in Ieper, waar zijn vrouw in 1691 overleed. Twee jaar later hertrouwde hij met Marie Du Bois, die aan de familie een zoon toevoegde, maar stierf een jaar na diens geboorte.

Aangetrokken door de intellectuele sfeer van de Vlaamse hoofdstad en haar Heelkundige School ging de weduwnaar in Gent wonen, en dit keer voor goed. Hij werd er met open armen ontvangen, verkreeg het poorterschap en werd "geadmitteerd" als *"meester in de chirurgie ende barbarie",* waardoor hij zijn beroep verder kon uitoefenen. In Gent is hij ook begonnen aan de redactie van zijn vele leerboeken gewijd aan de ontleed- en heelkunde. Bestsellers, die meerdere herdrukken kenden. In 1718 verscheen zijn hoofdwerk *"Heelkonstige ontleding van 's menschen lighaam"* dat gedurende vele jaren hét standaardwerk voor de chirurgijns bleef en in het Frans, Duits en Italiaans. Na zijn dood verscheen nog een deel uit dit leerboek in Japanse vertaling! Palfyn bleef verder reizen naar Frankrijk en Nederland en onderhield vriendschappelijke betrekkingen met geleerden, waaronder Boerhaave (1668-1738), Albinus (1653-1721), Devaux (1649-1726), Ruysch (1638-1731) en Filip Verheyen (1648-1710), de "Vesalius uit 't Land van Waas", die in Leuven de anatomie doceerde. In 1708 werd hij als lector in de osteologie en chirurgie aan de Heelkundige School van Gent benoemd en in 1727 als leraar in de ontleed- en heelkunde. Een uitzonderlijke benoeming voor een man die geen geneesheer was! Hij was ook pestmeester van de stad en werkte in het stadsziekenhuis "De Bijloke", o.a. als breuk- en steensnijder.

Na zijn overlijden op 21 april 1730 waren zijn stadsgenoten hem vlug vergeten ... tot in 1776. Dat jaar verscheen in Parijs de *"Histoire de l'anatomie et de la chirurgie"* waarin Antoine Portal (1742-1832) de wetenschappelijke bijdrage van Monsieur Palfin in twijfel trok. Beledigd en verontwaardigd reageerden de Gentenaars: in de St.-Jacobskerk plaatsten zij ter ere en nagedachtenis van hun held maar liefst twee cenotafen (1783 en 1784).

DE VERLOSTANG

De naam Palfyn blijft als eponiem verbonden met de verlostang, de "IJzeren Handen" of *"Manus ferreae Palfini"* waarvan een oorspronkelijk exemplaar tentoongesteld is in ons Museum (fig 2). Een nieuw instrument om het kind te halen, nieuw want met evenwijdige takken en dus qua model verschillend van de tractors van voorgangers, met name de gekruiste forceps van de Engelse "clan" der Chamberlens (17e-18e eeuw) en het passervormig instrument ontwikkeld door de Nederlandse heelmeester Hendrick van Roonshuyse (1625-1672). Deze instrumenten werden door de uitvinders geheimgehouden – uit winstbejag. Onze plichtbewuste, menslievende en onbaatzuchtige Vlaming was uit een ander hout gesneden. Hij wilde dat zijn verlostang kon worden gebruikt door ieder chirurg en vroedman om ook het kind te kunnen redden. Palfyn, zeventig jaar oud, stelde in Parijs zijn tang voor aan de leden van de Académie des Sciences en hij deelde de exemplaren gratis uit aan wie erom vroeg. Zelf heeft hij echter zijn instrument nooit beschreven en het was zijn jonge vriend, de Duitse chirurg Lorenz Heister (1683-1758), die in de 1763-uitgave van zijn historisch leerboek, getiteld "*Chirurgie, in welchen alles was Wund-Artzney gehört",* de "IJzeren handen" als eerste heeft beschreven en afgebeeld (hoewel slechts één lepel).

De Palfynse tang was om twee redenen niet perfect: de kopkromming van de lepels was onvoldoende diep om het hoofdje van het kind te omklemmen, en het verenigen van de takken was een probleem waarvoor noch hij, noch zijn directe opvolgers een geschikte oplossing hebben gevonden. Het duurde immers tot eind van de jaren 1800, vooraleer de Leuvense hoogleraar verloskunde Eugène Hubert (1839-1905) de "Leuvense verlostang" construeerde die in vele kraamklinieken met succes werd gebruikt. Dit kon pas na te hebben aangetoond dat een parallele tang veiliger is omdat het caput minder wordt samendrukt. Opnieuw zou echter een eeuw voorbijgaan vóór de Canadese gynaecoloog Wallace B. Shute (1911-2001) in 1953 de historische cirkel sloot met zijn "*new parallel forceps"*, de meest volmaakte en efficiënte verlostang, die wij nu kennen.

DE SIAMESE TWEELING

Een andere blikvanger in ons Museum is het monumentale schilderij van een op 28 april 1703 in onze stad (spontaan) geboren dubbelmonster: twee meisjes met de billen aan elkaar gegroeid. Zij kwamen levend ter wereld, werden gedoopt en zij overleden na een dag.

Nooit had men in Gent zo'n 'wonderlijke geboorte' meegemaakt: om daarvan een blijvende herinnering te bewaren werd de schilder Norbert Sauvage verzocht om er een schilderstuk aan te wijden (fig.3). Een belerende lofzang aan de creativiteit van de Schepper, een allegorisch-metaforisch-anatomisch doek met de engelen geschaard rond de spreuk "*Deus est mirabilis in operibus suis"* aan de bovenkant ("God is wonderlijk in zijn werken"). Aan de onderzijde ziet men de gave en geanatomiseerde lijkjes, met de instrumenten voor de ontleding door Palfyn. Dit schilderij dateert uit 1704. Het werd oorspronkelijk opgehangen in de kamer van het *Collegium Medicum.* Twee eeuwen later, na talloze malen te zijn verhuisd, kwam het terecht in het Museum voor de Geschiedenis van de Geneeskunde.

Michel Thiery

AANKONDIGING symposium: "Krijgen man en vrouw gelijke behandeling?"

De **Belgische Vereniging van Vrouwelijke Artsen** organiseert
een symposium met als thema
"Krijgen man en vrouw gelijke behandeling?"

- ° Waar: auditorium van het parlement, Leuvenseweg, 21, 1009 **Brussel**
- ° Wanneer: **zaterdag 14 november 2009**, van 9u00 tot 16u30
- ° Talen: Nederlands, Frans, Engels; simultaanvertaling Nederlands/Frans
- ° Inlichtingen: www.mwab.be en tel.: 03/449 5462

BALANS

Begin september ll. deed vice-premier Steven Vanackere het voorstel om ongeveer 400 miljoen euro te besparen op de federale begroting door de **kosten voor** posten, waarvoor de deelstaten nu reeds bevoegd zijn, naar de deelstaten door te schuiven (Fabian Lefevere, De Morgen 08.09.09; Wim Winckelmans, De Standaard 09.09.09). Zo bvb. elementen in de sector **preventieve gezondheidszorg**: borstkankerscreening, vaccinatie en het tabaksfonds in het nationaal kankerplan (De Huisarts 10.09.09).
Logisch, zou men denken.
De Vlaamse regering is trouwens vragende partij voor zulke overheveling (Pieter Blomme en Wim Van de Velden, DT 09.09.09). Doch de minister-presidenten Rudy Demotte en Charles Picqué hielden de boot af met de boodschap dat de federale overheid de bijhorende middelen moet meesturen (Wim Winckelmans, DS 09.09.09).
En dus was er van het voorstel van Vanackere geen spoor meer terug te vinden in de federale begroting.
"Het zou ook waardiger zijn voor Franstaligen om hun problemen zelf op te lossen, in plaats van te hopen dat ze dankzij Vlaanderen uit het moeras zullen raken" schreef Dorothee Klein, hoofdredactrice van Le Vif/L'Express, in De Standaard op 05.08.07.…

Via een Ministerieel Besluit heeft minister Laurette Onkelinx **Halle** op de lijst van de dringende medische hulpverlening geplaatst: zij heeft aan het regionaal ziekenhuis Sint Maria Halle de vergunning gegeven om met een eigen **MUG**-dienst te starten. En de stad Halle zal nu, zoals eerder beloofd, een MUG-voertuig ter beschikking stellen.
Dat vernamen we via een persbericht van Vlaams volksvertegenwoordiger Mark Demesmaeker (29.09.09).
En nu maar hopen dat de Halse MUG snel operationeel wordt.

In de eerste helft van oktober ll. geraakte bekend dat de **Orde der Geneesheren** haar **voorstel tot splitsing** had ingediend bij minister Onkelinx (Belga 08.10.09; Artsenkrant 13.10.09; De Huisarts 15.10.09).
In dat voorstel staat dat de huidige Orde vervangen wordt door de Vlaamse Orde van Artsen en de "Ordre francophone et germanophone des médecins", en dat er een overkoepelende Federale Raad blijft bestaan, samengesteld uit de leden van de Algemene Raden van beide Ordes.
Dat is ontegensprekelijk een belangrijke stap voorwaarts in het licht van de taken en bevoegdheden van de Algemene Raad van beide Ordes, geformuleerd in Artikel 16. Hierover bestaat een consensus in de huidige Nederlandstalige en Franstalige afdelingen van de Raad van de Orde.
Er is ook consensus over het feit dat de artsen met hoofdactiviteit in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest de keuze blijven behouden om toe te treden tot de Provinciale Orde van Vlaams- of Waals-Brabant.
Voor wat de Vlaamse faciliteitengemeenten in Vlaams-Brabant betreft lopen de voorstellen echter uiteen. De Franstalige afdeling stelt voor dat voor de artsen woonachtig in die gemeenten dezelfde keuzevrijheid zou gelden als voor de artsen in Brussel, terwijl de Nederlandstalige afdeling voor die gemeenten overgangsmaatregelen voorstelt. "De Orde kent zijn mini-BHV, waarover de twee taalgroepen radicaal van mening verschillen" (Filip Ceulemans, De Huisarts 15.10.09).
Het gevolg is dat de bal nu in het kamp van de politici ligt. Vanzelfsprekend eist het VGV dat de artsen in die faciliteitengemeenten zich moeten inschrijven in de Provinciale Orde van Vlaams-Brabant.
Het is hoe dan ook de verdienste van Vlaams ondervoorzitter Prof. Dr. Walter Michielsen om, samen met zijn Franstalige collega ondervoorzitter Dr. Marc Nollevaux, voor het eerst een voorstel tot splitsing van de Orde te hebben ingediend, in consensus voor wat de medische aspecten betreft.

"De Vlaamse regering bezweert sinds december vorig jaar dat ze niet kan instemmen met parallelle onderhandelingen over de splitsing van **Brussel-Halle-Vilvoorde** (BHV) naast de gemeenschapsdialoog over de overheveling van bevoegdheden. Minister-president Kris Peeters is dat standpunt sindsdien blijven herhalen…" schreef Wim Winckelmans in De Standaard op 8 januari '09.
En "Die onderhandelingen over BHV, (n.v.d.r.: in de federale regering) parallel met de gemeenschapsdialoog staan haaks op eerdere beloftes van Peeters en zijn partij" schreef De Tijd de week daarvoor (DT 03.01.09).
En wat horen we nu? CD&V-voorzitter Marianne Thyssen pleitte tijdens een gastcollege aan de Gentse universiteit voor een onderhandelde oplossing voor BHV (Pieter Blomme, DT 23.09.09; Frank Poosen, DS 23.09.09). Zo tracht zij een wetsvoorstel te blokkeren dat mede door haar partij werd ingediend (Peter De Roover, DS 20.10.09).
De schrik dat Di Rupo de regering Van Rompuy op een ondemocratische wijze zou doen vallen – in een democratie wordt respect opgebracht voor een wetsvoorstel dat een meerderheid haalt – na een democratische stemming over BHV in de Kamer, zit er dus diep in. Elio Di Rupo dreigde immers: "Als de Vlamingen de splitsing van BHV eenzijdig goedkeuren, storten ze dit land in een avontuur" (DS 14.09.09). En dat met het vooruitzicht dat België vanaf 1 juli 2010 de Europese Unie moet voorzitten (Pieter Blomme, DT 01.09.09). Neen, dan maar liever op voorhand zwichten voor Waalse chantage en Vlaamse toegevingen doen in een onderhandelde oplossing, zo lijkt de redenering van de CD&V-voorzitter.
En kijk, daar wenkt de reddende engel uit het Oosten, minister-president Karl-Heinz Lambertz, die overweegt een nieuw belangenconflict in te roepen tegen het BHV-splitsingsvoorstel, dat door de Vlaamse leden in de bevoegde Kamercommissie werd goedgekeurd op 7 november 2007. Zodat de stemming in de Kamer opnieuw zes maanden wordt uitgesteld (DT 15.10.09).
Welk belang van de Duitstalige Gemeenschap door vernoemd Vlaams splitsingsvoorstel werd geschaad is niet helemaal duidelijk, doch heeft blijkbaar niet het minste belang in deze schertsdemocratie.
Philippe Moureaux staat reeds klaar om de buit tijdens de onderhandelde oplossing binnen te halen en verklaarde in Le Soir: "Op de een of andere manier zal BHV op een dag gesplitst moeten worden, maar voor de Franstaligen zullen er garanties en grote toegevingen van Nederlandstalige kant tegenover moeten staan" (Knack on line, 19.10.09). In een open brief aan Herman Van Rompuy zet de Lennikse burgemeester Willy De Waele de redenen uiteen waarom een onderhandelde oplossing voor BHV een aanfluiting van de democratie en een fiasco voor Vlaanderen zou zijn (zie rubriek Briefwisseling elders in dit nummer).
U bent dus gewaarschuwd, Mevrouw Thyssen.
En we kijken uit naar de houding die onze minister-president in deze zaak zal aannemen.

Op 28 september ll. las minister-president Kris Peeters zijn jaarlijkse septemberverklaring voor in het Vlaams Parlement en deelde hij de krachtlijnen van de **Vlaamse begroting** mee (Bart Brinckman, DS 29.09.09).

Alles samen is de Vlaamse regering van plan in 2010 24 miljard euro uit te geven, terwijl ze 23,1 miljard euro inkomsten heeft: er is dus een tekort van 900 miljoen euro.
Om het budget voor 2010 niet te laten ontsporen, worden goed 1,5 miljard euro bespaard.
De schuld zal einde 2010 stijgen tot 5,9 miljard euro. De Vlaamse regering wil in 2011 weer een begroting in evenwicht, waarna er weer ruimte komt voor nieuw beleid (Bart Haeck en Katrien Verstraete, DT 29.09.09).
Door de vermelde besparing van 1,5 miljard euro neemt Vlaanderen in 2010 90 % van de totale, door de Hoge Raad voor Financiën vooropgestelde, budgettaire inspanning van de drie gewesten samen voor zijn rekening (Wim Van de Velden, DT 18.09.09).
Terwijl Vlaanderen in 2011 terug een evenwicht bereikt, doen Wallonië en de federale regering dat maar in 2015. Brussel volgt pas in 2019 (Bart Haeck, DT 14.10.09).

Op 13 oktober ll. hield federaal premier Herman Van Rompuy zijn regeringsverklaring en stelde hij de **federale begroting** voor (Pieter Blomme en Ivan Broeckmeyer, DT 14.10.09; Isabel Albers, DS 14.10.09).
In 2010 bespaart de regering 2,2 en in 2011 3,4 miljard euro. Desondanks komt er in 2010 en 2011 telkens een tekort van minstens 20 miljard euro bij. En dat bovenop de weer toenemende federale staatsschuld, die eind september 2009 reeds 325 miljard euro bedroeg (www.debtagency.be).
De premier verdedigde de aanpak van geen te forse besparingen om de koopkracht zoveel mogelijk te vrijwaren. Hij wil in 2015 terug een begrotingsevenwicht bereiken (Isabel Albers, DS 14.10.09).
De reactie van Pieter Blomme was exemplarisch voor de meeste binnenlandse commentaren: “Veel meer dan rommelen in de marge is het niet. … De realiteit is dat de volgende regering zal moeten ingrijpen indien ze ons land tegen 2015 opnieuw wil laten aanknopen met een begrotingsevenwicht. En ook dat is nog onvoldoende. Om te vermijden dat de volgende generaties opgescheept worden met de oplopende vergrijzingskosten is meer nodig” (De Tijd on line, 12.10.09).
Bart Sturtewagen voegt er aan toe: “In de komende jaren wordt onvermijdelijk een schuldaangroei opgebouwd die we nog een generatie zullen meeslepen” (DS 14.10.09).

De huidige toestand van de federale overheidsfinanciën, met de oplopende staatsschuld en de kosten van de vergrijzing voor de deur, zal vreten aan de welvaart van onze kinderen en kleinkinderen.

Iets luchtiger om af te sluiten: **bevragingen en peilingen**.
Indien U tot hier toe dacht, beste Collega, dat de Vlaming bij de regionale verkiezingen van 7 juni 2009 voor meer Vlaanderen koos (37,2 % van de uitgebrachte stemmen voor partijen met zelfbestuur voor Vlaanderen uitdrukkelijk in het programma), dan doolt U.
Dat leiden de professoren Kris Deschouwer, Marc Hooghe en Stefaan Walgrave af uit een bevraging van aanvankelijk 2.331 respondenten in Vlaanderen en Wallonië, afkalvend tot 1.698 (Interuniversitaire Attractiepool Partirep). Gemiddeld liet slechts 8,1 % van de Vlaamse kiezers zich leiden door de staatshervorming. De belangrijkste redenen om voor een partij te stemmen waren de financiële crisis, de sociale zekerheid en de werkloosheid (Bart Brinckman, DS 08.10.09; Wim Van de Velden, DT 08.10.09).
Toch maakt Brinckman hierbij een kanttekening: “De financiële crisis is uiteraard een containerbegrip. Het is best mogelijk dat een Vlaamse kiezer ervan overtuigd is dat meer staatshervorming een oplossing kan betekenen voor die crisis en dat bijgevolg het communautaire onderdeel wordt onderschat.”
Zouden de onderzoekers die opmerking zelf niet kunnen bedacht hebben?
Dat brengt ons bij een andere bevraging/peiling: die van De Standaard/VRT, uitgevoerd door TNS-Media/Dimarso bij 1.057 stemgerechtigde Nederlandstaligen in Vlaanderen tussen 21 september en 6 oktober ll. (Isabel Albers, DS 10.10.09; Bart Haeck, DT 10.10.09).
Op de vraag naar het vertrouwen in de regeringen, scoort de federale regering positief bij 41 % van de ondervraagden en de Vlaamse regering bij 61 %: dat is een verschil van 49 % in het voordeel van de Vlaamse regering.
Zo zie je maar dat je met bevragingen/peilingen, naargelang de vraagstelling, verschillende groepen blij kan maken.

Eric Ponette
20 oktober 2009

Binnenkort wordt daar nog een tweede leugen aan toegevoegd: de *Brussels Metropolitan Region*, het nieuwste glijmiddel, zo hopen ze stilletjes in de federale regering, om alsnog het probleem Brussel-Halle-Vilvoorde opgelost te krijgen. Want het gaat hier om een feitelijke uitbreiding van Brussel, zeg maar een raid op de groene vastgoedreserves van Halle-Vilvoorde en de nationale luchthaven in Zaventem. De Leuvense regio wordt opmerkelijk genoeg buiten het project gehouden.

Rik VAN CAUWELAERT – KNACK – 23/09/09

Al voor de crisis gold dat een kind dat vandaag geboren wordt tijdens zijn leven gemiddeld 60.000 euro meer zal moeten bijdragen aan de overheid dan het ontvangt. We kunnen zulke onevenwichten tussen de generaties niet nog verder laten oplopen.

Ivan VAN DE CLOOT, hoofdeconoom Itinera Institute – DE TIJD – 30/09/09

Twintig jaar geleden was ik ervan overtuigd dat de jonge nieuwe Belgen snel geassimileerd zouden worden. Maar nu is in Brussel een generatie van *rebels without a cause* opgegroeid die zich altijd verongelijkt en te kort gedaan voelt. Nooit voor iets verantwoordelijk, het is altijd de fout van iemand anders: van de overheid, van de racistische Belgen.

Luckas VANDER TAELEN, Vlaams Parlementslid voor Groen! – DE STANDAARD – 30/09/09

Precies omdat ze weet dat de Belgische pensioenen zo laag zijn, heeft de overheid een aanvullend systeem van pensioensparen gecreëerd. En nu gaan er stemmen op om dat systeem af te schaffen of anders te belasten. Dat zou om verschillende redenen heel dom zijn.

Paul D’HOORE – DE STANDAARD – 01/10/09

FORUM*

**** In deze rubriek worden bijdragen van VGV-leden en andere personen, evenals reacties hierop, opgenomen; elke auteur is zelf verantwoordelijk voor de inhoud.***

ARMOEDE EN GEZONDHEID: VOORSTELLEN VAN OPLOSSINGEN

Het is intussen goed bekend dat mensen die in armoede leven gemiddeld een veel zwakkere gezondheid hebben dan hun beter begoede medemens. Vreemd genoeg staan weinigen onder ons er nog bij stil: we hebben het probleem een plaatsje gegeven in een achterhoek van ons hersenarchief. Er is zelfs sprake van onverschilligheid: "er is toch niets aan te doen" is de teneur. Onverschilligheid ... wellicht de grootste kwaal van onze hedendaagse maatschappij. Maar er ís iets aan te doen. En zelfs op korte termijn en met niet al te veel middelen!

Laat ons echter eerst het probleem nog even uit de catacomben van ons geheugen halen.

De ongelijkheden in gezondheid tussen de lagere en de hogere socio-economische groepen in de wereld zijn de jongste decennia steeds verder toegenomen. En ook binnen eenzelfde land, zelfs binnen welvarende westerse landen, nemen de verschillen toe. In België en Nederland bedraagt het jaarlijkse sterftecijfer 2 maal meer in de laagst opgeleide groep in vergelijking met de hoogst opgeleide. Het verschil tussen deze groepen inzake levensverwachting bedraagt 15 jaar! Men is er nog niet uit of deze verschrikkelijke verschillen in hoofdzaak zijn toe te schrijven aan een verschil in de kans om ziek te worden dan wel aan een verschil in het ziekteverloop éénmaal men ziek is. Wat men alleszins wel weet is dat een belangrijk deel van de immense ongelijkheid te wijten is aan verschillen in gezondheidsgedrag: de laagste socio-economische groep vertoont bijvoorbeeld twee maal meer obesitas dan de hoogste. En dat is een gevolg van verschillende elementen. Armen kopen gemiddeld minder gezonde voeding omdat die gezonde voeding vaak duurder is (Braveman 2009). Armen zijn ook veel minder gemakkelijk te bewegen tot gezonde activiteiten, niet alleen wegens de financiële belemmering maar ook omdat de informatie hen slechter bereikt. Bovendien blijft, wanneer men éénmaal ziek is, het slechtere gezondheidsgedrag in stand, maar neemt ook de financiële kant van de zaak weer een hoofdrol in, omdat vaak de behandelingen (zelfs relatief goedkope) gewoonweg onbetaalbaar zijn.

Algemeen spreekt men van de sociale determinanten van gezondheid, zoals voeding, woonomstandigheden, economische en sociale relaties, transport, opleiding en gezondheidszorg, waarvan de (on)gelijke verdeling in de populatie leidt tot verschillen in gezonde levensverwachting (James, 2002).

Wat is nodig om deze toestand te kenteren?

Ten eerste moet gezondheidsinformatie en -promotie aangepast worden aan personen met een lagere opleiding. Al te vaak hanteert men in preventieve gezondheidsprogramma's nog de "eenheidsworst" waarbij men de specifieke noden van bepaalde groepen niet in acht neemt. Enkel door aangepaste initiatieven, die zich naar die doelgroepen richten, kan men resultaat bereiken. Indien dat lukt kunnen de kosten van de investering vaak op langere termijn teruggewonnen worden. Dus ook de maatschappij in het algemeen heeft er baat bij. Dat dit echter helemaal niet evident is werd onlangs geïllustreerd door Sir Michael Marmot, adviseur van de WHO terzake, aan de hand van een anekdote: hij sprak met een arme rokende, drinkende en sedentaire inwoner van Glasgow, en trachtte hem diets te maken dat hij bij een ongewijzigde levensstijl 15 jaar minder lang zou leven dan zijn beter begoede stadsgenoten, waarop de man liet verstaan dat men wel gek zou zijn om nog 15 jaar langer in zijn omstandigheden te willen leven!

Men kan ook specifiek gaan "uitreiken" naar minder begoeden, bv. via zorgbehoeftemetingen. Finland paste met succes een dergelijk systeem van zogenaamde "comprehensive care assessments" toe voor alle zorgafhankelijke ouderen. Een andere bijzondere doelgroep in dit verband bestaat uit mensen met geestesziekten. Uit de HealthQUEST studie van de Europese commissie blijkt dat bij deze patiënten de somatische problematiek genegeerd wordt waardoor hun gemiddelde gezonde levensverwachting nog meer gecompromitteerd wordt. Ook hier zijn programma's nodig om de lichamelijke gezondheid van deze patiënten actief en expliciet te bevorderen.

De impact van remgeld op de vraag naar medische zorgen door minder begoeden mag niet meer onderschat worden. In een rapport van 2008 stelt de Europese Commissie dat we al te vaak vergeten dat eigen bijdragen regressief werken, dat wil zeggen dat de relatieve uitgaven (uitgedrukt ten opzichte van het inkomen) veel groter zijn voor de minder begoeden. Zelfs ingrepen zoals een maximum factuur blijken ontoereikend omdat de personen in kwestie zelfs het geld niet hebben om de uitgaven aan te gaan, m.a.w. om de kosten van verzorging voor te schieten. Waarom niet meer inzetten op het systeem dat in de meeste wijkgezondheidscentra wordt gehanteerd met een forfaitair bedrag per patiënt per jaar voor de arts en gratis zorg voor de patiënt. Men kan dan gemengde praktijken indenken, waarbij men enkel voor patiënten met een inkomen beneden een bepaald niveau een forfaitair statuut inroept. Voor de andere patiënten blijft alles bij het oude.

Meer algemeen moet men bij elke beleidsdaad in het domein van de gezondheidszorg een "armoedebril" opzetten: wat zullen de gevolgen zijn op de minder begoeden van deze of gene beleidsdaad? Zoals een beleidsdaad steeds meer de toets van de doelmatigheid moet doorstaan, zou dit ook moeten gelden voor de toets van de toegankelijkheid.

En nog algemener is het uiteraard nodig om de grote socio-economische verschillen die ook bij ons bestaan te verminderen. Dit gaat veel breder dan een aangepast

gezondheidsbeleid, en vereist inspanningen die gericht zijn op alle sociale determinanten van gezondheid. De ministers van gezondheid moeten hierover hun collega's meer aanspreken, zo niet blijven de investeringen in de sector van de gezondheidszorg een vorm van dweilen met een open kraan.

Lieven Annemans
Professor gezondheidseconomie, farmaco-epidemiologie en farmaco-economie/ U Gent en VU Brussel

Referenties

- Braveman P. A health disparities perspective on obesity research. Prev Chronic Dis (2009); 6(3)
- European Commission. QUALITY IN AND EQUALITY OF ACCESS TO HEALTHCARE SERVICES. Directorate-General for Employment, Social Affairs and Equal Opportunities. March 2008
- James S. Social determinants of health: implications for intervening on racial and ethnic health disparities. Paper presented at: Minority Health Conference, 2002; University of North Carolina
- Marmot M. Lezing op 9/12/2008 in de reeks "lectures in medecine" georganiseerd door de AstraZeneca Foundation.
- Patychuk D., Seskar-Hencic D. First Steps to Equity. Ideas and Strategies for Health Equity in Ontario, 2008-2010. November, 2008

IN BELGIË WORDT GESTAMELD OVER SOCIALE ONGELIJKHEID IN GEZONDHEID, ALDUS TEGENBOS

Guy Tegenbos richt een verwijt naar de politieke klasse, maar ook naar de welzijnszorg omdat zij niet eens over een beleidstaal beschikken, die zou toelaten het te hebben over ongelijkheid in gezondheidstoestand (Periodiek, 2009, 2, 12-13). Hij verwijst naar de eerste ontwerpen van een regeerakkoord voor de federale regering 2007, waarin eerst enkele zinnen opdoken over een beleid tot vermindering van de ongelijkheid in de gezondheidszorg, die uiteindelijk werden afgezwakt tot een kankerplan als prioriteit voor de federale minister Laurette Onkelinx. De gezondheidspartners en pressiegroepen blijven de nadruk leggen op toegankelijkheid van de gezondheidszorg, maar men bedoelt geneeskunde. 'Als het niet gaat over de toegankelijkheid daarvan, dan wordt er gestameld', aldus Tegenbos.

Verandering van levensstijl (welke??) en gelijke toegang tot de geneeskunde zijn zeker zeer lovenswaardig, maar niet echt efficiënt in de bestrijding van de ongelijkheid in gezondheid. Men kan de politici niet verwijten geen verhaal te hebben, laat staan te bazelen over een geïntegreerde, of holistische aanpak, zoals de Koning Boudewijnstichting en anderen doen, indien de geneeskunde zelf of beter de geneeskundige wetenschappen geen antwoord naar voren kunnen schuiven over het grote onbegrepen cluster van vele onbeantwoorde vragen. Het is inderdaad onbetwistbaar dat de levensverwachting in gezinnen van lager geschoolden korter is dan bij hoger geschoolden. Maar hetzelfde geldt voor het gehele spectrum van de voortplanting: er zijn meer miskramen, doodgeboorte, wiegendood, kindersterfte. Er zijn in die groep ook meer gedragsstoornissen en chronische aandoeningen op oudere leeftijd, ondermeer verschillende vormen van kanker. Dit is wereldwijd het geval en niet zo maar te wijten aan minder vlotte toegang van de zorg ('nurture'), maar veeleer aan een constitutionele factor ('nature'). De gevolgen van een zwakkere constitutie kunnen generaties lang zichtbaar blijven, hoewel dit niet vertaald hoeft te worden in klassiek-erfelijke termen. De oorzaak moet worden gezocht in de sociaal-economische factoren zelf, die inherent zijn aan deze bevolkingscategorieën, zoals inadequaat onderwijs, slordige gezinsplanning, onevenwichtige voeding, roken, druggebruik, enz.. In deze gezinnen worden inderdaad meer kinderen geboren op té jonge én gevorderde leeftijd, na een (té) kort zwangerschapsinterval en vooral na gebrekkige of onzorgvuldige toepassing van anticonceptie. Deze risicofactoren worden op grond van empirisch onderzoek sterk ontraden in ontwikkelingslanden door de Wereld Gezondheidsorganisatie, maar zij gelden ook voor de geïndustrialiseerde wereld.

Om de oorzaak van deze constitutionele factor(en) en van deze predispositie tot minder gezond nageslacht te achterhalen, om hier greep op te krijgen en er preventief zinvol mee om gaan, is ernstig epidemiologisch onderzoek nodig. Dit zou de bestaande hypothesen moeten bevestigen, dan wel opzij schuiven. Zolang wij de vinger achter die oorzaak niet krijgen, blijft preventie een tasten in het duister en 'stamelen'. Voor een Vlaamse regering, die zegt assertief te willen zijn, is hier werk aan de winkel!

Dr. Piet Hein Jongbloet, kinderarts-geneticus

Via de microfoon van de RTBF-radio heeft hij (Didier Reynders: n.v.d.r.) drie thema's op de agenda geplaatst van de communautaire dialoog die na de verkiezingen op gang moet komen. Eén: de benoeming van de drie kandidaat-burgemeesters in Kraainem, Wezembeek en Linkebeek. Twee: de uitbreiding van Brussel, daar is de corridor alweer. Drie: de oververtegenwoordiging van de Vlamingen in het Brussels Parlement.

Dirk CASTREL – DE GAZET VAN ANTWERPEN – 04/06/09

Het minste wat we kunnen zeggen is dat we het qua integratie van nieuwkomers heel slecht doen. … Je zou denken dat een land met dergelijke problemen even pauzeert als het om nieuwe regularisaties gaat en zichzelf ernstig ter discussie stelt. Is het ethisch verantwoord mensen te regulariseren die nadien aan hun lot worden overgelaten?

Jan DENYS, arbeidsmarktdeskundige bij Randstad – DE TIJD – 03/07/09

7162 DOMME HUISARTSEN MET DANK AAN PEST-AANKOOP *

In komkommertijd zijn het niet de komkommers die aandacht krijgen van Test-Aankoop (T.A.). De specialist in de inerte materie heeft het weer eens gewaagd om zijn expertise in wasmachines en stofzuigers uit te testen op de levende materie. De opzet is eenvoudig: de domme huisarts verschalken in zijn drukste periode, het voorjaar 2009. Het onderzoek was representatief, wetenschappelijk goed onderbouwd en statistisch significant. Ruim 10 % van de huisartsen (1800) werd gecontroleerd. Kwatongen beweren dat het slechts ging over 103 artsen (0,57%) maar de bebaarde woordvoerder van T.A. ontkende dit ten stelligste.
De methode "mystery-shopping", reeds met succes toegepast op makelaars, stations- en postbeambten, advocaten enz. werd op punt gesteld. Een vooraanstaande ORL-specialist keurde de onderzoekers in het bijzijn van een deurwaarder. Deze collega lijdt niet aan daltonisme (bekend bij 10% van de mannelijke bevolking) zodat een rode keel niet ontsnapte aan zijn inspectie. Bij twijfel werd een strijkje genomen. De temperatuur werd zowel mechanisch als elektronisch meermaals gecontroleerd en genoteerd in een logboek. Vervolgens werd een perifeer bloedonderzoek geprikt met sedimentatie en CRP en enkele uren later ging de onderzoeker op pad als Schalkse Deugniet. De lezer kan alle resultaten inkijken want bij T.A. gebeurt nooit iets anoniem. Deze onderzoekers zijn masters 3 en 4 die bij voorkeur reeds stage hebben gelopen en dus vertrouwd zijn met het consultatiegebeuren. De bestaande Centra Huisartsgeneeskunde gaven hieraan enthousiast hun volle medewerking. Het bewijs hiervoor is zonder meer de aanwezigheid van een hoogleraar huisartsgeneeskunde op de lijst van gevisiteerde artsen. Hij heeft met succes de kwaliteitscontrole als Beste Koop doorstaan en zijn voorschrift kost slechts 7,36 euro wat 3,64 euro onder het gemiddelde is. Allen daarheen. Hij resideert onder de postcode 2000.
De resultaten zijn verbazingwekkend: het aantal domme huisartsen loopt op tot liefst 7162 (1). Daarom pleit T.A. om het aantal huisartsen drastisch te verminderen. Zij behoren toch maar tot het laagste allooi op de medische ladder. Of zoals een collega-specialist in een vooraanstaand Antwerps hospitaal opmerkte na een eerder ongelukkige opmerking van een stagiair:"Gij wordt zeker huisarts?" Opmerkelijk was dat 2 huisartsen suppo's voorschreven maar hier lag de fout duidelijk bij de onderzoeker die tijdens zijn toneelspel verkeerdelijk klaagde over aambeien in plaats van over amandelen. Het zal T.A. worst wezen dat een vooraanstaand hoogleraar zich positief uitliet over de evolutie van het voorschrijfgedrag van antibiotica in de ambulante sector.
In het najaar, als de pandemie net voorbij is en de domme huisarts aan asthenie lijdt, komt een nieuwe enquête met als partner Flair die een buitengewone expertise heeft in het onderzoek naar aberrant overspelig gedrag zoals met de tuinman of de klusjesman: is deze domme huisarts ook te verleiden? Binnenskamers worden al opmerkelijke percentages vooropgesteld die beslist moeten en kunnen gehaald worden.
Anonimiteit? Laat me lachen. Slagers en bakkers noemt T.A. ook bij naam. Het zijn allemaal kleine miezerige zelfstandig werkende geldwolven die alleen maar hun product willen commercialiseren. Lang leve de arbeidsvreugde. Hierbij neem ik met genoegen afscheid van T.A. met Berthold Brecht: Erst kommt das Fressen, dann kommt die Moral.

Jan Dockx, huisarts te Deurne met postcode 2100 die tot zijn spijt niet onderzocht werd.

(1): Volgens T.A. 40 procent van 17.905 ingeschreven huisartsen

* Ook gepubliceerd in De Huisarts (20.08.09) en Artsenkrant (21.08.09)

WIJ VRAGEN NIETS: SLIMME STRATEGIE OF TOPPUNT VAN ONMACHT?

Bij onderhandelingen over staatshervormingen horen we van de Vlaamse politieke partijen dat we er iets zullen moeten voor betalen. Wie dit niet inziet beschikt niet over de nodige wijsheid en staatsmanschap. Langs Franstalige kant vertrekt men van andere inzichten. Met veertig procent van de bevolking beschikken zij over de helft van de politieke macht en over de helft van de hoogste functies in het staatsapparaat. Jaarlijks stromen miljarden naar hen toe. Zij vragen dus niets. Als de Vlamingen dan toch iets willen, zijn zij wel verplicht om ook iets te vragen. Bijvoorbeeld geld, dit is altijd bruikbaar. Of gebiedsuitbreiding rond Brussel. Altijd goed om de Vlamingen te jennen en de prijs nog op te drijven. Maar het hoeft niet echt. Grondgebied en politieke invloed in Vlaams Brabant veroveren zij vanzelf, ook met de hulp van Europa en een deel van de vreemdelingen.

Met nauwelijks een vijfde van de bevolking kunnen zij, door de grendels in de grondwet, de Vlamingen tot in de eeuwigheid beletten om te doen wat noodzakelijk is voor de welvaart en het welzijn van de Vlamingen, ja zelfs voor het voortbestaan als bevolkingsgroep.
Het gaat dus niet over normale onderhandelingen tussen vrije partijen. Het gaat over een gijzeling. Alleen een strategie die hierop gericht is, kan een goede zijn.

De Vlaamse Beweging heeft beslist om bij het streven naar een diepgaande staats(her)vorming het geweer van schouder te veranderen. De nieuwe strategie is nu: we vragen niets meer (en wachten tot de Franstaligen naar ons komen met hun vragen).
Dat we niet weten door wie, waar en met welk democratisch draagvlak deze beslissing genomen werd is niet belangrijk. De grootste revolutionaire hervormingen met belangrijke positieve gevolgen voor de meerderheid van de bevolking werden doorgeduwd door kleine minderheden. Wel wezenlijk is de vraag: is dit een slimme strategie?

Wie niets nodig heeft, vraagt niets. Dit is logisch. Maar een slimme strategie verbergt haar ware doelstellingen, zwijgt over de te gebruiken middelen, probeert de tegenstander op het verkeerde been te zetten en volgt een interne logica die niet iedereen begrijpt. We kunnen leven met deze gedachte. Maar mogen we toch het volgende ter overweging geven?

Het overnemen van de strategie der Franstaligen "on est demandeur de rien" (samengevat : "non") bevat in zich al twee fouten waarvan één kapitale. Ten eerste: het toepassen van een succesrijke strategie in andere omstandigheden leidt meestal niet tot succes. Ten tweede en veel belangrijker: de Franstaligen vragen wel iets, bovendien zeer veel en zeer hardnekkig: het behoud van de bestaande toestand. Die mag voor hen nog zeer lang duren. Iedere dag vloeit er in de Sociale Zekerheid 12 miljoen € naar Franstalig België. Met inbegrip van de financiën van de federale overheid en de financiering van gewesten en gemeenschappen loopt dit op tot 20 miljoen €, en met inbegrip van de rente op de staatsschuld zelfs tot 30 miljoen €. Iedere dag van het jaar. De Franstaligen zijn er al in geslaagd om de bestaande toestand voor te stellen als een gelijkspel: 0 – 0. Het is toch niet oneerbaar om als zwakste partij de 0 – 0 te willen behouden?

De nieuwe strategie van de Vlaamse Beweging wacht op de dag dat de Franstaligen (liefst op hun knieën) zullen komen smeken om een staatshervorming. Dat kan dus nog zeer lang duren. Maar zelfs indien niet, wat zullen ze dan vragen? Geld en/of bevoegdheden. Zeer waarschijnlijk geld. En dan? Wat zullen de Vlamingen dan geven? Nog méér geld? In ruil waarvoor? Meer bevoegdheden? (Ook voor Brussel en Wallonië.) Het resultaat van die spelronde zal dus zijn: voor de Franstaligen meer bevoegdheden en meer geld. Voor de Vlamingen meer bevoegdheden en minder geld. Wat is hier slim aan?

Hebben de Vlamingen nog tijd om te wachten? Door de economische crisis, die pas begonnen is en nog enkele jaren zal duren, daalt de welvaart en stijgt de overheidsschuld met 20 miljard en straks nog meer. Ooit moet dit betaald worden. Zoals al zeer lang aangekondigd stijgen de kosten van de vergrijzing sprongsgewijze vanaf 2010. In 2012 zouden de sociale uitkeringen moeten stijgen met meer dan 7 miljard € t.o.v. 2008 (exclusief inflatie en welvaartaanpassingen). Wie zal dit betalen? Het Vlaams aandeel in deze vergrijzingskosten zouden we kunnen betalen met de opbrengst van de transfers in de Sociale Zekerheid indien ze volledig zou gesplitst worden. Maar vanaf 2015 zullen deze transfers zelfs niet meer voldoende zijn.
Niet België maar Europa en de wereld zijn het speelveld. Daar verliezen wij iedere dag marktaandeel. Iedere dag verliezen we welvaart in het buitenland en laten een deel wegvloeien in het binnenland. Ondertussen zullen de Vlamingen rustig afwachten tot de Franstaligen ons geld komen vragen. Terwijl wij niet in staat zijn om de geldstromen naar Franstalig België in stand te houden, bovendien ons aandeel van de vergrijzingskosten te betalen, en bovendien een grotere overheidsschuld af te betalen, en dit alles met een gelijkblijvend inkomen. Dit besef is in de verste verte in de nieuwe Vlaamse strategie niet te bespeuren.
De Sociale Zekerheid moet snel en volledig gesplitst worden. Om ze sociaal en betaalbaar te houden moet ze dringend hervormd worden. Alle hefbomen om het ondernemen en de tewerkstelling te bevorderen moeten snel in Vlaamse handen komen. Het had al lang moeten gebeuren. Niets vragen is kiezen voor collectieve verarming. Is kiezen om samen ten onder te gaan op de Titanic en ondertussen belangenconflicten in te roepen over de liedjes die het orkest mag spelen.

Het maximaal uitoefenen van de bestaande bevoegdheden is een onderdeel van de nieuwe strategie. Als wat al lang vanzelfsprekend is ook een nieuwe strategie is, dan verheugen wij ons over deze vooruitgang. We stellen echter nu al vast dat, bij afspraken over de begrotingstekorten in gemeenschappen en gewesten, de andere kant van het land zich niet aangesproken voelt en dat de grenzen van de bevoegdheden langs Vlaamse kant al snel bereikt zijn.

De Vlaamse Zorgverzekering is een slim en uitstekend initiatief. Hetzelfde geldt voor een bijkomende kinderbijslag en een tegemoetkoming in een hospitalisatieverzekering. Voor de Zorgverzekering legt de Vlaamse regering ieder jaar 100 miljoen € bij. Voor de kinderbijslag en de hospitalisatieverzekering weten we het nog niet, maar het zullen geen honderden miljoenen zijn. Hoe dan ook kan het geld slechts één keer uitgegeven worden. Wat aan deze zeer wenselijke initiatieven zal besteed worden is niet meer beschikbaar voor andere noodzakelijke uitgaven in de welzijnssector; ook niet voor scholen, onderzoek, tewerkstelling, milieu, infrastructuurwerken, ontwikkelingssamenwerking en nog veel meer.

Met wat we in de Sociale Zekerheid jaarlijks naar Franstalig België laten wegstromen zouden we nu, en al zeer lang, aan alle kinderen in Vlaanderen een dertiende en een veertiende maand kinderbijslag kunnen geven. We zouden eveneens aan alle Vlamingen de Zorgverzekering en een hospitalisatieverzekering gratis kunnen geven. Met de rest van de transfers zouden we nog veel meer kunnen doen. Met de nieuwe strategie zal dit niet lukken. Integendeel we zullen verder tijd en geld verliezen.

Hoe moet het dan wel? Ik weet het niet. De Franstaligen hebben nog gedurende veel jaren geen enkel belang bij een staatshervorming, tenzij de Vlamingen hiervoor willen betalen, met geld dat we zelf dringend nodig hebben. Met de grendels in de grondwet kunnen de Franstaligen tot in de eeuwigheid "non" zeggen. **In deze gijzeling ligt de kern van het probleem. Alleen een strategie die gericht is op het doorbreken van deze onmacht, is een goede.** Al de rest is praat voor de vaak en maakt het de Vlaamse partijen makkelijk om niets te vragen.
Men moet ook niet afkomen met onnozele "win-win" verhaaltjes of met de slogan "Vlaanderen onafhankelijk". Het zal iets overtuigender moeten zijn.

Herman Deweerdt
Lid van het Aktiekomitee voor een Vlaamse Sociale Zekerheid

Om de eigen toekomst in veiliger banen te leiden zou Vlaanderen best een aantal federale verplichtingen financieren en de daarbij horende bevoegdheden opeisen. … Als alles vastzit en bij het oude blijft, zal de rentesneeuwbal snel uitgroeien tot een imposante sneeuwman.

Roger PAULY – DE BOND – 10/07/09

EEN VLAAMSE *BRAND*: WAAR VOOR JE GELD

Een onderzoeker van de VUB, Jonathan Holslag genaamd, had in augustus de lont in het kruitvat gestoken. Met de Opel-problematiek voor ogen stelde hij zich in een opiniestuk in De Standaard (DS) de vraag of onze economische diplomatie wel gebaat was met een zogenaamde versplintering tussen het federale en regionale niveau. Ook Rudy Aernoudt, ex-kabinetschef van voormalig Vlaams economie-minister Fientje Moerman, schreef in diezelfde krant dat we moeten inzetten op het merk België. Een merk of "brand" Vlaanderen zou internationaal weinig zoden aan de dijk zetten. Daarmee trekken beide heren eigenlijk de Belgische grondwet in twijfel.

De gemeenschappen en gewesten van het Koninkrijk België bewandelen immers al sinds de staatshervorming van 1993 hun eigen weg op het vlak van buitenlands beleid en buitenlandse handel. Het principe van "in foro interno, in foro externo" werd gecementeerd in artikel 167 van de Grondwet.
De federale entiteiten treden buitengaats op voor die bevoegdheden die ze op binnenlands vlak hebben: ze mogen internationale verdragen sluiten en aan exportpromotie doen. Sommige kringen hebben het daar moeilijk mee en grijpen de economische crisis aan om het constitutioneel verankerde systeem aan te vallen.
Het gaat slecht met de Belgische economische diplomatie en dat komt volgens Rudy Aernoudt omdat geen enkel land "zoveel middelen voor zo weinig resultaat" verspilt als België. Hij wijst met de vinger naar het overmatig aantal "merkvertegenwoordigers" dat de gewesten er in het buitenland op nahouden (DS 14 augustus 2009). Ook Mia Doornaert deed haar duit in het zakje: "Vorig jaar verloor België (ook Vlaanderen) 7,7 procent marktaandeel in Amerika en drie procent in Azië, terwijl dat van onze buren Frankrijk, Duitsland en Nederland steeg. Tijdens de vette jaren 2002-2006 steeg de gemiddelde export van de Oeso-landen naar de snel groeiende economieën (de zogenaamde BRIC's: Brazilië, Rusland, India, China) gemiddeld met 58,9 procent, die van België in al zijn onderdelen met een povere 9,1 procent." (DS 14 september 2009). Gebruikt barones Doornaert de Oeso Exports Market Growth indicator of de Oeso Exports Performance indicator? Gaat het over de effectieve marktaandelen? Een heldere analyse over de marktaandelen is terug te vinden in VRIND 2009, een rapport van de Studiedienst van de Vlaamse Regering. Dat bepaalde exportcijfers minder gunstig ogen, is meer te wijten aan de crisis die bepaalde sectoren harder treft dan andere, bijvoorbeeld diamant en auto's (respectievelijk -35 % en -30 % in de uitvoer naar de VS in 2008). Bovendien zijn de groeilanden meer geïnteresseerd in investeringsgoederen (machines) dan in de halffabricaten die België uitvoert. Met versnippering van de exportpromotie heeft het dus niet veel te maken, wel met de aard en de omvang van de sectoren.
De kritiek van Aernoudt richt zich vooral tegen Vlaanderen. Voormalig minister van Buitenlandse Zaken Karel De Gucht had alle registers al opengetrokken om Vlaanderen spilzucht voor de voeten te werpen naar aanleiding van de opening van het Vlaams Huis in New York in februari van dit jaar.
In werkelijkheid ging het hier om een rationalisatie in die zin dat alle Vlaamse diensten (Flanders Investment & Trade; Toerisme Vlaanderen; Flanders House) in New York werden samengetrokken.

Het argument van personen zoals Aernoudt en De Gucht luidt dat het geen zin heeft geld uit te geven aan de promotie van een apart merk Vlaanderen. Je zou het volgens hen beter doen onder de Belgische vlag. België is tenminste nog bekend, Vlaanderen daarentegen niet, zo redeneren ze.

Jonathan Holslag verwoordde het ietwat modieuzer in de favoriete taal van het ogenblik: "Flanders, what the heck?" (DS 4 augustus 2009). De bewering dat de promotie van de gewesten en in casu Vlaanderen – want de kritiek haakt zich graag vast aan de "Vlaamse Huizen" in het buitenland – geldverslindend zou zijn, is een populistische dooddoener die juist datgene beoogt wat aan de Vlaamse deelstaat wordt verweten, namelijk dat het buitenland Vlaanderen niet kent. Inderdaad, zonder investering in personeel en aanspreekpunten kunnen de deelstaten hun constitutioneel gewaarborgde taak op het vlak van buitenlands beleid en buitenlandse handel niet uitvoeren.

Vlaanderen doet dienst als de kop van jut voor mensen die we met een neologisme als "belgostalgici" zouden mogen bestempelen omdat ze de constitutionele realiteit niet willen onderkennen. Maar blijkbaar hebben ze niet gelezen wat Lieven Tack vroeger al in De Standaard schreef: "Zo beschikken het Waals Gewest en de Franse Gemeenschap samen over meer diplomatieke vertegenwoordigers dan Vlaanderen en hebben ze veel imposantere budgetten veil om Wallonie-Bruxelles in het buitenland aan de man te brengen." (DS 3 maart 2009).

Een gegeven dat haaks staat op het feit dat een goede 80 procent van de Belgische export wordt gegenereerd door Vlaamse bedrijven. In absolute cijfers is Vlaanderen het tiende grootste exportland ter wereld (bron: www.kmopme.be). Hier wringt het schoentje: Vlaanderen is een natie, voelt zich als dusdanig en treedt daarom ook met het nodige zelfbewustzijn naar buiten.

En laat het nu net dat Vlaamse zelfbewustzijn, die Vlaamse natievorming zijn wat in het verkeerde keelgat schiet bij die personen die de sluipende desintegratie van België betreuren. Vandaar hun verwoede pogingen om de goegemeente wijs te maken dat Vlaanderen als brand niet bekend is in het buitenland.

De eerste vraag die we ons moeten stellen is waarop die beweringen gebaseerd zijn en wat de criteria zijn om "bekendheid" van een land of regio te meten. Ligt er een wereldwijd uitgevoerde studie klaar die vergelijkend aantoont dat België bekend en Vlaanderen onbekend is?

Uiteraard heeft een soevereine staat als België een streepje voor omdat hij lid is van vele internationale organisaties en over een eigen diplomatiek netwerk in de vorm van ambassades beschikt. Maar dat hoeft een deelstaat of een regio er niet van te weerhouden om aan zijn eigen imago te werken. Sommige deelstaten zijn bijna even bekend als de staat waartoe ze behoren of bepalen zelfs in grote mate de perceptie die het buitenland van die bondstaat heeft, zoals Beieren ("Bavaria") bijvoorbeeld.

Critici halen graag het voorbeeld van de Chinezen aan die nog nooit van Vlaanderen hebben gehoord. Maar hier spelen politieke motieven mee: China is als centralistisch georganiseerde veelvolkerenstaat als de dood voor alles wat naar regionalisme zweemt. Met hetzelfde gemak kunnen we buitenlandse academici, politici, zakenlui en journalisten

citeren bij wie begrippen als Flanders en Flemish een belletje doen rinkelen.

En dan gaat het niet alleen over "Flemish tapestry" waarmee Aernoudt het Vlaamse tot een laatmiddeleeuws imago poogt te reduceren. Ook zijn kritiek op het "dogmatisch de Vlaamse leeuw (te) laten wapperen" die als "agressief" zou worden ervaren, is achterhaald door de feiten: de Vlaamse overheid en Vlaamse organisaties gebruiken in hun communicatie met het buitenland de in vele kleuren gehulde Vlaamse leeuw waarmee Vlaanderen zich toont als modern en toekomstgericht met behoud van respect voor zijn erfgoed. "Flanders fits you", zegt het logo, en dat klinkt wel heel wat voornamer dan "Flanders, what the heck?"

Dirk Rochtus, gewezen adjunct-kabinetschef Vlaams Buitenlands Beleid

(Dit artikel is de licht aangepaste versie van een opiniestuk, verschenen in De Standaard online op 18 augustus 2009.)

DE VLAAMSE GRIEP

Naïviteit kent waarschijnlijk geen leeftijd en geen grenzen. Daarom veroorloven wij het ons, na de vele decennia van Vlaamse strijd, die niet steeds het gewenste resultaat opleverden, blijvend voor te gaan om Vlaanderen te helpen aan waar het wettelijk recht op heeft.

Binnen de beroepsgroep van medici is het logisch dat wij daarbij in de eerste plaats denken aan het beheer van de eigen gezondheidszorg in al zijn aspecten. Zoals dit door de geschiedenis heen met cultuur, onderwijs, welzijn, de hulp aan personen gebeurde, moeten ook de lokale gezondheidszorg, het volledige wetenschappelijk onderzoek en het geheel van de internationale betrekkingen progressief maar snel tot de eigen bevoegdheden behoren.
Het heft in handen nemen betekent dan niet ons beperken tot het aanklagen van wantoestanden - dit moet uiteraard blijven gebeuren - of tot het verspreiden van onze onvrede of misnoegdheid over al wat nog niet werd gerealiseerd. Neen, Vlaanderen moet een positieve strijd voeren en alle manieren en middelen aangrijpen om voor zich te winnen wat zijn inwoners toekomt.

Brussel

Brussel, onze hoofdstad ligt al eeuwen onder vuur en dit zal nog wel een tijdje zo blijven.
Letterlijk gebeurde dit in 1695 tijdens de "Negenjarige oorlog" tussen Frankrijk en de "Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden" toen Lodewijk XIV het centrum van Brussel liet beschieten.
In 1795 waren de Fransen hier weer en kreeg de Grote Markt het nog harder te verduren. Enkele jaren later stonden zij hier opnieuw, ditmaal met Napoleon Bonaparte als krijgsheer.
De Fransen hebben door de eeuwen onze Vlaamse hoofdstad toch wel wat aangedaan.
De oprichting van België heeft natuurlijk het meeste bijgedragen tot de verfransing van de hoofdstad. Frans was "in", de deuren voor Fransen en Walen werden wijd opengezet, de Nederlands sprekenden werden naar het tweede plan verdrongen en onderwijs in het Nederlands werd als minderwaardig beschouwd.
Het resultaat is dat een voor 90 % Vlaamse stad omkeerde in een bijna voor 90 % Franstalige stad. Zijn er nog zo voorgaanden in de geschiedenis waar op twee driehonderd jaar tijd het taalstelsel volledig veranderde?

België

Maar dit "geconstrueerd België", dat geen natuurlijke geboorte kende, is aan een eindpunt gekomen.
Met een kleine 60% Vlamingen, een goede 30% Franstaligen en een 10% anderstaligen is de bestaande situatie onhoudbaar geworden.
Eigenlijk wordt de globalisering onze redding. De rol van de Franse taal bij de internationale communicatie in cultuur, handel en wetenschappen is fel teruggedrongen.
Het wordt voor elkeen duidelijk dat Frans minder en minder een wereldtaal is en dat wij nieuwe burgers rustig kunnen aanzetten om het Nederlands te leren als lokale spreektaal naast hun eigen taal en een wereldtaal, of de nieuwe "Lingua Franca".

De globalisering

Waar de globalisering slaat op de mondialisering van vooral handel en communicatie, duidt glocalisering meer op wat wij op lokaal niveau met deze razend snelle evolutie doen.
Brussel, maar ook elke gemeente en dorp in Vlaanderen, heeft met versnelde en steeds ruimere inwijking te maken vanuit de omringende landen, vanuit de rest van Europa en de hele wereld.
Nu is het aan ons Vlamingen om voet bij stuk te houden en om respect voor de eigen taal en cultuur te tonen en die op alle niveaus intensief te propageren.
Daarom moeten Vlaanderen, zijn hoofdstad Brussel en Europa intensief samenwerken.
De Nederlandse taal is een krachtig en goed instrument dat bij ons een goede vector kan zijn naar cultuur, gezondheid, onderwijs en welzijn.

Het initiatief is aan ons

Nu moeten wij onze Vlaamse jeugd naar Brussel halen voor studie, onderzoek, onderwijs en carrière start. Anderstaligen moeten wij aantrekken en belonen voor de inspanningen om onze taal te beheersen en in onze projecten mee te stappen.
Onze overheid, onze bedrijven, maar ook wijzelf als privé personen moeten innovatief en creatief zijn bij het opzetten van projecten om cultuur, zorg, welzijn en andere activiteiten vanuit eigen beheer op te starten.
Laten we samen bedenken hoe en wat wij kunnen realiseren op korte en middellange termijn.
De start zal moeilijk zijn en veel inspanning vragen maar het rendement komt zeker, eerder vroeg dan laat. Laten we van naïviteit iets aantrekkelijks en besmettelijks maken. Iets zoals de Vlaamse Griep, die bijzonder besmettelijk kan zijn en waartegen nog geen geneesmiddel, laat staan een vaccin, bestaat.
De toekomst is aan de durvers en de naïevelingen.

Chris Geens

KORTE BERICHTEN

TOELATINGSEXAMEN ARTS EN TANDARTS

Recordaantal deelnemers en geslaagden

Om de kostenexplosie in de gezondheidszorg in te dijken werd in 1997 op federaal niveau een beperking van het aantal artsen ingesteld. Ieder jaar zou slechts een vastgesteld quotum aan artsen en tandartsen tot het beroep toegelaten worden. De Vlaamse en Franse Gemeenschap moesten zelf de opleiding beperken zodat er niet teveel artsendiploma's zouden uitgereikt worden. In Vlaanderen werd een toelatingsexamen voor artsen en tandartsen ingericht. Als gevolg daarvan is het aantal studenten geneeskunde drastisch gedaald. In de laatste jaren was het aantal geslaagden voor het toelatingsexamen soms lager dan het voorziene quotum voor Vlaamse artsen. Na jaren van plethora aan artsen dreigt nu een tekort.
Dit jaar is er een verbetering: het aantal deelnemers aan het toelatingsexamen voor artsen en tandartsen is gestegen tot het recordaantal 3.615 en het aantal geslaagden tot 1.295. Dat is een slaagpercentage van bijna 36%. Dit hogere slaagpercentage wordt toegeschreven aan de betere voorbereiding van de deelnemers. Sinds het toelatingsexamen ingevoerd werd is het slaagpercentage in het eerste jaar geneeskunde gestegen van 45% tot meer dan 85%.
Dat alles is goed nieuws en we zouden daaruit graag besluiten dat het invoeren van een toelatingsexamen voor artsen een teken is van goed bestuur en niets dan voordelen biedt: beter voorbereide studenten, minder mislukkingen en nu ook een grotere belangstelling voor het medisch beroep. Het aantal geslaagden ligt dit jaar zelfs hoger dan de Vlaamse quota voor het voorziene jaar van diplomering (736 voor artsen en 96 voor tandartsen).
Bij al dat goede nieuws blijft er wel een wrange nasmaak. Door het strenge toelatingsexamen werd aan heel wat Vlaamse jongeren de kans ontnomen om arts te worden en werden gedurende verschillende jaren minder diploma's uitgereikt dan de voorziene quota in het jaar van diplomering. Ondertussen werd aan Franstalige zijde geen efficiënte beperking doorgevoerd en werden teveel diploma's uitgereikt. Zullen Franstalige artsen weldra het tekort in Vlaanderen moeten aanvullen zoals in de negentiende en eerste helft van de twintigste eeuw?
Maar laten we daarover niet treuren: vanaf dit jaar hebben we een groter aantal beter voorbereide en sterker gemotiveerde Vlaamse studenten geneeskunde. We mogen dus vooruitblikken op nog betere geneeskunde in Vlaanderen.

Robrecht Vermeulen

CT en MR in BELGIE en EUROPA

Met 141.000 bekleedt België in Europa de eerste plaats in de rangschikking van het aantal CT onderzoeken per miljoen inwoners. Het aantal MR onderzoeken bedraagt 43.000 per miljoen inwoners en brengt ons land op de tweede plaats na Oostenrijk. De cijfers gelden voor het jaar 2005.
Dit betekent dat de CT en MR activiteit in België 2 tot 3 maal hoger ligt dan het Europees gemiddelde.
De gemiddelde wachttijd voor de patiënt bedraagt minder dan 2 weken, wat 2 tot 4 keer minder is dan het Europees gemiddelde.
Deze hoge activiteit en de relatief korte wachttijden voor de patiënt worden verklaard door het hoog aantal radiologen, 138 per miljoen inwoners. Verder door het hoge aantal CT toestellen, ongeveer 28 per miljoen inwoners en voor wat de MR toestellen betreft door een zeer hoge productiviteit per MR toestel (Bron: Nieuwsbrief NUR, 24.07.09).
Deze bevindingen doen vragen rijzen over de verantwoorde aanwending van deze radiologische onderzoeksmethoden en over de beste manier om het gebruik te reguleren.
In dat verband verwijzen we naar een vroegere publicatie over het jaar 2005: een 47 % hogere densiteit van CT toestellen in de Franse Gemeenschap in vergelijking met de Vlaamse, en een 17 % hogere densiteit van MR toestellen in de Franse Gemeenschap dan in de Vlaamse (Periodiek april 2009, p. 20).

Albert Baert

REGIONALE SPREIDING GMD

Op een vraag van kamerlid Michel Doomst in verband met het Globaal Medisch Dossier (GMD) antwoordde minister Laurette Onkelinx dat het aantal inwoners in België met GMD van 2006 tot einde 2008 toenam van 3.561.212 tot 4.495.163. Deze toename van 26 % zou onder meer verklaard worden doordat de zelfstandigen sinds 1 januari 2008 van een GMD kunnen genieten.
Verder blijkt dat einde 2008 in Vlaanderen 54,4 % van de bevolking toetrad tot het GMD; de cijfers voor Wallonië en Brussel zijn respectievelijk 25,9 % en 23,8 % (De Huisarts, 06.08.09).

	GMD in % (einde 2008)	Bij W = 100
Vl	54,4	210
W	25,9	100
Bru	23,8	92

Dat betekent dat de participatie aan het GMD in Vlaanderen meer dan het dubbel bedraagt van die in Wallonië en dat de participatie in Brussel nog lager is dan in Wallonië.
Zo wordt de sterkere betrokkenheid van de Vlaamse bevolking bij de huisarts nogmaals bevestigd.

Eric Ponette

De strategie van Vlaanderen om een eigen bovenbouw op de federale sociale zekerheid te maken, is een signaal dat Vlaanderen niet meer gelooft in een versterking van de federale sociale zekerheid.

Wim VAN DE VELDEN – DE TIJD – 11/07/09

Ik denk dat er in ons allemaal een oud verlangen sluimert naar een *afgebakende werkelijkheid*, waarbinnen de codes van de stam gelden, taalkundig en anderszins. … De misdadige karikatuur daarvan is de leer van bloed en bodem; maar de naïeve realiteit van vele miljoenen mensen is verbondenheid met een plek en met voorouders.

Benno BARNARD – KNACK – 15/07/09

REGIONALE SPREIDING LOKALE AGENTEN

Volgens de cijfers geleverd door ex-minister van Binnenlandse Zaken G. De Padt aan N-VA kamerlid B. Weyts is er, vergeleken met bv Nederland en Frankrijk, een exorbitant overtal aan politieagenten in Wallonië en Brussel. Nederland en Vlaanderen tellen 23 agenten per 10.000 inwoners en Frankrijk 22. Wallonië echter 27 en Brussel zelfs 48.
Dat dit alleen te maken zou hebben met hogere criminaliteitsgraad in Wallonië en Brussel is nonsens. Antwerpen met een bijna gelijkwaardige criminaliteitsgraad als Brussel heeft minder dan de helft agenten vergeleken met Brussel en een kwart minder dan Luik dat 40 % minder criminele feiten optekent.
Wat is dan wel de oorzaak? Omdat er een betere correlatie is tussen de werkloosheidgraad en het aantal agenten, wijt Weyts het aan een soort sociale tewerkstellingspolitiek.
Goed, als ze het zelf willen betalen doen ze maar: autonomie der gewesten wensen wij allemaal. De vraag stelt zich dan echter: hoeveel federaal geld is hiermee gemoeid?
Ik heb echter reeds verschillende malen de indruk gehad dat Franstalige agenten gestuurd werden om, wegens politiek correcte redenen meestal, de orde te handhaven in het Vlaamse Gewest, of vergis ik me? In dat geval is hier misschien nog iets meer aan de hand dan sociale tewerkstellingspolitiek???

Jan Peremans

BUDGET PREVENTIE

Op basis van een studie van de denktank Itinera (www.itinerainstitute.org) besloot Guy Tegenbos dat België 10 % van zijn welvaart aan geneeskunde besteedt, terwijl de deelstaten slechts 0,10 % aan preventieve gezondheidszorg besteden (DS 11.06.09).
Dat betekent ruwweg 100 maal meer uitgaven voor curatie dan voor preventie.
Tot dat besluit kwam het VGV vroeger ook reeds op basis van eigen bereke-ningen (Periodiek Nieuwsbrief VGV, mei-juni 2004, p. 6).
Die onderfinanciering van preventie is schadelijk voor de volksgezondheid en moet behoorlijk gecorrigeerd worden, zodra de Vlaamse Gemeenschap bevoegd wordt voor de totaliteit van de gezondheidszorg.
Dat ontslaat de Vlaamse regering echter niet om nu reeds haar budget voor preventie aanzienlijk te verhogen.

Eric Ponette

VLAAMS NETWERK VAN VERENIGINGEN WAAR ARMEN HET WOORD NEMEN

Hoe lager iemand op de sociale ladder staat, hoe slechter hij scoort op de gezondheidsindex, staat te lezen in een studie van de C.M. naar de gezondheidsongelijkheid in België.
Arbeidsomstandigheden, huisvesting, leefmilieu en de kwaliteit van het sociale netwerk zijn de voornaamste structurele en culturele oorzaken die hierbij een bepalende rol spelen.
Gelet op de meer dan 100.000 werklozen die op 2.09.09 in het Brussels Gewest werden geteld, waarbij 60% langdurig werkloos is, kan men zich inbeelden hoe het in de hoofdstad is gesteld met de armoede en de gezondheidszorg.
Neem een kijkje op www.vlaams-netwerk-armoede.be en lees hoe 49 verenigingen samen werken om armoede en sociale uitbuiting te bestrijden.

Dit Vlaams Netwerk is ontstaan in 2003 en werkt op basis van zes criteria die de richting aangeven van "Vereniging waar armen het woord nemen".
Hier gaan de zes punten van de handleiding :

1. armen verenigen zich
2. armen nemen het woord
3. werken aan maatschappelijke emancipatie
4. werken aan maatschappelijke structuren
5. dialoog en vorming
6. de vereniging blijft armen zoeken

Zij genieten van een financiële ondersteuning door het ministerie van welzijn maar aanvaarden daarnaast graag steun en leveren ook fiscale attesten af.
Vooroordelen rond mensen die in armoede leven dienen doorbroken en communicatie via diverse perskanalen is zeer wenselijk..

Chris Geens

REGIONALE SPREIDING BELASTINGEN

Op vraag van senator Alain Destexhe, maakte minister Didier Reynders cijfers bekend over de regionale spreiding van de personenbelasting in 2006, de recentst beschikbare cijfers (lc, DS 25.06.09).
Daaruit berekende De Standaard (DS) dat de gemiddelde Vlaming in 2006 5.284 euro personenbelasting betaalde, de gemiddelde Waal 4.075 euro en de gemiddelde Brusselaar 3.909 euro.

Personenbelasting 2006		
	Bedrag/belastings-plichtige (in euro)	Bij W = 100
Vl	5.284	130
W	4.075	100
Bru	3.909	96

Dat betekent dat de modale Vlaming 30 % meer belastingen betaalt dan de modale Waal.

In hetzelfde verslag geeft DS de globale cijfers van de personenbelastingen, geïnd in 2006 in de drie gewesten: 19,7 miljard euro in Vlaanderen, 8,8 miljard in Wallonië en 2,65 miljard in Brussel.

Personenbelasting 2006		
	Totaal bedrag (miljard euro)	Verdeling in %
Vl	19,70	63,24
W	8,80	28,25
Bru	2,65	8,51
België	31,15	100,00

Daaruit blijkt dat Vlaanderen met 57,76 % van de bevolking (cijfers DT 29.08.08 voor bevolking op 01.01.08) 63,24 % van de personenbelastingen betaalt.

Eric Ponette

Ik ga voor Vlaanderen, voor meer Vlaamse bevoegdheden. Ik word krankjorum van ministers die overstappen naar het federale niveau. Ik blijf zeker de komende vijf jaar in de Vlaamse regering. Ik ga zelfs meer zeggen: ik speel nu in de hoogste klasse die in België kan gespeeld worden.

Philippe MUYTERS – DE TIJD – 18/07/09

En de Belgische gezondheidszorg mag dan al goed scoren op toegankelijkheid voor de patiënt, in zoverre kwaliteit meetbaar is blijkt die internationaal maar middelmatig.

Marc DE VOS, directeur Itinera Institute en docent UGent – DE STANDAARD 27/07/09

BRUSSELS METROPOLITAN REGION (BMR)

Vier werkgeversorganisaties, het VBO (Belgisch), Voka (Vlaams), UWE (Waals) en Beci (Brussels) zullen samenwerken om de Brusselse economische regio om te vormen tot een metropool die de concurrentie met andere Europese centra kan doorstaan.
Volgens de plannen van de BMR omvat de Brusselse economische regio de 19 gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, het arrondissement Halle-Vilvoorde en de provincie Waals-Brabant. Dat zijn 81 gemeenten die zich uitstrekken over de drie Belgische gewesten.
Dat de economische regio de politieke grenzen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest overschrijdt is nogal evident. Dat samenwerken over de gewest- of staatsgrenzen beter is dan mekaar bekampen of tegenwerken is eveneens evident. Dat is zo met alle grote steden en samenwerking met het hinterland wordt normaal niet in vraag gesteld. Voor Brussel blijkt dat wel een probleem te zijn en deze aankondiging alleen al lokte tegenstrijdige reacties uit. Een aantal Franstalige politici zien hierin een stap naar de uitbreiding van Brussel. Ze zouden toch moeten inzien dat samenwerking vooral voor Brussel noodzakelijk is en enkel mogelijk is in een klimaat van vertrouwen. Een essentiële voorwaarde daarvoor is het respect voor de grenzen. Aan Franstalige kant werd het samenwerkingsverband BMR enthousiast onthaald. Als ze ook willen dat het slaagt moeten ze tonen dat ze afzien van het veroveren van grondgebied. Het signaal daartoe is: de onmiddellijke en onvoorwaardelijke goedkeuring van de splitsing van het kies- en gerechtelijk arrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde en van een schema voor de geleidelijke afbouw van de faciliteiten.

Robrecht Vermeulen.

ILLEGALE PET-SCANS

Meer illegale dan legale Pet-scans in België

In België werden in 2007 ongeveer 18.000 "legale" PET-scans terugbetaald door de ziekteverzekering en 20.000 die gebeurden doordoor PET-scanners die niet in gebruik mochten zijn. Dit zegt het Federaal Kenniscentrum Gezondheidszorg.
In 2005 berekenden de onderzoekers van het kenniscentrum dat België het met 10 PET-scanners kon stellen; dan zou het nog alle wereldrecords breken.
Ondanks dat liet de federale overheid er toch nog 13 toe. In werkelijkheid stonden er veel meer, 23 wellicht. Via een achterpoortje in de regelgeving, de zogenaamde "dubbele tomografie" bleven de scans van de "illegale" toestellen toch terugbetaald door de ziekteverzekering.
Omdat Europa op grond van de concurrentieregels bezwaar aantekende tegen deze programmatie – omdat die toch niet werd nageleefd en omdat de wetenschap snel evolueert - stelt het kenniscentrum nu, na een nieuwe studie, voor aan de overheid om geen programmatie meer op te stellen voor de PET-scanners.
Wie een (peperdure) PET-scanner wil opstellen, doet dat maar, maar u, overheid, moet de zaak beperken op andere manieren, luidt de redenering van het kenniscentrum. Erken ze enkel als een ziekenhuis aan zeer strenge kwaliteitscriteria voldoet (meestal uitgedrukt in aantallen te behandelen patiënten) en, ten tweede laat alleen de terugbetaling toe voor welomlijnde aandoeningen, waarvoor het nut van een PET-scan onderzoek bewezen is (Bron: Guy Tegenbos, DS 30.06.09).

Albert Baert

ROOKVERBOD IN HORECA

Vlaamse huisartsen hopen op Vlaamse autonomie voor algemeen rookverbod in horeca

Om het Belgisch compromis aangaande het rookverbod in de horeca te omzeilen, althans in Vlaanderen, rekent het syndicaat van Vlaamse Huisartsen (SVH) op de Vlaamse Regering die bevoegd is inzake preventie. De huisartsen betreuren de toegeving dat wél mag worden gerookt in gelegenheden waar niet wordt gegeten.
De 'tabakslobby' heeft het weer eens gehaald in de Belgische Kamercommissie Volksgezondheid. Sommige CD&V- en SP-mandatarissen steunen nu dit zogenaamde 'consensusvoorstel'.
België schaart zich hiermede opnieuw bij de achterblijvers in Europa: van de 27 EU-landen hebben er 17 voor een algemeen verbod gekozen. Wat baat het om straks Onkelinx' Kankerplan goed te keuren, wanneer de grootste '*killer'* niet wordt aangepakt, zo redeneren zij. Dit is bijzonder jammer voor de jeugdhuizen. Gebrek aan moed en durf leidt tot zo'n flauw compromis. Angst voor de kiezer primeert op gezondheid.
"***Een algemeen rookverbod is de beste investering, die men kan doen. Wil België het niet, dan moet Vlaanderen het maar invoeren",*** zo onderstrepen SVH-voorzitter en -ondervoorzitter hun eis. Het VGV staat aan hun zijde!

Piet Hein Jongbloet

VOEDSELBANK

De folder van "De voedselbank van de Federatie Herent" kwam deze maand op de redactie van Periodiek binnen gedwarreld.
Goed idee om eens na te kijken wie of wat voedselbanken zijn en wat zij in Vlaanderen betekenen.
Bij de voedselbank van de Federatie Herent gaat het om een lokaal initiatief onder impuls van pastoor Theo Borgerman, die in de parochie van de Federatie Herent onder de koepel van de vzw "Half weg" aan basisbehoeften in de regio wil voldoen.

Het concept van voedselbanken ontstond in de VSA in de jaren '70 en wilde zowel voedselverspilling tegengaan als armoede bestrijden.
Dit initiatief kende door de jaren fel uitbreiding over de hele Westerse wereld en zo is er ook een "Belgische Federatie van Voedselbanken". Vooral de voedselindustrie, de warenhuizen en sommige banken betonen hier hun solidariteit en steun.
Het gaat meestal om voedseloverschotten die via vrijwilligers en caritatieve steun tot bij minder bedeelden geraken.
Via het net kan men nagaan dat het over tonnen voedsel gaat die volgens strikte procedures bij het doelpubliek komen.

Het lokaal initiatief van Herent is een toonbeeld van waar heel het project voor staat.

Chris Geens

PENSIOEN OP- OF AFBOUW ?

Tijdens de komkommertijd van de zomer kwam de ACV-topman op het lumineuze idee één van de vaste pijlers van de pensioenopbouw voor zelfstandigen af te bouwen.

Elkeen weet dat de sociale bescherming van artsen ronduit dramatisch is. De voorgaande Minister van Sociale Zaken heeft immers zijn belofte, om iets te doen aan de zwakke sociale bescherming van artsen bij werkongeschiktheid - naar aanleiding van de

noodkreet van onze doodzieke Oost-Vlaamse collega huisarts -, na diens begrafenis eenvoudig ingeslikt. Ook zijn opvolger - nochtans vóór drie jaar aankondigend een regeling voor werkongeschikte zelfstandigen te treffen waardoor sociale bijdragen zouden worden opgeschort- werd onder "paars" brutaal teruggefloten.
En dan wordt best niet vergeten dat het wettelijk overheidspensioen voor artsen bedenkelijk laag is. Maar nu gaat deze syndicale topman (sic) de derde pijler van onze pensioenvorming, het pensioensparen, nog eens extra ter discussie stellen. Quousque tandem …

Artsenorganisaties roepen de federale regering opnieuw dringend op tot betere sociale bescherming ook door verhoging van het wettelijk pensioen tot het niveau van de ons omringende landen. Laat staan dat het pensioensparen zijn fiscaal voordeel zou moeten inleveren als onvermijdelijke saneringsmaatregel in het kader van de komende begrotingsopstelling.

Dr. Geert Debruyne

UITGAVEN GEZONDHEIDSZORG

Het jongste rapport van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) bevat cijfers over de uitgaven voor de gezondheidszorg in de 30 lidstaten in het jaar 2007 (Thierry Goorden en V. Ca., Artsenkrant 28.08.09).
België komt met 10,2 % van het bruto binnenlands product (bbp) op de vijfde plaats, na koploper VSA (16 % bbp), Frankrijk (11 %), Zwitserland (10,8 %) en Duitsland (10,4 %). Het OESO gemiddelde inzake uitgaven was in 2007 8,9 % bbp.
Inzake de gezondheidsuitgaven per inwoner staat België met 3.462 dollar op de tiende plaats; de gemiddelde uitgaven per inwoner bedroegen dat jaar 2.964 dollar per inwoner.

Eric Ponette

DE EUROPEAN HEALTH CONSUMER INDEX 2008

In "Belgische" kringen en de partijpolitiek gebonden mutualiteiten doet men het gaarne voorkomen alsof België beschikt over de beste gezondheidszorg van alle werelden. De *European Health Consumer Index* (EHCI) leert anders [A. Björnberg and M. Uhlir, Health Consumer Powerhouse AB, 2008, ISBN 978-91-9768 74-5-4; 69 pages]. Aan de hand van 34 gezondheidsindicatoren wordt sinds een vijftal jaren in 31 Europese landen een index samengesteld met een rangorde van gezondheidszorg. Deze moet het vertrouwen van patiënt en bevolking weerspiegelen.

In 2008 is België voor de derde maal achter elkaar weggezakt naar de middenmoot met een score van 661 punten (op 1000) en is beland op de 12e plaats, vlak na Estland. Er wordt hierbij geen onderscheid gemaakt tussen Vlaanderen en Wallonië, ook niet tussen Schotland, Wales en Engeland die wél over afzonderlijke volwaardige gezondheidsministeries beschikken. De onderzoekers verbazen zich onder meer over het zeer laattijdig ter beschikking komen van nieuwe medicijnen als oorzaak van deze lage score. Veel stof voor parlementaire vragen dus en uitleg te verstrekken door minister Onkelinx, die zo hoog van de toren blaast.

Er is veel lof voor het Nederlandse gezondheidssyteem dat tweemaal achter elkaar de gouden medaille krijgt met een score van 839 punten, ruim vóór Denemarken (820), en Oostenrijk (784) met respectievelijk zilver en brons. Alleen de wachtlijsten blijven nog een schaduwpunt voor Nederland, maar: "*it shows an unprecedented landside victory and it creates a strong temptation to actually claim that the winner could indeed be said to have 'the best healthcare system in Europe' ".* Ook de Amerikaanse president Obama, die zich de laatste maanden heeft verdiept in de herinrichting van het gezondheidssysteem van de VS, drukte zijn bewondering hierover uit bij het prinselijk bezoek van Willem-Alexander en Maxima aldaar. Voor de herinrichting van de Vlaamse gezondheidszorg, die zich eerstdaags aankondigt, zijn hier voldoende hints te vinden.

Piet Hein Jongbloet

ORDE VAN DE VLAAMSE LEEUW VOOR PROF. DR. E. PONETTE

Het VGV is bijzonder fier te vernemen dat op vrijdag 26 juni 2009 de Orde van de Vlaamse Leeuw werd toegekend aan Prof. Dr. Eric Ponette. De laudatio werd uitgesproken door de voorzitter Prof. Mathias Storme. Sedert 1971 wordt dit ereteken jaarlijks uitgereikt ter erkenning van verdiensten i.v.m. de sociale en culturele ontvoogding van de Vlaamse gemeenschap, de bevordering van de integratie van de Nederlanden en de uitstraling van de Nederlandse taal en cultuur. In een lyrische bevlogen rede werden de vele eigenschappen van Eric toegelicht en meer in het bijzonder het doorzettingsvermogen om steeds opnieuw gegevens te analyseren, vervolgens een haarscherpe diagnose te stellen gevolgd door het noodzakelijke medicijn. Ik citeer "*Doe de kansen keren, en dat vereist mensen mét eigenschappen. Mensen zoals Eric Ponette. Met trouw, waarheidsliefde, doorzettingsvermogen, gastvrijheid, respect, verantwoordelijkheidszin, solidariteit, breeddenkendheid, vrijheidszin, stoutmoedigheid en door dit alles dienstbaarheid."*

Heel bijzonder wil ik de grote verdienste van Eric in het Vlaamse verenigingsleven beklemtonen. Achtereenvolgens was hij voorzitter van de Vereniging Vlaamse Professoren Leuven, Verbond Vlaamse Academici, Vlaams Geneeskundigenverbond en Overlegcentrum Vlaamse Verenigingen. Bij talloze andere verenigingen neemt hij actief deel aan het bestuur zoals o.m. het Aktiekomitee voor een Vlaamse Sociale Zekerheid, Fonds voor Vlaanderen, Pro Vives.
In zijn dankwoord huldigt hij twee hem dierbare vrouwen, zijn moeder en zijn echtgenote.
De boodschap die hij ons voorlegt is helder en duidelijk.

1. Het besef dat we na 180 jaar België nog steeds geen volwaardig zelfbestuur hebben veroverd wijst op een laag identiteitsbesef.
2. Aan zelfbestuur zijn 3 aspecten verbonden in deze rangorde: grond, macht en geld.
3. Morele en financiële solidariteit met de zwaksten in onze volksgemeenschap en ook daarbuiten is een plicht, maar wel in financieel afnemende concentrische cirkels.
4. Vlaanderen heeft een sociaal economische lange termijn politiek nodig met de noodzakelijke splitsing van de sociale zekerheid.

Het is een voorrecht om deze collega als vriend te kennen. Prijzen zijn slechts symbolen omdat we nu eenmaal niets anders hebben om onze erkentelijkheid te tonen. Het levenswerk van Eric is en blijft van onschatbare waarde voor Vlaanderen.

Jan Dockx

VGV-MEDEDELINGEN

ALGEMENE LEDENVERGADERING VGV
op zaterdag 28 november 2009 te Leuven

Noteer de datum nu reeds in uw agenda: 28/11/2009

We bezoeken de prestigieuze **tentoonstelling** over **Rogier van der Weyden**:
*"De passie van de Meester" in het museum M te **Leuven**.*

Programma:
13u00: Verwelkoming en inleiding door de curator in het auditorium
13u30: Rondleiding met 3 gidsen
15u00: Gelegenheid tot vrij bezoek van de vaste collectie
16u30: Statutaire vergadering in het auditorium
18u30: Aperitief en diner

Een persoonlijke uitnodiging per brief volgt.

Dr. Jan Dockx
VGV-voorzitter

30ste NIEUWJAARSCONCERT VAN HET ANTWERPS KULTUREEL OVERLEG (AKO)

Het **nieuwjaarsconcert** heeft plaats op **24 januari 2010** in de **Singel om 11 uur**.
Het VGV was mede stichtend lid en is nog steeds lid.
Het concert wordt dit jaar verzorgd door Het Vlaams Symfonisch Orkest.

Programma:

° Vlaamse Leeuw	
° Luitenant Kijé	Sergei Prokofiev
° Jazz Suite nr 1	Dimitri Shostakovich
° Uit Het Zwanenmeer	Peter Tchaikovski
Czardas	
Spaanse dans	
Napolitaanse dans	
Mazurka	
° The Waltzing Cat	Leroy Anderson
° Plink Plank Plunk	Leroy Anderson
° Egyptische mars	Johann Strauss

° Om 12u15 : Uitgebreide receptie tot 14 u

Prijs: 25 Euro

Dr. Hugo Rampart
VGV-lid

Ik weet dat sommigen met het idee spelen om een paarse regering te vormen die geen meerderheid in Vlaanderen heeft. Een regering die alleen een meerderheid in Wallonië heeft, speelt met vuur. Ik spreek nu in het belang van het land: dat is staatsgevaarlijk.

Herman Van Rompuy – DE MORGEN – 15/01/07

Ik ben geen voorstander van het betalen van om het even welke prijs, zelfs niet de geringste, voor zowel het tot stand brengen van een staatshervorming, als voor de splitsing van Brussel-Halle-Vilvoorde. ... Elke toegeving die nu gedaan wordt, die wordt definitief op het moment van een eventuele splitsing.

Mark GRAMMENS – Vraaggesprek met J. P. Rondas Radio KLARA – 27/03/09

OVV-MEDEDELINGEN

OVV PERSBERICHT 30 SEPTEMBER 2009

DE FEDERALE REGERING VAN ROMPUY IS NIET LEGITIEM!

De regering Van Rompuy steunt op een Vlaamse minderheid in de Kamer en heeft een Franstalige meerderheid in de regeringsploeg.

In 2007 verklaarde Herman Van Rompuy: “Ik weet dat sommigen met het idee spelen om een paarse regering te vormen die geen meerderheid in Vlaanderen heeft. Een regering die alleen een meerderheid in Wallonië heeft, speelt met vuur. Ik spreek nu in het belang van het land: dat is staatsgevaarlijk” (De Morgen, 15.01.07).

Vandaag is het zo ver. Herman Van Rompuy leidt zelf een staatsgevaarlijke regering zonder meerderheid aan Vlaamse kant. De Vlaamse partijen waarop hij steunt, namelijk CD&V en Open VLD, bezetten samen slechts 41 van de 88 Vlaamse zetels in de Kamer.
Bovendien heeft zijn regeringsploeg een Franstalige meerderheid: 12 Franstalige tegenover 9 Nederlandstalige ministers/staatssecretarissen, naast de klassieke “communautair neutrale” eerste minister, en dat in een land waar de Vlamingen 60 % van de bevolking uitmaken.

Het Overlegcentrum van Vlaamse Verenigingen (OVV) beschouwt de Vlaamse regering als onze enige legitieme regering; de federale regering Van Rompuy kan het om democratische redenen onmogelijk als regering van dit land aanvaarden.

Wij onderschrijven bovendien de uitspraak van IJzerbedevaartvoorzitter Walter Baeten: “Schaf de federale verkiezingen af. (Er bestaan trouwens in dit land geen echte federale verkiezingen). De deelstaatparlementen van de twee grote taal- en cultuurgemeenschappen in dit land zijn de enige rechtstreeks verkozen parlementen. Zij zorgen in gezamenlijk overleg voor een confederaal beleid. Zij bepalen welke bevoegdheden ze nog samen willen behartigen.”

Namens het Overlegcentrum van Vlaamse Verenigingen

Wim De Wit
OVV-voorzitter a.i.

Overlegcentrum van Vlaamse Verenigingen – Passendalestraat 1A – 2600 Berchem
Telefoon: 03 320 06 31 ■ Fax: 03 366 60 45 ■ E-post: secretariaat@ovv.be
Bezoek onze webstek: www.ovv.be

VERSLAGBOEK SYMPOSIUM VERGRIJZING EN ONTGROENING

Op 21 maart ll. hield het Aktiekomitee voor een Vlaamse Sociale Zekerheid (AK-VSZ) een symposium over vergrijzing en ontgroening te Leuven.

Na een inleiding door Herman Deweerdt behandelden achtereenvolgens Danny Pieters de gezondheidszorgen, Roger Pauly de kinderbijslagen, Jan Van Doren de werkloosheid, Alain Mouton de pensioenen en Koen Algoed de fiscale autonomie.

De besluiten werden getrokken door AK-VSZ-voorzitter Gui Celen.

Alle teksten werden gebundeld in een brochure (zie kaftfoto), die U gratis kan aanvragen bij akvsz@vnz.be of op tel.: 015/28 90 96.

Kunstenaars zouden geacht worden kritisch te staan tegenover het establishment, maar in Vlaanderen schurken ze er tegenaan. … Tegelijk moet je vaststellen dat België *de facto* uit twee landen bestaat: mijn eigen filmbranche is daar een treffend voorbeeld van. … Zou het dan niet verstandiger zijn meer energie te stoppen in een soort van entente cordiale tussen Vlamingen en Walen, dan in het handhaven van de peperdure *status-quo*?

Jan VERHEYEN, filmmaker – ’t PALLIETERKE – 29/07/09

Antiklerikalisme mag, en wordt zelfs toegejuicht. Maar de islam bekritiseren, verdenken of verafschuwen – wat ook ieders recht is – wordt gebrandmerkt als racisme.

Mia DOORNAERT – DE STANDAARD – 07/08/09

VGV-CULTUUR

TENTOONSTELLINGEN

BINNENLAND

Reünie: Meesterwerken uit het Koninklijk Museum (tot 15.11.09)
Onze-Lieve-Vrouwekathedraal, Handschoenmarkt, Antwerpen
Zestien grote altaarstukken van Antwerpse meesters gemaakt voor de kathedraal met topstukken van Quinten Metsijs, Frans Floris, Peter Paul Rubens, Barend van Orley (zie ook "Aanbevolen door VGV").
www.dekathedraal.be

Godsgeschenk (tot 15.11.09)
Rockoxhuis, Keizerstraat 12, Antwerpen
Privémecenaat aan de Antwerpse kerkgemeenschap tijdens de 16de en de 17de eeuw.
www.rockoxhuis.be

Eenvoud en weelde onder China's laatste keizers (tot 24.10.09)
Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis, Jubelparkmuseum, Jubelpark 10, Brussel
Voorwerpen en kunstwerken illustreren de wereld van de Chinese keizer, de ambtenaar en de gewone Chinees in de 18de en 19de eeuw.
www.kmkg-mrah.be

Europalia: De zijderoute (tot 07.02.10)
Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis, Jubelparkmuseum, Jubelpark 10 Brussel
Van monumentale sculpturen tot geraffineerde kleine sieraden.
www.kmkg-mrah.be

Delvaux en de antieke wereld (tot 31.01.10)
Museum voor Moderne Kunst, Koningsplein (ingang Regenschapstraat 3), Brussel
Een 60-tal schilderijen en tekeningen illustreren de fascinatie van Delvaux voor de oudheid.
www.fine-arts-museum.be

Keramiek van Raoul Dufy (tot 11.10.09)
Design Museum Gent, Jan Breydelstraat 5, Gent
Buitengewone collectie keramiek.
www.designmuseumgent.be

Max Beckmann (tot 07.02.10)
Museum voor Schone Kunsten Gent, Citadelpark
Collectie van 46 prenten en 2 schilderijen uit het Museum Wuppertal uit zijn meest vruchtbare periode (1920).
www.mskgent.be

Artificial Nature (tot 15.11.09)
Verbeke Foundation, Westakker, Kemzeke
Op een domein van 18 ha toont deze tentoonstelling werken over de relatie van de mens met zijn natuurlijke omgeving.
www.verbekefoundation.com

Rogier van der Weyden. De Passie van de Meester (tot 06.12.09)
M van Museum Leuven, L. Vanderkelenstraat 28, Leuven
Tentoonstelling met 100 topwerken van Rogier van der Weyden en tijdgenoten (zie ook " VGV bezoekt").
www.mleuven.be

Persona. Rituele maskers en hedendaagse kunst (tot 03.01.10)
Koninklijk Museum voor Midden-Afrika, Leuvense Steenweg 13, Tervuren
Opmerkelijke tentoonstelling van 180 maskers waarbij de persoon achter het masker de rode draad vormt. Traditionele kunst wordt samengebracht met werk van hedendaagse Afrikaanse kunstenaars.
www.africamuseum.be/persona

Marcel Maeyer (tot 29.11.09)
Koninklijk Museum voor Schone Kunsten Antwerpen, Leopold de Waelplaats
Verassend oeuvre over zijn naoorlogse kunst.
www.kmska.be

Lajos Vajda (tot 17.01.10)
Koninklijk Museum voor Schone Kunsten Antwerpen, Leopold de Waelplaats
Overzichtstentoonstelling van de bekendste Hongaarse kunstenaar uit het interbellum.
www.kmska.be

Delvaux. 180 jaar Belgische luxe (tot 21.02.10)
Modemuseum Provincie Antwerpen, Nationalestraat 28, Antwerpen
Geschiedenis van het huis Delvaux.
www.momu.be

Stephan Vanfleteren, Portret 1989-2009 (tot 03.12.09)
Wintercircus Mahy, Lammerstraat 11, Gent
Vanfleteren is de huisfotograaf van De Morgen, maar vooral gekend voor zijn portretten.
www.mahymobiles.be

Ann Veronica Janssens (tot 06.12)
Wiels, Van Volxemlaan 354, Brussel
De tentoonstelling omspant werk uit de laatste 15 jaar.
www.wiels.org

BUITENLAND

Venetië (tot 22.10.09)
Biënnale van Venetië: 53 ste editie.
www.labiennale.org.

Amsterdam (tot 30.12.10)
Aan het Russische Hof.
www.hermitage.nl

Jan Dockx

VGV BEZOEKT: ter gelegenheid van de ALGEMENE LEDENVERGADERING OP 28 NOVEMBER 2009

Rogier van der Weyden. De Passie van de Meester in M te Leuven.

De gotiek omspant de periode van de 13de tot de 15de eeuw en vormt de overgang tussen middeleeuwen en renaissance. De term is uitgevonden door de Italianen en was aanvankelijk minachtend bedoeld. Zij vergeleken deze kunstenaars met de Goten die in de oudheid klassieke Romeinse bouwwerken hadden verwoest. Waar in de middeleeuwen alles nog in het teken stond van het hiernamaals vindt de gotische kunstenaar een nieuwe waarheid door inspiratie te zoeken in het leven zelf. De aandacht voor detail, het stralende palet en de geraffineerde techniek maakten deze nieuwe stijl zeer populair in gans Europa.

Rogier van der Weyden is zonder twijfel een reus in de gotische schilderkunst. Hij oefende een immense invloed uit op de evolutie ervan, zowel ten noorden als ten zuiden van de Alpen. Als zoon van een messenmaker werd hij te Doornik geboren tussen 1398 en 1400, een Franse enclave gelegen tussen de graafschappen Henegouwen en Vlaanderen en het hertogdom Brabant. Zijn naam was toen Rogier de la Pasture. In 1427, opmerkelijk laat, gaat hij in de leer bij Robert Campin, de beroemdste schilder van de stad. In 1432 werd hij meester en in 1436 aangesteld tot stadsschilder van Brussel, een baan die speciaal voor hem werd gecreëerd en die hij tot het einde van zijn leven behield. Pas in Brussel vernederlandste hij zijn naam in Rogier van der Weyden. Het atelier van Rogier bevond zich in twee aangrenzende huizen aan de voet van de Koudenberg aan de Cantersteen. Zij besloegen een hoekhuis en een pand met een grote toegangspoort, het eigenlijke atelier.

De Kruisafneming, een absoluut meesterwerk, schilderde hij omstreeks 1438 voor de kapel van de Brabantse Schuttersgilde *De Grote Gilde van de Voetboog in de kerk van Onze-Lieve-Vrouw-van-Ginderbuiten* te Leuven. Maria van Hongarije kocht het werk enkele jaren later voor een peulschil en schonk het vervolgens aan Filips II. Tijdens de overbrenging kwam het werk even in zee terecht maar de schade bleef beperkt. Nu behoort het tot de pronkstukken van het Prado. Het handelsmerk bij uitstek van Rogier was het uitbeelden van passies en emoties. Daarin was hij een echte pionier. Zijn leermeester Campin leerde hem met grote natuurgetrouwheid de werkelijkheid te schilderen. Dit meest invloedrijke schilderij uit de late middeleeuwen roept zeer intens de droefheid op van het passieverhaal, waarbij het medelijden overweldigend de bovenhand krijgt. Spaanse edellieden noemden dit werk het mooiste schilderij ter wereld ‘met de mooiste tranen uit onze kunstgeschiedenis’. Dit werk blijft gelukkig in het Prado gezien elke onvoorziene schok tijdens het transport paneel en verflaag zou kunnen beschadigen. Bij het begin van de tentoonstelling laat de video-installatie van Walter Verdin *De Sliding Time* ons uitgebreid kennis maken met Rogiers topstuk.

Het omstreeks 1440 geschilderde meesterwerk *De Zeven Sacramenten,* afkomstig uit het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten te Antwerpen is wel tentoongesteld. Voor deze gelegenheid werd het schitterend gerestaureerd. Dit nam drie jaar in beslag. Onderzoek toonde aan dat het middenpaneel volledig is geschilderd door Rogier zelf, terwijl enkel de engelen op de zijpanelen van zijn hand zijn. De kerk Sint-Goedele heeft ongetwijfeld model gestaan voor het interieur. In dit drieluik worden de zeven sacramenten tegelijk toegediend met op het middenpaneel het uitgemergelde lichaam van Christus omringd door wenende vrouwen.

Tenslotte is de *Piëta* een van de meest ontroerende werken. Het is recent van een dikke laag vernis ontdaan. Maria drukt met beheerste emotie en innig verdriet haar gezicht tegen haar dode zoon. Een bijzonder topstuk is ook het praalgraf van Isabella van Bourbon, echtgenote van Karel de Stoute, dat voor het eerst de kathedraal van Antwerpen verlaat. Het werd aangevuld met een reeks prachtig uitgevoerde treurende figuren (pleurants) uit het Rijksmuseum van Amsterdam. Een beeldengroep uit de Sint-Vincent kerk van Soignies krijgt een hele zaal voor zich.

De tentoonstelling omvat 120 werken waaronder een vijftiental originelen van de hand van Rogier van der Weyden. Na de rondleiding zal er voldoende tijd beschikbaar zijn om individueel het museum te bezoeken. M is een middengroot museum met een collectie van 46.000 stukken. Niet te missen zijn de afdelingen Brabantse gotiek uit de 15de en 16de eeuw en de beeldhouwkunst uit de 19de eeuw.

Wij feliciteren architect Stéphane Beel voor zijn gedurfd ontwerp door twee nieuwe, sobere maar monumentale museumvleugels te schuiven tussen de bestaande gebouwen. Deze nieuwbouw is bekleed met prachtige witte travertijn. Zijn architectuur wordt gerekend tot de Nieuwe Eenvoud. De architecturale blikvanger is het bouwvolume achter de neoclassicistische portiek, nu de nieuwe toegang. Hij schrapt om tot de essentie te komen en houdt van natuurlijk licht dat diep in het gebouw binnendringt. Om oude en nieuwe kunst te combineren is de hedendaagse kunstenaar Jan Vercruysse ingeschakeld. Zowel binnen als buiten het museum zijn zijn interventies verspreid.

Het VGV heeft voor zaterdag 28 november drie gidsen voorzien. Zij zullen ons rondleiden van 13.30 tot 15.00 uur. Er is een algemene inleiding voorzien. Hierna is er ook gelegenheid tot een vrij bezoek aan het museum. De statutaire vergadering begint omstreeks 16.30. Het VGV bedankt bijzonder het museum voor het gratis ter beschikking stellen van een auditorium. We maken dan ook graag publiciteit voor de actie “Word M-bassadeur” met de verschillende formules Brons, Zilver, Goud en Platina.
De tentoonstelling loopt nog tot 6 december: dinsdag tot zondag van 10.00 tot 18.00 u. en donderdag tot 22.00 u.
Inlichtingen: www.mleuven.be,
www.rogiervanderweyden.be en Mbassadeurs@leuven.be.

Jan Dockx

AANBEVOLEN DOOR VGV

Reünie, van Quinten Metsijs tot Peter Paul Rubens

Dank zij de renovatie van het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten te Antwerpen keren 10 retabels terug naar de plek waarvoor ze oorspronkelijk zijn gemaakt. Voor de Franse revolutie bezaten de gilden en ambachten tientallen altaren in de Antwerpse Onze-Lieve-Vrouwe kathedraal. Deze altaren waren voorzien van schilderijen en beeldhouwwerk vervaardigd door de beste kunstenaars van die tijd. Tijdens het Franse bewind werden veel werken geconfisqueerd en op karren naar Parijs gebracht. Na 1815 kwam er een deel van terug naar kathedraal en museum. Deze gaan nu tijdelijk terug naar de kathedraal en worden getoond samen met schilderijen uit de eigen collectie. De werken zijn geplaatst tegen de pijlers van de kerk en gericht naar de bezoeker. Daartoe symboliseert een smeedijzeren constructie het altaar met altaartuin en hangt het altaarstuk tegen een rode achtergrond. Zo wordt de historische realiteit zo nauwkeurig mogelijk benaderd.

Hierbij een overzicht van enkele topwerken.
Het "*Gevecht van de opstandige engelen*" door Frans Floris is het altaarstuk van de schermersgilde en meteen zijn bekendste werk. Floris was in de 16de eeuw de belangrijkste vertegenwoordiger van het Italianisme in Antwerpen. Met een ongebreidelde dynamiek verdedigen aartsengel Michael en zijn engelenscharen de hemel.
De "*Kruisafneming*" van Peter Paul Rubens is het absolute meesterwerk van de Vlaamse schilderkunst in de 17de eeuw en was het altaarstuk van de kolveniers- of schuttersgilde. Waarom de "*Kruisoprichting*" aan de andere zijde in de handleiding niet besproken wordt is een spijtig detail. Men had kunnen vermelden dat dit werk oorspronkelijk was gemaakt voor de Walburgiskerk.

Eveneens een absoluut meesterwerk is "*De bewening*" van Quinten Metsys, het altaarstuk van het schrijnwerkersambacht. In het schitterende middenpaneel zijn er ongetwijfeld invloeden terug te vinden van Dürer, Da Vinci en van der Weyden. Het Antwerps stadsbestuur kon verhinderen dat in 1577 dit werk aan Filips II of Elisabeth I verkocht werd.
Tenslotte is er ook "*Het laatste oordeel met de zeven werken van barmhartigheid*" van Barend van Orley, het altaarstuk van de aalmoezeniers van de armenkamer. Het handelt over de werken van barmhartigheid en de zorg voor minderbedeelden. Op de dag des oordeels kunnen de aalmoezeniers met een gerust geweten voor de opperrechter verschijnen. De schitterende kledij van een bedelaar is meteen een duidelijke waarschuwing dat het noodlot ook welgestelden kan treffen.

Deze schitterende tentoonstelling loopt nog tot 15 november en is toegankelijk van maandag tot vrijdag van 10.00 tot 17.00 u., zaterdag van 10.00 tot 18.00 en zondag van 13.00 tot 16.00 u.

Bijzonder aanbevolen is ook een bezoek aan het nabijgelegen Rockoxhuis, Keizerstraat 10-12 voor de tentoonstelling "*Godsgeschenk, privémecenaat aan de Antwerpse kerkgemeenschap tijdens de 16de en 17de eeuw"*. Daar is ondermeer een werk dat Rockox liet vervaardigen door Rubens, "*Het ongeloof van Thomas*", te bewonderen. Het was oorspronkelijk bedoeld voor de nu verdwenen Minderbroederskerk. Te bezoeken van dinsdag tot zondag van 10.00 tot 17.00 u.

Jan Dockx

MUZIKALE CULTURELE EVENEMENTEN IN BINNEN- EN BUITENLAND

KONINKLIJKE PIET STAUTKRING - KASTEELCONCERTEN 2009-2010 - 61ste seizoen

Secretariaat: Lindenlaan 102, 9120 Beveren, Tel. 03 755 38 83, info@kpsk.net - www.kpsk.net
KPSK-rek.nr.: 415-3002121-83

Dit 61ste seizoen wordt ongetwijfeld een voltreffer qua kamermuziekrecitals: uitgesponnen en avontuurlijke programma's waarbij altijd rekening is gehouden met de concertbezoeker en muziekliefhebber. Bovendien vertolkt door de crème de la crème van ons muziekleven, vermaarde musici die werkzaam zijn over heel Europa en ver daarbuiten.

Vrijdag, 18 september 2009 om 20u – Kasteel Cortewalle
Uitvoering van het Italienisches Liederbuch van Hugo Wolf (1860-1903)
Liesbeth Devos, sopraan
Werner van Mechelen, bas-bariton
Lukas Blondeel, piano

Zondag, 18 oktober 2009 om 20u – Kasteel Cortewalle
Huldeconcert Frits Celis 80
Uitvoerders: Jan Sciffer, cello en Hans Ryckelynck, piano

Zondag, 08 november 2009 om 20u – Kasteel Cortewalle
Uitvoerders: Wim Brioen, gitaar en Thierry Marinelli, viool
Composities van De Falla, Fernando Sors, Corelli, Schubert, Mozart e.a.

Zondag 6 december 2009 om 20u – Kasteel Cortewalle
Uitvoerders: Kristien Roels, viool; B.J. Strobel, piano
Georges Lonque (1900-1967) Sonate voor viool en piano
W.A. Mozart: Sonate in Bes, KV 454
J. Brahms: Sonate nr. 2 in A, op. 100
M. Ravel: Tzigane

Zondag, 17 januari 2010 om 11u – Huize De Rop (Vrasenestraat 3)
Nieuwjaarsconcert
Tweehonderd jaar Robert Schumann i.h.k. van het Schumann jaar
Panocha Strijkkwartet (Tsjechië)+ Jozef de Beenhouwer, piano
met o.m. het Pianokwintet van Robert Schumann

Zondag, 07 februari 2010 om 20u – Kasteel Cortewalle
Yolente de Maeyer, viool en Nikolaas Kende, piano
o.a. Vioolsonate van Cesar Franck

Zondag, 07 maart 2010 om 20u – O.-L.-Vrouw Hemelvaartkerk, Melsele
Passieconcert
Ensembles Encantar & Vier op n' Rij

Zondag, 09 mei 2010 om 20u – Kasteel Cortewalle
LENTECONCERT
Pianotrio Narziss und Goldmund
Wietse Beels, viool
Mieke de Lauré, cello
Nikolaas Kende, piano

DE GENTSE HANDELSBEURS ZET DOOR.

Klassieke concerten met een eigen gezicht!

Het programma voor het 'winterseizoen' voor de grote en gevestigde Vlaamse concertorganisatoren is nog maar pas voorgesteld, en daar staat de jonge garde reeds klaar met haar aanbod. Daarom moet de Gentse Handelsbeurs worden gerespecteerd als één van de hoofdspelers. Met bescheiden middelen doch heel veel fantasie vlochten zij een interessant programma in elkaar met duidelijke accenten en stevige onderbouw en structuur. En "*met haar kraakheldere akoestiek en gezellig huiskamergevoel staat de zaal borg voor een intieme beleving van ambitieuze en kostbare muziek*", zo schrijft programmator Liesbeth De Vooght in haar inleiding van de programmabrochure.

Schaft u de brochure vliegensvlug aan, want dit kleinood verdient niets dan lof. Deze is compact, handig en overzichtelijk; men kan er van leren! De items waarvoor telkens ook een afzonderlijk abonnement kan worden aangeschaft zijn 'Piano', 'Kwartet', 'Kwartet +' (met ook Bijloke concerten erbij), 'Nieuwe geluiden', 'Lied', 'Cello' en 'Meer Kamermuziek'. Aan een abonnement zijn meerdere voordelen verbonden, zoals ondermeer 15% korting op basis- of reductieprijs. Ook de zeer lage toegangsprijs van 5 euro voor jongeren onder 18 jaar is bijzonder te waarderen!

"Vandaag worden wij van alle kanten overspoeld door de meest uiteenlopende soorten muziek, maar nemen wij nog wel de tijd om er echt naar te luisteren? Willen wij muziek die ons in slaap wiegt, of die ogen opent en oren spitst?" Deze vragen en bedenkingen schuift Liesbeth De Vooght naar voren en het Handelsbeursaanbod zal allicht de passende reflex zijn.

De Handelsbeurs werkt samen met het Festival van Vlaanderen Gent, De Bijloke en het Orpheus Instituut. En parkingproblemen zijn er niet aan het Beursplein. Tickets koop je via de website: www.handelsbeurs.be, de balie van Uitbureau Gent vzw, de telefoon: 09 265 91 65 of aan de avondkassa.

Luc Schaeverbeke

JULES MASSENET FESTIVAL in SAINT-ETIENNE: MANON wordt grondig doorgelicht...

Wordt Mozart in één adem vernoemd met Salzburg, Leipzig of Bayreuth met J.S.Bach en Wagner, zo zal de Franse stad Saint-Etienne niet zo direct doen denken aan Massenet. Hij is misschien niet een componist van allereerste orde, alhoewel ... zijn Werther - uiteraard naar Goethe - en zijn Manon, dat andere lyrische meesterwerk, halen nog steeds de affiches van de grootste operahuizen. Bevestigen de talrijke opnames ook niet hun blijvende aantrekkingskracht?

Massenet zag het levenslicht in 1842 te St.-Etienne, genepen tussen de metropolen Lyon en Clermont-Ferrand in Auvergne en aan de rand van het wandelparadijs de "Forez". De Stéphanois bezitten genoeg troeven om de veeleisende toerist te kunnen bekoren. Straks zal speciaal de melomaan worden verwend, want Manon wordt er uitgevoerd als centraal werk! Alhoewel Massenet slechts korte tijd in zijn geboortestad verbleef, is hij er steeds - zelfs tijdens zijn leven - met de grootste honneurs gevierd. De *'Association Massenet International'* wordt geleid en voorgezeten door Anne Bessand-Massenet en is nu reeds bezig met de voorbereiding van het jubileumjaar 2012, de herdenking van zijn overlijden, straks honderd jaar geleden. Massenet was trouwens meer dan alleen operacomponist! Hij schreef symfonieën, kamermuziek en oratoria, en tweejaarlijks wordt een festival aan hem gewijd.

Dit jaar start het gebeuren op **6 november** met een tweedaags colloquium rond de opera Manon, die daarna drie avonden wordt opgevoerd. Daarnaast zijn er recitals, kamermuziekconcerten, een avond rond 'Cinéma et Opéra' en ten slotte op **20 november** een groot symfonisch concert met ondermeer het Requiem van Fauré.

Is dit geen gelegenheid om deze minderbekende stad en streek en minderbekende componist te ontdekken? En wanneer de weg door de Champagne en de Bourgogne voert ... is dit nog niet voldoende om de verplaatsing te motiveren?

Concreet: info op www.opera-theatre.saint-etienne.fr
telefonisch: 0033 477478340

Luc Schaeverbeke

Gezien de toenemende complexiteit is een divers en flexibel aanbod met goed samenwerkende zorgverleners vereist. … De beroepsbeoefenaar mag niet herleid worden tot uitvoerder. Hij moet zijn professionele vrijheid, creativiteit en flexibiliteit kunnen behouden. Te veel logge bureaucratie ontneemt de ruimte om zelf verantwoordelijkheid te dragen, keuzes bij te sturen en initiatief te nemen.

Inge VERVOTTE – DE HUISARTS – 06/08/09

Alle ambassadeurs en diplomaten moeten in hun omgang met de buitenwereld duidelijk maken dat België een Nederlandstalige meerderheid heeft. Door het exclusief gebruik van het Frans als diplomatieke taal wordt, al of niet bewust, de indruk gewekt dat België vooral een francofoon land is.

Pierre THERIE, gewezen defensieattaché – DE STANDAARD – 11/08/09

CD 'In Flanders' Fields' vol. 60, PHAEDRA, A TRIBUTE TO FRITS CELIS,
Sonata for cello & piano, op.6, Sonata for cello solo, op. 71 (+ Sonata for cello & piano - Louis Vierne, 1870-1937).

Uitvoerders: ***Jan Sciffer***, cello & ***Hans Ryckelynck***, piano.
Recensie: Els Baert-van den Eynde, Kessel-Lo

Frits Celis: hier symbool van een leven lang intens omgaan met de muzen, eerst als harpist, daarna als orkest- en operadirigent in Brussel en Antwerpen, tussendoor ook nog componist en docent. En net tachtig geworden! Terecht richt Phaedra de schijnwerpers op deze veelzijdige, onvermoeibare Vlaamse toonkunstenaar, wiens ontelbare radioconcerten ook tot mijn muzikale jeugdherinneringen behoren. De immense betekenis van deze voortrekker in de Vlaamse muziekwereld wordt treffend toegelicht door commentator Jaak van Holen. De frisse Sonate voor cello en piano, opus 6, introduceert ons in de wellicht minder bekende compositorische toonwereld van Fr. Celis. Genietend van de vloeiende frazen in het Andantino, bewonder ik oprecht de warme klank van de prestigieuze cello en het opmerkelijk delikate spel van H. Ryckelynck. Het perfect op elkaar afgestemde duo herschept met grote affiniteit en met brio dit gevoelsvol jeugdwerk. Er verliepen veertig jaren van intense opera- en orkestdirectie, vooraleer de Sonate voor cello solo, opus 71, ontstond. Deze sonate werd geschreven in een meer moderne toonspraak en opgedragen aan Jan Sciffer zelf. Hoewel aanvangend in een vreemd klinkende tonaliteit, bloeit zij langzaam mooi open en ontvouwt zij zich in een wonderlijke, sterk verinnerlijkte monoloog, vol stemmingscontrasten, die meesterlijk suggestief worden vertolkt.

De beheerste emotionele lyriek en improvisatorische trekjes in het werk, verlokken de solist tot onvermoede klankkleuren en -nuancen, die een diepere dimensie verlenen aan zijn interpretatie. Ik heb deze sonate meermaals beluisterd. Ze klinkt werkelijk als een ietwat ongewoon maar warm muzikaal aangeboden geheel, waarop een héél persoonlijk, gevoelsvol, muzikaal, interpretatief schitterend retour volgde. Een juweeltje van wederzijdse waardering en dankende huldeblijk tussen uitvoerder en componist. De fluwelen boogstreken en de prachtige legato's van J. Sciffer vergeet ik nooit meer. De stemmingsgeladen, vrij pathetische Sonate voor cello en piano, opus 27, aan Pablo Casals opgedragen door de Franse romanticus-orgelist L. Vierne, blijkt het gedroomde slot te zijn in dit boeiend samenspel van deze begenadigde musici.

Dergelijke indringende vertolking vertelt de luisteraar natuurlijk evenveel over de uitvoerders zelf als over de gespeelde muziek. Als ziel en toon zich zo intens aan elkander wijden, zijn de hogere muzieksferen, waarin we al luisterend worden opgenomen, in gouden handen. Ik kijk uit naar de beloofde "life" uitvoering op 18 oktober e.k.. U ook?

CD 'In Flanders' Fields', vol. 58, PHAEDRA, *JOHAN DUYCK* CANTIONES SACRAE

Uitvoerders: The Flemish Radio Choir, ***Ignace Michiels***, organ, ***Johan Duyck,*** conductor
Recensie: Els Baert-van den Eynde, Kessel-Lo

Het blijkt dankbaar zingen in de Jezuïetenkerk van Leuven-Heverlee, waar het Vlaams Radiokoor met dit hoofdzakelijk religieus programma in de beste akoestische voorwaarden, zijn uitzonderlijk hoog niveau van zangkunst, stemtechniek en interpretatie kon bevestigen. Een eerste luik bestaat uit de 7-delige Psalm op.4.(1984). "Lauda Jerusalem", het tweede bundelt 5 gedichten van M. Nijhoff, met Engelse en Spaanse vertaling. J. Duyck doceert o.m. ook in Engeland en Spanje. Het tedere 'Liedje van de simpele' en het lyrische 'Adieu' klinken héél bekoorlijk, zoals ook de vele pareltjes van zangkunst en compositie in het laatste luik, dat ik het mooiste vind. Het zijn de Cantiones Sacrae in honorem Thomas Tallis op.26 (2006-2008). Deze CD vindt beslist haar weg bij vele koren, ook buitenlandse, want J. Duyck is ook in de internationale koorwereld een erkende autoriteit. Berust zijn grootste verdienste in het scheppen van nieuwe dan wel in het herscheppen van oude muziek? Hoe dan ook, hij tilt het imago van de Vlaamse koormuziek efficiënt tot ver over onze grenzen!

CD 1371 HOMAGE TO VENICE, Eufoda, ITALIAN BAROQUE CONCERTOS.
(Albinoni, Vivaldi, Platti, Pergolesi, Tartini). **IL GARDELINO**.

Soloists: ***Jan de Winne,*** traverso; ***Marcel Ponseele***, oboe; ***An Vanlancker***, oboe; ***Alain De Rijckere***, bassoon; ***Lorenzo Ghielmi***, harpsichord; ***Vittorio Ghielmi***, viola da gamba; ***Miki Takahashi***, violin; ***Isabella Bison***, violin; ***Christophe Robert***, viola; ***Martine Schnorhk***, viola; ***Marco Testori***, violoncello, ***Frank Coppieters***, double bass.
Davidsfonds Uitgeverij, Leuven
Recensie: Els Baert-van den Eynde, Kessel-Lo.

Een keuze uit 18e-eeuwse Venetiaanse concerti voor verschillende instrumenten geschreven. Zeer gewaardeerde solisten, ook van eigen bodem, staan borg voor een prima uitvoering. Hoewel ongetwijfeld niet zo bedoeld, lijkt me deze CD meteen ook een leerrijke introductie en aanvullend voorbeeld voor jonge muziekstudenten. Zij maken vanzelfsprekend kennis met de barokmuziek en zullen ooit wel eens een concerto uit dat genre te vertolken krijgen voor hun instrument. Hopelijk vindt deze boeiende muzikale bloemlezing ook daar een geïnteresseerd publiek. Door mijn vaste voorkeur voor de langzame delen in een concerto wordt ik ook hier aangenaam verrast door de mooie cantilenes, die de verschillende solisten ongelooflijk zangerig en kleurrijk uit hun instrument weten te toveren. En dat geldt niet alleen voor het glanzend hobospel van M. Ponseele en de warm getimbreerde traverso van J. De Winne, maar evenzeer voor de andere solisten en leden van het ensemble. Briljant en parelend spel wisselen hier af met vloeiende melodische passages in een goed opgebouwd programma. Beslist een mooie CD die eenvoudig ongecompliceerd muziekgenot verenigt met enkele perfecte illustraties uit de bekoorlijke Venetiaanse barokmuziek.

DE KELTEN
Geschiedenis en cultuurschatten van een oude beschaving
Daniele Vitali
(Vertaling:Peter Heukels)

2008; 208 blz.; 290 x 320 mm
Hardcover met stofomslag. Glanzend papier. Zeer rijk geïllustreerd.
Uitgever: Fontaine Uitgevers, 's Graveland en Davidsfonds Uitgeverij NV, Blijde-Inkomstraat 79-81, 3000 Leuven
ISBN 978 90 77363 17 1
NUR 680
€ 59,95
Bespreker: Jan Van Meirhaeghe

Daniele Vitali is sinds 1998 hoogleraar in de Pre- en Protohistorie aan de universiteit van Bologna. Hij doet nog steeds opgravingen in Keltische vindplaatsen in Italië, Frankrijk en Hongarije. Hij was secretaris van de internationale tentoonstelling "De Kelten" in het Palazzo Grassi in Venetië in 1991.

De 1400 jaar durende geschiedenis van de Kelten komt maar summier aan bod. De Kelten waren een volk bestaande uit vele stammen die zich, ondanks hun zelfde taal en sociale structuur nooit politiek verenigden. Hun oorsprong situeert zich in de 8ste eeuw voor Christus enerzijds rond de plaats Hallstatt in de Oostenrijkse Alpen en anderzijds in de buurt van La Tène in Zwitserland. Ze verspreidden zich over gans West-Europa en Midden-Europa, van de Balkan tot het Iberisch schiereiland, en van Italië tot de Britse eilanden. Momenteel worden nog Keltische talen gesproken in Ierland en Schotland (Gaelic), in Wales en Bretagne.

Dit boek is vooral een album met zeer fraai en zeer talrijk fotomateriaal van Keltische kunstvoorwerpen en sierraden, o. a. drinkbekers en drinkhoorns, ketels, kruiken en wijnvaten, borden, aardewerk, spelden (fibulae), oorringen en gouden armbanden, dodenmaskers, wapens, borstkurassen, beelden van dieren en mensen, paardentuig, munten.
Tevens foto's en tekeningen van ruïnes van forten, heuvelversterkingen, praalgraven en woningen.

De illustraties beslaan dikwijls volledige pagina's en zijn van uitmuntende kwaliteit, wat van deze uitgave een prachtig verzorgd geschenkboek maakt.

DE RIVIER VAN HERAKLEITOS
Een eigenzinnige visie op de wijsbegeerte
Etienne Vermeersch en Johan Braeckman

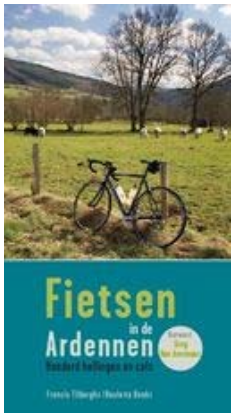

2008; 440 blz.; 155 x 235 mm.
Uitgever: Houtekiet, Vrijheidsstraat 33 Antwerpen
info@houtekiet.com
ISBN 978 90 8924 035 4
€: 24,95
Bespreker: Jan Dockx

Het menselijk brein maakt slechts 2 procent uit van ons lichaamsgewicht, doch het verbruikt 20 procent van onze energie. Eigen aan elk brein, ongeacht bij welk organisme, is het vermogen om te overleven en zich voort te planten. Wat het menselijk brein echter uniek maakt, is het vermogen tot ontwikkeling van cultuur. Waar het brein echter niet goed in is, is de oplossing van theoretische problemen waar het zelden of nooit mee werd geconfronteerd. De wijsbegeerte en de wetenschap trachten hierop een antwoord te vinden. De wijsbegeerte is een hardnekkige en koppige poging om zo helder en redelijk mogelijk te denken.

Dit boek bespreekt op een zeer eigen wijze de geschiedenis van de westerse wijsbegeerte van Plato tot de 21ste eeuw. Om de problemen te begrijpen die filosofen bezighielden, wordt de filosofische strekking in elk hoofdstuk in een bredere context geplaatst door verbinding met wiskunde en wetenschap. In "*De rivier van Herakleitos*" is de bedding dezelfde, doch niet het water. Gedurende 2600 jaar zijn een groot aantal denkbeelden en denksystemen voorbij gestroomd. De wijsbegeerte zoekt een antwoord op vragen door middel van een rationele en objectieve aanpak, ondanks het gebrek aan een wetenschappelijke methode.
Beide auteurs zijn verbonden aan de Universiteit Gent.

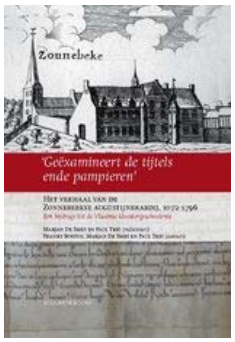
FIETSEN IN DE ARDENNEN
Honderd hellingen en cols
Francis Tilborghs

2009; 133 blz.; 110 x 205 mm.;
10 doorsneden, 12 kaarten
en 29 zwart-wit foto's
Uitgever: Roularta Books, Roeselare roulartabooks@roularta.be
ISBN 978 90 8679 207 8
€ 14,50
Bespreker: Jan Dockx

Francis Tilborghs schreef vroeger al "*Fietsen in de Dolomieten*" en heeft een passie voor landschappen en fietsen. Hij ging op zoek naar honderd hellingen die hij met elkaar verbond in 10 fietsroutes, voor elke geoefende wielertoerist goed te rijden. De Belgische Ardennen met de kortere hellingen, bieden een uitstekend trainingsparcours voor wie later in het buitenland meer indrukwekkende cols wil oprijden. De fietsroutes lopen door eeuwenoude wouden en volgen de loop van de rivieren als Ourthe, Amblève of Semois. Tevens maakt de wielertoerist kennis met de oudste wielerklassieker ter wereld: Luik-Bastenaken-Luik en met het parcours van de Waalse Pijl. De foto's zijn inhoudelijk goed en illustreren meer de toeristische attracties. Elk hoofdstuk heeft een vast stramien dat aanvangt met een overzichtskaart en technische informatie over de verschillende hellingen. Hierna volgt de streekinformatie met verwijzing naar verschillende websites. Een uitgebreid ritverslag rondt het hoofdstuk af.

ZONNEBEKE
'GEËXAMINEERT DE TIJTELS ENDE PAMPIEREN'
Het verhaal van de Zonnebeekse augustijnerabdij, 1072-1796
Een bijdrage tot de Vlaamse kloostergeschiedenis
MARJAN DE SMET en PAUL TRIO, redacteurs
FRANKY BOSTYN, MARJAN DESMET en PAUL TRIO, auteurs

2009; 288 blz.; 224 x 280 mm.; illustraties in kleur; hardcover met stofwikkel
Roularta Books, Meiboomlaan 33, 8800 Roeselare
roulartabooks@roularta.be
ISBN 878 90 86791999 6; NUR 680
€ 19,90
Bespreker: Piet Hein Jongbloet

Wij bezoeken regelmatig de rijke abdijen in ons avondland, zo zij bewaard zijn gebleven, veelal op reis in het buitenland. Zij blijven intrigeren vanwege hun belang voor de beschavingsgeschiedenis van onze gewesten. Dit boek vertelt het wedervaren van de machtige abdij van Zonnebeke, die zeven eeuwen lang (1072-1796) grote invloed heeft gehad, met name in het huidige West-Vlaanderen en Frans-Vlaanderen. Net als zoveel andere abdijen werd zij opgeheven na de verovering door de Franse revolutionairen. Tijdens Wereldoorlog I werd, wat er nog van overbleef, verder verwoest. Nu rest ons alleen nog het abdijarchief, dat informatie verschaft omtrent allerlei aspecten van dit kapittel van reguliere augustijnermonniken. Met name de materiële kant wordt belicht, het dagelijks leven in de abdij, haar verantwoordelijkheden in de zielzorg, de voortreffelijke vorm van armenzorg en het onderricht in de verschillende parochies waar zij patronaatsrecht bezat (o.a. Roeselare). Er valt ook veel te leren over de positie van de abt als heer van de heerlijkheid te Zonnebeke en vanaf het einde van de 17de eeuw, als dé heer (of beter manager) van Zonnebeke. Het gaat hier om een abdij die soms floreerde, maar ook minder voorspoedige periodes kende, met een eerder bescheiden populatie, variërend tussen de tien tot ruim twintig kloosterlingen. Zij speelde weliswaar nooit een hoofdrol, maar wist toch soms verrassend op de voorgrond te treden.

Het begon traditioneel zoals de meeste andere abdijen zijn ontstaan. Ook hier werden gronden ter beschikking gesteld, met name door de burggraaf van Ieper en zijn zoon '*ter bevordering van hun zieleheil, dat van hun kinderen en voorouders en ook voor de gelovigen, levend of dood'*. Drogo, bisschop van Terwaan stemde in met dit voornemen in 1072. Hij verzekerde de toekomst door de 'tienden' en andere inkomsten aan het kapittel te schenken en het te belasten met de zielzorg van de parochie Zonnebeke. Later voegden de graven van Vlaanderen, Diederik en Filips van de Elzas daar nog gronden aan toe. In het kader van de Gregoriaanse hervoming in de 11e eeuw, moest de seculiere invloed worden ingeperkt en omgevormd naar reguliere augustijnerkenmerken. Interessant is de inkijk die wij krijgen op de gang van zaken bij de abtskeuzes in het kapittel, in 'gemeen akkoord' dan wel met meerderheid van stemmen. Zij gingen dikwijls gepaard met allerhande tribulaties. Om de dreigende hervorming in de Nederlanden te keren wist Karel V, via een pauselijke licentie, inspraak te krijgen bij deze abtbenoemingen. Zijn Spaanse, en later ook Franse en Oostenrijkse opvolgers zijn daarmede doorgegaan.

De auteurs laten het leven zien van alle dag, alsmede de ceremoniële vieringen bij intrede, noviciaat, professie met de eeuwige geloften (van armoede, kuisheid en gehoorzaamheid), jubilea en begrafenissen. Dankzij de inventarisatie van de kloosterbibliotheek in 1796 komen wij te weten dat er tenminste 4.146 boeken ter beschikking waren. De auteurs hechten er geen betekenis aan, maar het valt te memoreren dat de kloosterlingen geabonneerd waren op de *Amsterdamsche Gazette* (naast de *Gentsche Gazette*), en dit na 200 jaren scheiding van het 'Calvinistische' Noorden! Dit bevestigt de stelling van Prof. Hugo De Schepper (Nijmegen), die betoogt dat het algemeen-Nederlands gevoel in het zuiden nog levendig was, ook na twee eeuwen van scheiding. Pas na de Belgische constructie van 1830 is dit bewustzijn langzaam weggeëbd.

In de inleiding danken de auteurs de initiatiefnemers voor de ontsluiting van dit abdijarchief. Zij prijzen met name de 'Zonnebeekse Heemvrienden v.z.w.' onder het voorzitterschap van Dirk Ooghe, gesteund door de gemeente Zonnegem. Zij vernoemen verder de provincie W. Vl., het Vl. Ministerie van Cultuur en de Leuvense Campus Kortrijk. Het moge een voorbeeld zijn voor de redding van het archeologisch en historisch archief van Vlaanderen. De auteurs zeggen er voor te kiezen om niet chronologisch, maar thematisch te werk te gaan. Dit biedt wellicht voordelen, maar ook nadelen. Zo is het moeilijk om zeven eeuwen thematisch te overbruggen, zeker gezien het dieptepunt van de godsdiensttroebelen in verband met de beeldenstorm (1566) door de 'ketters', de plundering, en vernieling en verdrijving van de kloosterlingen. Pas na de herovering door Farnese in 1581 kon het spirituele leven van abdij en parochie in contrareformatorische zin ter hand worden genomen. Een eeuw later werd de regio Ieper opnieuw de prooi van, en ingelijfd door, Lodewijk XIV (vanaf de vrede van Nijmegen in 1678 tot de vrede van Utrecht in 1713). Een halve eeuw later kwam de abdij onder Oostenrijks gezag. Onder Jozef II, de keizer-koster, kon zij zich net handhaven, dankzij haar activiteiten in zielzorg en onderwijs. Maar de genadeslag kwam even later door overrompeling door het revolutionaire Franse leger (1796). De abdij is een verbeten strijd aangegaan met de Franse overheid, maar op voorhand verloren. Wat er nog van de abdij restte is tijdens W.O. I en de verwoestende slag om Ieper verloren gegaan. Een veertigtal foto's, o.m. door de Duitse soldaten kan ons nog een beeld ervan geven. Enige historische schetsen bij de betrokken teksten ter verduidelijking zouden voor de lezer hier en daar welkom zijn geweest, maar deze kanttekeningen mogen niet afschrikken om kennis te nemen van deze interessante studie.

Achteraan volgt een referentiekader van de abdij met data in het bredere historische kader, een chronologische beschrijving van de proosten en abten, een bibliografie, 25 pagina's met eindnoten en tenslotte een index van personen en plaatsen. De auteurs zijn historici en verbonden met de KU Leuven en de KU Leuven Campus Kortrijk. F. Bostyn is ook conservator van het Memorial Museum Passchendaele 1917 en het bezoekerscentrum bij Tyne Cot Cymmetry (Passendale).

DE MAAN
Mysterie, Natuur en Exploratie
SCOTT L. MONTGOMERY
2009, 256 blz.; 256 x 257 mm; foto's, kaarten en illustraties; hardcover
Tirion Uitgevers, postbus 309 AH Baarn
ISBN 978 90 52107 7363
€ 24,90
Bespreker: Rik Quintens

Veertig jaar geleden landde de mens op de maan. Met dit boek kan je op een aangename manier kennismaken met die landing en met de vele aspecten van onze maan. Aan de hand van kleurrijke illustraties wordt een beeld gegeven van de maan als onderwerp, de verering ervan door verschillende godsdiensten en culturen, de Grieks-Romeinse goden tot het Boeddhisme en bepaalde gebruiken bij de Islam. De maan was inspiratiebron voor kunstenaars, onder meer, voor Japanse prenten en het werk van Van Eyck, Chagall en Van Gogh. Ook literatuur en film werden geïnspireerd door de maan, o.a. '*A Space Odyssey*' van Stanley Kubrick, Jules Verne, e.a. De astronomie, tenslotte, één der oudste wetenschappen, wordt vanzelfsprekend ook in kaart gebracht.

Daarna volgt het verhaal van de landingen op de maan met veel prachtig fotomateriaal. De basis van de eerste maanreizen werd gelegd door Konstantin Tsiolkovski, een leraar uit een klein Russisch dorpje. Hij bedacht de theorie van lancering van een ruimteschip door met brandstof aangedreven raketten, en dit reeds in 1903 toen de auto nog niet uitgevonden was. Van Amerikaanse zijde was de eerste raketwetenschapper Dr. Robert H. Goddard van de Clark University in Worcester, Massachusetts.

Na de Russische voorsprong inzake ruimtevaart legde president John F. Kennedy volgende verklaring af in 1961: "Dit land moet zich richten op het doel om voor het einde van dit decennium een mens op de maan te brengen en hem veilig naar de aarde te laten terugkeren." Er was geen tien jaar nodig want op 20 juli 1969 werd de wens van Kennedy vervuld. Wij zijn een beetje gewoon geraakt aan de razendsnelle vooruitgang van de ruimtevaart en andere wetenschappen, maar toch sta je er even stil bij dat een rotatie van 1.610 km/u nodig is om een ruimteschip naar de maan te lanceren. Er moest een snelheid worden bereikt van 29.000 km/u om te ontsnappen aan de zwaartekracht en een snelheid van 40.250 km/u om een afstand af te leggen van 390.000 km.
In het Appoloprogramma werden een halve ton stenen en grond van de maan meegenomen en sensoren op de maan achtergelaten. Dit gaf belangrijke informatie over ontstaan van de maan en zonnestelsel. Dankzij het knappe fotomateriaal kan je een stukje de maan mee exploreren.

Verder wordt in dit boek een beeld getoond van de maria of zeeën en van de hooglanden, samen met de plattegronden ervan. Ook de schijngestalten van de maan, de maans- en zonsverduistering worden niet vergeten, evenmin als de invloed van de maan op de getijden. Tenslotte wordt een overzicht gegeven van het Sovjet Loena Zond-programma en het Amerikaanse Ranger en Appolo project. Telkens wordt in het kort weergegeven wat het doel was en wat er gebeurde, dit vanaf 1958 tot 1976.

Een mooi, rijk geïllustreerd en goed gedocumenteerd kijkboek!

WAT HEEFT EEN GEZIN MINIMAAL NODIG ?
EEN STANDAARDBUDGET VOOR VLAANDEREN
BERENICE STORMS EN KAREL VAN DEN BOSCH (RED.)
2009; 342 blz.; 240 x 160 mm.; 60 tabellen
Uitg: Acco, Blijde Inkomststraat 22, 3000 Leuven,
www.uitgeverijacco.be
ISBN NUMMER: 978-90-334-7511-5
€ 50.00
Bespreker: Robrecht Vermeulen

In Europa en ook in Vlaanderen wordt als armoedegrens 60% van het mediaan inkomen aangenomen. Dit onderzoek geeft een antwoord op de vraag of deze EU-norm werkelijk overeenkomt met moeilijke leefomstandigheden in Vlaanderen. Dit boek richt zich tot wie verantwoordelijkheid draagt voor het armoede- en uitkeringsbeleid, bv. tot juristen, die moeten beslissen over o. m. alimentatiegelden of tot wetenschappers, die zoeken naar oorzaken van, en remedies tegen, armoede en sociale uitsluiting.

Het boek is een verslag van onderzoek naar hoeveel een gezin minimaal nodig heeft om aan de Vlaamse samenleving op een menswaardige manier te kunnen deelnemen. Daarvoor werd de budgetmethode gebruikt en er wordt uitgebreid ingegaan op de reden voor deze keuze. Bij het uitwerken van deze budgetstandaard wordt rekening gehouden met alle fundamentele behoeften om deel te nemen aan de samenleving en daarbij horen ook sociale contacten, mobiliteit, ontspanning, etc. Er werd beroep gedaan op verschillende experten, die tien Vlaamse budgetkorven wisten samen te stellen. Daarbij werd met 16 gezinstypen rekening gehouden. Deze tien korven worden beschreven en verantwoord en de prijs ervan berekend. Globaal liggen de aldus berekende standaard gezinsbudgetten dicht bij de SILC-armoedenorm (de officiële Europese armoedenorm, gedefinieerd als 60% van het mediaan equivalent inkomen). Het wettelijk minimum bevindt zich ver beneden de budgetstandaard. Hieruit besluiten de auteurs dat het algemene niveau van de minimum inkomensbescherming in België ruim onvoldoende is. De beperkingen van deze studie worden besproken alsook de vraag of deze budgetstandaard kan gebruikt worden als armoedegrens, o.a. bij toekenning van aanvullende steun door OCMW's. Het boek bevat een zestigtal tabellen met o.a. prijzen van de verschillende elementen van de tien korven.

Zoals eerder gezegd, richt dit boek zich vooral tot beleidsmensen en juristen en is het dus niet in de eerste plaats bedoeld voor lezers van Periodiek. Het bevat toch tal van gegevens die ook voor artsen interessant kunnen zijn. Wie minder vertrouwd is met sociale aangelegenheden zal verwonderd zijn hoe hoog de armoedegrens gelegd wordt en wat er allemaal nodig is om volwaardig deel te kunnen nemen aan de Vlaamse samenleving.

HET VERDRIET VAN DARWIN
JAN DE LAENDER
2009; 384 blz.; 150 x 230 mm
Uitg.:Acco, Blijde Inkomststraat 22, 3000 Leuven
www.uitgeverijacco.be
ISBN 97890 33455541 4
€ 25,00
Bespreker: Albert Baert

Deze biografie betreft Charles Darwin, wiens geboorte, 200 jaar geleden, dit jaar op vele plaatsen wordt herdacht. Algemeen wordt nu erkend dat zijn werk, en met name zijn welbekende evolutietheorie, het denken in de biologie diepgaand en beslissend heeft beïnvloed, maar ook in vele andere domeinen van wetenschap. Het boek is geschreven door Jan De Laender, doctor in de psychologie met bijzondere interesse voor de zogenaamde "evolutionaire psychologie", een discipline, die zich afzet tegen de erfenis van het ongebreidelde Freudiaanse denken. Hij wil daarentegen de psychologie van de twintigste eeuw inbedden in het rationalisme van Darwin.

De enigszins intrigerende titel "het verdriet van Darwin" is als volgt te verstaan: volgens de auteur dwingt Charles Darwin's evolutietheorie ons te erkennen dat de mens zich ontwikkelde door een wetenschappelijk proces, dat geen goedheid kent maar op een boosaardige wijze leven "schept" bij middel van pijn en dood. Een diep egoïsme vormt bijgevolg de kern van al wat leeft. Het heelal heeft ons voortgebracht maar heeft ons niet gewenst en bemint ons niet. De wetten van de biologie maken echte goedheid dus onmogelijk. Ze zorgen ervoor dat bedrog, wederzijdse uitbuiting en wreedheid onontkoombare ingrediënten zijn van alle menselijke relaties. Atheïsten geloven niet in God maar zij geloven nog altijd in de mens. De echte evolutiebioloog daarentegen heeft zelfs de hoop verloren dat solidariteit en liefde de absurditeit van de menselijke conditie kunnen overwinnen. Deze pessimistische levensvisie was voor Darwin de oorzaak van veel verdriet. De auteur deelt deze visie en heeft deze biografie dan ook in dit perspectief geschreven.
Het verwondert mij niet dat dit aangrijpende boek, eerst verschenen in 2004, reeds aan zijn derde druk toe is.

Allereerst is er de merkwaardige en boeiende persoonlijkheid van de mens Darwin. Hoewel hij lang leefde was hij een man zonder echt beroep, zonder academische titel en zonder doctoraatsproefschrift. Toch is hij het model van de integere wetenschapper geworden, steeds op zoek naar rationele verklaringen voor zijn originele waarnemingen en objectieve bewijzen voor zijn hypothesen. Tezelfdertijd was hij voor zijn familieleden en zijn talrijke vrienden een bescheiden, beminnelijk en fijngevoelig persoon. Uit bezorgdheid om de gangbare religieuze opvattingen van de toenmalige Victoriaanse samenleving en van zijn gelovige vrouw niet te kwetsen, aarzelde en wachtte hij meer dan tien jaar om zijn fundamenteel boek, dat persklaar was, "On the origin of species" te publiceren. Tijdens deze 'wachtperiode' heeft de wetenschapper Darwin ononderbroken gewerkt aan een taxonomische studie in vier volumes over de Rankpoortkreeften. Dit wetenschappelijk werk wordt nog steeds aanzien als een van de meest volledige zoologische monografieën en als het standaardwerk over dit onderwerp.

Het is de auteur opmerkelijk goed gelukt om een geschakeerd en overtuigend portret van de veelzijdige persoonlijkheid van deze 18de eeuwse rationalist, die tijdens zijn leven al zeer beroemd werd, te schetsen. Zijn staatsbegrafenis bracht een rouwende massa op de been en een 25 km lange begrafenisstoet van zijn woonplaats buiten Londen tot Westminster Abbey in 1882. Men komt bij het lezen van dit boek ook sterk onder de indruk van de uitzonderlijke algemene eruditie en de verbazend uitgebreide en nauwkeurige natuurkennis van de auteur. Jan De Laender, hoewel gevormd in de "menswetenschappen", getuigt van een grondig inzicht en feitenkennis in biologie en erfelijkheid. Voeg daaraan toe de aangename en vlot leesbare stijl en dat verklaart waarom dit werk tot een 'bladzijde draaier' eerste klas wordt. Een boek dat niemand onbewogen laat en dat men, eens met de lectuur begonnen, moeilijk uit de hand zal leggen. Men zou alleen kunnen betreuren dat de auteur zich, gedreven door zijn afkeer voor de klassieke Freudiaans geïnspireerde psychologie, te vaak laat verleiden tot nogal virulent taalgebruik zonder al te veel zakelijke argumenten in zijn pleidooi voor een meer biologisch evolutionair gerichte psychologie. Ondanks dit kleine tekort blijft dit boek zonder twijfel een aanrader voor iedereen die meer wenst te weten, niet alleen over ontstaan, inhoud en de huidige gangbare meningen betreffende de evolutietheorie, maar ook over de wetenschapper en de mens Darwin zelf.

BELGIË LAND VAN TUINEN
JEAN-PIERRE GABRIEL
2009; 145 X 280 mm; 36 illustraties in kleur; hardcover;in stofwikkel;
Uitgeverij: RoulartaBooks, Roeselare;
www.Roulartabooks.be
ISBN: **978 90 8679000 5**
€: 45,00
Bespreker: Albert Baert

In dit groot-formaat boek, gedrukt op glanzend papier, worden 36 Belgische tuinen geselecteerd en uitvoerig besproken, elk met een eigen stijl, unieke sfeer en een weelde aan planten en bloemen geïllustreerd met prachtige kleurfoto's. De auteur Jean-Pierre Gabriël is landbouwingenieur, journalist en fotograaf. Zijn bijdragen werden reeds gepubliceerd in talrijke binnen- en buitenlandse tijdschriften en magazines. Het boek wil een zo getrouw mogelijke weergave zijn van talent, persoonlijke visie en passie van elk van de eigenaars van de betrokken tuinen. De illustraties zijn van uitzonderlijk goede kwaliteit, de bijgevoegde teksten uiterst informatief en de uitgave is in alle opzichten zeer verzorgd. De lezer wordt werkelijk op een verfrissende en boeiende ontdekkingsreis meegevoerd in een wereld van kleur en fantasie.

Het boek wordt vervolledigd met een uitgebreid register met namen van alle afgebeelde planten. Het kan ten zeerste worden aanbevolen aan velen onder ons, die genoegen en ontspanning vinden in het bewonderen van een mooi aangelegde tuin. Tevens is het een zeer nuttig boek voor liefhebbers die nieuwe ideeën willen opdoen, alsook voor hen, die in de tuin graag zelf spade en hark ter hand nemen.

NOORMANNEN IN DE LAGE LANDEN
Handelaren, Huurlingen, en Heersers
Luit van der TUUK
2008; 201 blz.; 210 x 305 mm; kleurillustraties op iedere blz.
Davidsfonds, Blijde Inkomststraat 79; 3000 Leuven
www.davidsfondsuitgeverij.be
ISBN 978 90 5977 353 0
€ 29,90
Bespreker: Karin Ponette

Wie waren de Noormannen en waar kwamen zij vandaan? Waarom zeilden zij naar verre kusten en wat kwamen zij doen in de Lage Landen? Hoe handelden zij in onze streken en hoe reageerde de bevolking daarop? Een mooi geïllustreerd boek dat een antwoord geeft op deze vragen. Het is een historisch werk en een chronologisch verhaal, maar tevens een poging om verschillende aspecten van hun optreden te nuanceren. De middeleeuwse monniken hadden immers een eenzijdig beeld van hen geschetst, als duivelse plunderaars uit het Noorden.

De Noormannenperiode duurde twee eeuwen van 810 tot 1009. Ze kwamen uit nevelige landstreken in het verre noorden en bewoonden een ijzige onbekende wereld die slechts door kooplieden werd bezocht. De meesten waren Denen en de plaats van handeling is het gebied van de Lage Landen, meer bepaald de delta van Schelde, Maas en Rijn, tegenwoordig de Lage landen.

Een groot deel van de strooptochten bleek politiek geïnspireerd te zijn. Het waren niet enkel tochten om buit te vergaren. Onbedoeld speelden ze ook een politieke rol doordat zij zorgden voor instabiliteit in het Frankische rijk en de aanvoer van goederen naar het Frankische kerngebied in gevaar brachten. Een afbeelding van een stamboom van de Deense heersers en het Karolingische vorstenhuis, alsook een hoofdstuk met betrekking tot het verdrag van Verdun en de impact daarvan op het Frankische Rijk verduidelijken de politieke situatie. Scandinavische kooplieden vonden nieuwe handelsroutes. Zij boorden nieuwe markten aan en zorgden voor economische impulsen. Daardoor bloeiden handelscentra op waarvan vooral de Lage Landen door hun gunstige ligging profiteerden. De komst van de Noormannen was inderdaad meer dan een barbareninval en een onaangename onderbreking, die de loop van onze geschiedenis tijdelijk verstoorde.

Het boek is voorzien van prachtige illustraties en gravures zoals 'Agrarische activiteiten', afgebeeld in het Utrechts Psalter. Leerrijk zijn ook de foto's genomen in het Scheepsmuseum te Oslo: huisraad, sierzwaarden, amforen, een vikingkamp en een benen broche. We komen heel wat te weten over hun rites dankzij de afbeelding van runenstenen, grafheuvels, symbolische scheepsgraven en een grafschip met ingehaald anker, zodat de dode naar de andere wereld kon varen.

Een aanrader voor iedereen die met andere ogen wenst te kijken naar deze zogenaamd duistere periode in de middeleeuwen.

MADAME, VOUS ETES UNE PROF DE MERDE!
CHARLOTTE CHARPOT
2009; 205 blz.;
Les éditions de l'arbre.
€ 18.90
Bespreker: Chris Geens

Dit is een merkwaardig verhaal van een Franse leerkracht die een bijzonder scherpe analyse maakt van het Franstalig onderwijs in Brussel/België. Vanuit de eigen huisartsenpraktijk in de rand van de hoofdstad is mij de situatie goed bekend vermits meerdere van onze patiënten ook Franstalig zijn en een aantal onder hen hebben een taak binnen het onderwijs.

Charlotte Charpot is de schuilnaam van een jonge dame die vol idealisme in het onderwijs is gestapt. Haar beroepsleven start zij in Nîmes, na een opleiding in Straatsburg. Zij belandt er in een van de sociaal achtergestelde voorsteden. In deze multiculturele onderwijswereld zijn de leerlingen tot 90% afkomstig uit Noord Afrika. Frankrijk is bekend om zijn problemen in het onderwijs en in 2008 is er een belangrijk rapport verschenen dat alle pijnpunten beschrijft en de veranderingen voor de toekomst uittekent. Vijf jaar heeft deze dame het uitgehouden in de Languedoc waar zij in de meest erbarmelijke omstandigheden heeft gewerkt. Het gedrag van de leerlingen en van de ouders, hun taalproblemen en analfabetisme, en verder de afwezige organisatie, afstandelijke directie, manke ondersteuning, kortom alles loopt er in het honderd. Ondanks alle goede wil besluit deze jonge idealiste voor zichzelf betere oorden op te zoeken en zij waagt haar kans in de hoofdstad van Europa. Daar kan zij in de eigen taal haar beroep verder uitoefenen en zijn de plannen, die Frankrijk met het onderwijs voor heeft, reeds in uitvoering. Slechter dan van waar ze komt, kan het niet! Maar niets is minder waar, de situatie is er nog erger!

Ons Vlamingen is bekend dat het slecht gaat met het Franstalig onderwijs, maar wij zwijgen hierover discreet om geen verwijten van racisme over ons heen te krijgen. Dat nu juist een buitenlandse leerkracht, met ruime ervaring betreffende onderwijs in moeilijke werkomstandigheden, deze toestand aanklaagt, lokt nationaal en internationaal heel wat reactie uit. Volg de discussies maar op het net! De provocerende titel is niet gefantaseerd maar een echt citaat uit het dagelijkse leven binnen het Franstalig onderwijs in dit land. Pesterijen zijn schering en inslag, fysieke bedreiging, afstandelijkheid van de directies, syndicale druk en ontbreken van elke vorm van kwaliteitscontrole.

Nu begrijp ik pas goed waarom kinderen van de gegoede Franstalige klasse in de betere Vlaamse instellingen van de hoofdstad worden ondergebracht. Sommigen denken dat dit is omdat die ouders hun kinderen Nederlands willen leren. Neen, dit boek wijst aan dat er andere grondige redenen zijn. Is het gewaagd om te denken dat de Franstaligen in dit land zeer bang zijn dat ook de gezondheidszorg zou worden toegewezen aan de gemeenschappen omdat zij vrezen in dit geval in een zelfde scenario terecht te komen waarin het onderwijs nu is gesukkeld? Voorwaar, een zeer lezenswaardig werk dat momenteel op het net druk becommentarieerd wordt.

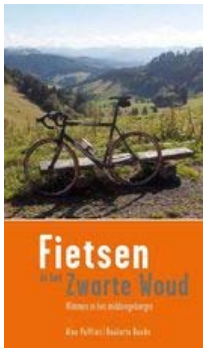
NATUURWETENSCHAPPEN EN ARCHEOLOGIE
Methode en interpretatie
Anton Ervynck, Patrick Degryse, Peter Vandenabeele en Gert Verstraeten
2009; 270 blz.; 170 x 245 mm.; 113 foto's en diagrammen.
Uitgever: Acco Blijde Inkomstraat 22 Leuven;
uitgeverij@acco.be
ISBN 978 90 334 7346 3
€ 34,50
Bespreker: Jan Dockx

Archeologie is de studie van het gedrag van de mens in het verleden op basis van overgebleven materiële resten. Deze reconstructie in al zijn aspecten maakt van archeologie een der moeilijkste wetenschappen. Dit boek legt vooral de nadruk op het belang van de natuurwetenschappen zoals landschap, geologie, milieuproblematiek en interactie met dieren en planten. Deze invalshoek is totaal verschillend van de klassieke menswetenschappelijke opleiding van archeologen. Dit werk is dan ook een handleiding om archeologische onderzoeksresultaten interdisciplinair te situeren met bijdragen van geografie, geologie, biologie, scheikunde en natuurkunde.

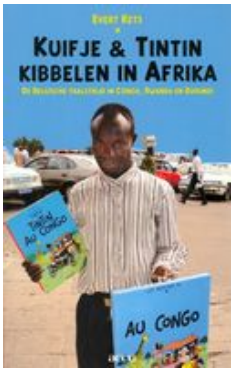
Het eerste deel handelt over de ecologische archeologie waarbij interactie met het milieu grotendeels het menselijk handelen en denken bepaalt. Meer bijzonder bestaat de ecologische archeologie uit de studie van gesteenten, sedimenten, bodems, landschappen, planten, dieren en mensen. Het tweede deel beschrijft de analytische methoden, w.o. fysico-chemische, organische en anorganische analyses. Het boek sluit af met een bijdrage over dateringsmethoden.
De auteurs zijn verbonden aan U.Gent en KU.Leuven.

FIETSEN IN HET ZWARTE WOUD
Klimmen in het middengebergte
Alex Polfliet
2009; 211 blz.; 110 x 205 mm.; 43 grafieken en 24 zwart-wit foto's
Uitgever: Roularta Books, Roeselare,
roulartabooks@roularta.be
ISBN 978 90 8679 208 5
€ 14,50
Bespreker: Jan Dockx

De schrijver is hiermee toe aan zijn 10de boek en zijn 5de fietsgids. Het Zwarte Woud behoort tot het middengebergte en is ingedeeld in een noordelijk, centraal en zuidelijk gedeelte. Het bevindt zich op 5 uur rijden van Brussel. Er zijn hoogteverschillen tot 900 meter en de hellingen moeten niet onderdoen voor de Alpen. Voor Ullrich en Klöden was het Zwarte Woud jarenlang hun trainingsparcours. Elke beklimmingbeschrijving verloopt volgens een vast stramien. Elk hoofdstuk vangt aan met statistische gegevens w.o. een doorsnede grafiek die de moeilijkheidsgraad illustreert. Dan volgt een omstandige beschrijving van de klim en rondrit. Het hoofdstuk eindigt met wielergeschiedenis en toeristische informatie. Jammer dat de meeste foto's nietszeggend zijn. Het ware beter de gids te illustreren met beter herkenbare natuurfoto's.

KUIFJE EN TINTIN KIBBELEN IN AFRIKA
De Belgische taalstrijd in Congo,Rwanda en Burundi
Evert Kets
2009; 123 blz.; 130 x 205 mm.; 7 illustraties.
Uitgever: Acco Blijde Inkomstraat 22 Leuven, uitgeverij@acco.be.
ISBN 978 90 334 7391 3
€ 19,50
Bespreker: Jan Dockx

Evert Kets is historicus en momenteel onafhankelijk onderzoeker van internationale vraagstukken met bijzondere interesse voor Centraal-Afrika. Het uitgangspunt van dit boek is de diplomatieke rel in april en mei 2008 toen de Belgische ministers van Buitenlandse Zaken, Ontwikkelingssamenwerking en Defensie een gezamenlijke reis ondernamen met de bedoeling een eensgezind standpunt over te brengen. De kritiek van minister De Gucht op de falende corruptiebestrijding en het gebrek aan respect voor de mensenrechten viel bij Kabila in slechte aarde en zorgde voor een breuk met de Belgische diplomatie. Hierdoor geraakte het Congobeleid wel degelijk besmet door het communautaire virus. De ministers Leterme en De Gucht zijn kritischer tegenover het regime, waarbij humanitaire overwegingen een voorname rol spelen, terwijl de ministers Michel en Flahaut Congo eerder beschouwen als een volwaardige partner waarbij de culturele banden de doorslag geven. Op papier was Belgisch-Congo tweetalig maar pas in de jaren 50 zou het Nederlands aan terrein gaan winnen tot op het moment van de plotse dekolonisatie. Hoewel Congo tegenwoordig doorgaat voor een louter Franstalig land is het in feite meertalig.

In zijn conclusie eindigt de auteur hoe België nog altijd een grote expertise bezit betreffende Centraal-Afrika en een stabiliserende rol zou kunnen spelen in het Grote Merengebied met een groot handelspotentieel tussen Oost- en West- Afrika. Verder moet België de negatieve aspecten van zijn koloniaal verleden ten volle erkennen met het Afrika-Museum als referentie. Tenslotte zou Vlaanderen best een Vlaams Huis kunnen openen in Kinshasa in navolging van Brussel en Wallonië.

SLECHTS EEN WOORD VAN DE MACHT VERWIJDERD
Over macht, methodiek en loyaliteit
HENDRIK VERBRUGGE
2008; 140 blz.; geen illustraties
Uitgever : Roularta Books, Roeselare
ISBN NUMMER 978 90 8679 108 8
€ 17,90
Bespreker: Louis Ide

Wie inmiddels het derde boek van collega Verbrugge ter hand neemt, leest het in één ruk uit. De gebalde historische roman katapulteert je terug in de tijd. Op het eerste zicht word je ondergedompeld in het Rome na de complotmoord op Commodus. De twee hoofdrolspelers in het boek, Pompeianus en Pertinax, worstelen met de vraag of ze de

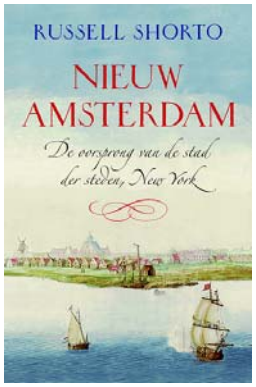
leiding moeten nemen van het land dat hen dierbaar is. Afwisselend wordt de lezer geconfronteerd met hun gedachtegang, persoonlijkheid en achtergrond, die hun keuze moet verklaren. De twijfel in het hoofd van een van de leiders is een daadwerkelijk gegeven waar politici mee kampen, maar wat zelden aan de oppervlakte komt. De keuze "ja" of "neen" gaat niet over 0% of 100%, maar eerder over 49% of 51%. De schrijver slaagt er in om dat gevoel van twijfel te laten afstralen op de lezer. Hij doet dat door middel van vraagstelling bij de ene, terwijl het voor de andere met een structureel nuchtere aanpak iets eenvoudiger lijkt. Dit komt tot uiting in een discreet verschillende schrijfstijl en wordt geaccentueerd door de juiste keuze van lettertype. De keuze voor de ik-vorm ten slotte, zorgt er voor dat je je werkelijk in het hoofd waant van de twee senatoren.

Evengoed kan je stellen dat de teletijdmachine van professor Barabas op 2007 stond ingesteld. Je zou de auteur als politicus kunnen verdenken van deelname aan de federale onderhandelingen, die in 2007 zijn gestart. Op zijn minst moet de auteur een bevoorrecht waarnemer zijn geweest. Dit vermoeden wordt nog versterkt doordat het voorwoord in het boek werd geschreven door Yves Leterme. Doch niets is minder waar. Zoals zo vaak, de geschiedenis herhaalt zich en je zou kunnen stellen dat met de federale onderhandelingen van 2007, de geschiedenis van Rome nog eens werd overgedaan. En, zou de auteur zijn inspiratie niet gehaald hebben uit zijn ervaringen in de lokale politiek? Inderdaad, naast internist is duizendpoot Verbrugge ook al 8 jaar de burgervader van de gemeente Alken. Als je als lezer deze dubbele bodem hebt ontdekt, wordt het boek nog boeiender. In die zin is dit boek ook brandend actueel. Het biedt de lezer inzichten in de redeneringen die politici maken, en blijkbaar zijn die de laatste 2000 jaar nauwelijks gewijzigd. Inderdaad zoals de ondertitel suggereert, het gaat over macht, methodiek en loyaliteit.

In een min of meer zakelijk Romeinse stijl leest men dit boek als een trein. Een bombastische gelardeerde zinsnede vind je er niet in terug, wat de leesbaarheid bevordert. Toch schuift Verbrugge af en toe beschrijvende passages in het boek zonder Ecoiaanse allures.

Hendrik Verbrugge is een Uomo Universale, gevormd in het Klein Seminarie van Roeselare, een Vlaams college waar classici en geschiedkundigen nog steeds leerlingen vormen in de werkelijke zin van het woord. Wie niet genoeg krijgt van dit boek, moet het herlezen, maar die zal zeker ook aan zijn trekken komen met het vorige boek van Verbrugge: *"Mutus, alias Theophilus"*. Zijn debuut "*Keizer Karel, testament van een Habsburger"*, was zeker geen eendagsvlieg!

NIEUW AMSTERDAM
EILAND IN HET HART VAN DE WERELD
RUSSELL SHORTO
2004; 428 blz.; 200 x 130 mm; een twintigtal afbeeldingen
Uitg.: Forum Amsterdam
ISBN 90 225 3813 3
€ 19,95
Bespreker: Piet Hein Jongbloet

Russell Shorto is een Amerikaans historicus, die in een boeiende romanvorm een ode brengt aan de bijdrage van de Lage Landen bij de vestiging van Nieuw Amsterdam op het eiland Manhattan, later New York genoemd, na de Engelse verovering. In opdracht van de West-Indische Compagnie voerde kapitein Hudson 400-jaar geleden (1609) de rivier op, achteraf naar hem genoemd. Enkele weken geleden was dit onderwerp van grootse feesten in New York. In dit boek blaast de auteur de loftrompet over de Nederlandse tolerantie en diversiteit als oorsprong van het succes 'Amerika'. Volgens hem voerden de Noord-Nederlanders als eersten het fenomeen 'republiek' in, zij vonden de 'democratie' uit en zij omarmden de wetenschap. De helft van alle boeken, die tijdens de Gouden Eeuw in de wereld werden gepubliceerd, werden in de Republiek gedrukt. Momenteel is Shorto directeur van het John Adams Institute te Amsterdam.

Zijn boek verscheen onder de Engelse titel: "*The Island at the Center of the World−The epic story of Dutch Manhattan and the forgotten colony that shaped America" (2002).* Het was enkele dagen het meest populaire thema op de webstek van The New York Times: "Astonishing. ... A book that will permanently alter the way we regard our collective past." De auteur bestrijdt hierin zijn Amerikaanse collegae die hun eigen geschiedenis stelselmatig door een Engelse bril hebben gezien en uitsluitend het Engelse puritanisme als bron hebben onderkend. Daarbij verwaarloosden zij stelselmatig de in het Nederlands geschreven bronnen, waarvan nu pas (!) een groot deel is ontsloten en vertaald. Dit gebeurde mede dank zij de bemiddeling van Rockefeller, later vicepresident van de VS. Het boek werd vertaald door Edzard Krol. De citaten in het 17de eeuwse Nederlands werden uiteraard in het Engels weergegeven en nu in hedendaags Nederlands vertaald. Waar mogelijk, werd voor de Nederlandse versie tevens gebruik gemaakt van de oorspronkelijke bronnen, door Shorto hiervoor verzameld.

De hoofdrol is voorbehouden aan de West-Indische Compagnie met Peter Stuyvesant als representant op Manhattan en verder aan de Staten-Generaal in den Haag. Een heldenrol is voorzien voor Adriaen van der Donck afkomstig uit Breda, een jong opgeleide jurist uit het Leiden van Grotius. Hij heeft een prominente rol gespeeld en blijvende invloed gehad op het bestuur in Nieuw Amsterdam. Volgens de auteur verdiende hij een standbeeld in New York omwille van zijn bijzondere verdiensten. Het boek gaat over de periode tijdens de Tachtig Jarige Oorlog (1568-1648), meer specifiek tijdens het Twaalfjarig Bestand (1609-1621) en daarna. Wij zijn getuige van de verwijdering van de Zuidelijke Nederlanden, die onder de hertogen Albrecht en Isabella door de contrareformatie werden uitgeschakeld. De vele Vlamingen en Brabanders, die een niet onbelangrijke bijdrage hadden in de W.I.C. en in de Staten-Generaal, waren reeds vroeger uitgeweken naar het Noorden, grotendeels reeds vóór de herovering van de belangrijkste Zuid-Nederlandse steden door Alexander Farnese. De toonaangevende handelaren en geleerden waren in het Noorden volledig ingeburgerd en de kritiek die men op Shorto zou kunnen hebben is dat hun rol onvoldoende uit de verf komt. Dit brengt geen correctie op de 'klein-hollandistische' geschiedenis in het Noorden!

Ik vond het een zeer boeiend boek over een stuk eigen geschiedenis, dat ons grotendeels werd onthouden door het nationalistisch-Belgisch gekleurd onderricht. Zeer aanbevolen.

VAN GOGH: A LITERARY MIND. **Literature in the Correspondence of Vincent van Gogh. Van Gogh Studies 2** . ***WOUTER VAN DER VEEN*** 2009, 261 blz.;
Uitgeverij: Waanders b.v., Zwolle en Van Gogh Museum, Amsterdam.
ISBN 978 9O 400 8562 8
NUR 657
€ 45,00
Recensie: Els Baert-van den Eynde

Vincent Van Gogh was een verwoed lezer. Dat blijkt uit zijn brieven, waarin hij meer dan 150 auteurs uit tenminste tien landen citeert, naast tweehonderd werken in vier talen. Daarin overbrugt hij 3000 jaren literatuurgeschiedenis! Dit opmerkelijke feit bracht de auteur ertoe om dit thema, in 2007 als PhD-doctoraal verdedigd aan de Universiteit van Utrecht, te herwerken tot een monografie in '*The Van Gogh Studies series'*. Intussen is Wouter van der Veen met verschillende publicaties hierover en over aanverwante themata uitgegroeid tot een gewaardeerd Van Goghkenner.

Zijn boek verschijnt in het Engels, al promoveerde hij met een Franse titel: *Vincent Van Gogh, homme de lettres. Littérature dans la correspondance de V. Van Gogh*. De auteur verbleef namelijk jaren in Frankrijk. Hij was gedurende enkele jaren medewerker aan een project dat de brieven van Van Gogh in het Frans ter studie nam. Zijn gedreven belangstelling vindt hier haar oorsprong.

Ondanks publicatie van verschillende bekende schilderijen in zijn werk, wenst de auteur zich in dit boek te beperken tot de "*lezer*" Van Gogh en diens intellectuele ontplooiing via deze literatuur. Het artistiek oeuvre speelt hier een secundaire rol en de biografische gegevens worden slechts vermeld indien noodzakelijk om een standpunt toe te lichten. Van der Veen's visie en conclusie op de literatuurkeuze, zoals ze blijkt uit de brieven van Van Gogh, komt hierop neer: "*He* (Van Gogh) *was not shaped by his reading; he was shaped through contact with numerous* books. *The painter did not allow himself to be guided by anyone or anything. His independence of mind, which is one of the foundations of his creative genius, remains one of the most striking aspects of his personality."* Dat hij daarmee ingaat tegen gekende andersluidende visies van auteurs voor hem, verklaart wellicht ook de hardnekkige verdediging van zijn origineel standpunt. Het aangehouden academisch tintje in dit boek werkt aanvankelijk zelfs wat storend.

Dus, een interessante, deskundig gepresenteerde studie over een belangrijk aspect in Van Gogh's leven en werk. Maar het "highly readable" -vermeld in het voorwoord - slaat m.i. wel niet op de gewone lezer. De auteur hanteert een persoonlijke stijl, die zijn mening ondersteunt, soms met hevige stelligheid. Dan krijg je onwillekeurig het gevoel dat een vleugje '*hineininterpretieren*' aanwezig is, al lijkt alles zeer aanvaardbaar voorgesteld. Het maakt je kritisch, hoewel ook nieuwsgierig. Wellicht las ik dit boek daarom niet in één ruk. Hoe dan ook, deze studie betekent een boeiende ontdekkingsreis in het literaire universum van deze gepassioneerde lezer, die Van Gogh was. Volgens de auteur was hij constant op zoek naar teksten die toepasselijk konden zijn op zijn eigen realiteit. Alle respect voor het interpreterend lees- en vertaalwerk van deze brieven, die van Gogh als mens een heel eind dichterbij brengen.

In het Engels geschreven bereikt dit boek natuurlijk de wereldfora van kunst en cultuur, waarvoor het ongetwijfeld werd bedoeld. Kritisch wederwoord hierop ligt voor de hand. Jammer toch dat geen verkorte Nederlandse versie werd toegevoegd om deze laattijdig erkende, nu wereldwijd vermaarde telg van *'Hollands Glorie'* uit de schilderkunst, te eren. Misschien bieden "*De Kamers van van Gogh*" van dezelfde auteur een alternatief voor de Nederlandstalige Van Gogh-bewonderaars.

Het grote probleem is de staatsschuld die door de crisis is geëxplodeerd. Lang nadat de groei is hersteld en zelfs lang nadat de werkloosheid weer is teruggedrongen, zullen we daar de gevolgen van dragen. De overheid zal ons niet dezelfde gezondheidszorg, pensioenen en infrastructuur kunnen garanderen. Tegelijk zal ze ons voor de verlaagde dienstverlening meer van ons inkomen moeten afromen.

Bart STURTEWAGEN – DE STANDAARD – 13/08/09

Bands die op festivals te veel decibel produceren, en de organisatoren, horen voor de strafrechter voor het bewust toebrengen van 'slagen en verwondingen' aan tienduizenden mensen, met als bezwarende omstandigheid dat ze tot de dood kunnen leiden.

Philippe VAN DEN ABEELE – DE STANDAARD – 26/08.09

Met het grootstedenbeleid en het kankerpreventieplan komt de federale regering onmiskenbaar op het terrein van de Vlaamse overheid. Zal de Vlaamse regering het lef hebben om daar een stokje voor te steken via een belangenconflict tegen het federale begrotingsontwerp?

Bart MADDENS – DE STANDAARD – 28/08/09

Wat ik wel kan zeggen, is dat Vlaanderen aan een versnelde sanering werkt en dat dit onze belangrijke bijdrage zal zijn aan de nv België. Het wordt ook onze enige bijdrage. Als we in 2011 inderdaad 1 tot 1,4 miljard beleidsruimte hebben, dan zal dat geld wel degelijk naar beleid gaan. Geld "niet uitgeven", dat doen we dan niet meer.

Kris PEETERS – DE STANDAARD – 29/08/09

BRIEFWISSELING

Van VGV

Aan Professor Rector Van Cauwenberge Paul
Rectoraat
Sint-Pietersnieuwstraat 25
9000 Gent

Antwerpen, 26 maart 2009

Geachte Professor Van Cauwenberge,

Namens de Raad van Bestuur van het Vlaams Geneeskundigenverbond wens ik U van harte te feliciteren met Uw herverkiezing tot Rector van de Universiteit van Gent.

Met de meeste collegiale groeten,

Dr. Dockx Jan — Voorzitter VGV
Dr. Van Meirhaeghe Jan — Oud-voorzitter VGV

Van Professor Rector Van Cauwenberge Paul
Rectoraat

Aan Vlaams Geneeskundigenverbond
Dr. Dockx Jan, Voorzitter
Dr. Van Meirhaeghe Jan, Oud-voorzitter
Ergo de Waellaan, 3, bus 14,
2100 Antwerpen-Deurne

08/04/2009

Mijnheer de Voorzitter
Mijnheer de Oud-voorzitter

Hartelijk dank voor de mooie wensen naar aanleiding van mijn herverkiezing tot rector.
Deze hartelijke woorden waardeer ik ten zeerste.

Met vriendelijke groeten,

Prof. dr. P. Van Cauwenberge
Rector

Van Willy De Waele
Burgemeester Lennik

Aan VGV
23 juli 2009

Beste,

Bijgaand, ter informatie, de open brief die ik heden de premier laat geworden in verband met zijn verklaringen omtrent een “akkoord” over de splitsing van de kieskring.

Met vriendelijke Vlaamse groeten,

Willy De Waele
Burgemeester Lennik

Donderdag 23 juli 2009

OPEN BRIEF

De heer Herman VAN ROMPUY
Eerste Minister
Wetstraat, 16
1000 BRUSSEL

Geachte heer Eerste Minister,

Aan de media heeft u gisteren verklaard dat u voor de splitsing van de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde voor einde maart 2010 een akkoord wenst te bereiken.

Het zal u zeker bekend zijn dat bij de Kamer van Volksvertegenwoordigers een wetsvoorstel hangende is om deze splitsing goed te keuren. De parlementaire procedure wordt door de Franstaligen op de lange baan geschoven door het systematisch inroepen van het belangenconflict – welk belang trouwens hebben deze in Vlaams Brabant dan het in stand houden en uitbreiden van hun voorrechten.

Een akkoord bereiken veronderstelt onderhandelen; onderhandelen betekent toegevingen.

Het is hallucinant vast te stellen dat een eerste minister in functie bereid zou zijn te onderhandelen over:

- de toepassing van de Grondwet;
- de uitvoering van het arrest van het Grondwettelijk Hof van 26 mei 2003;

Met op dergelijke wijze tewerk te gaan geeft u toe dat een redelijke politieke eis (splitsing van de kieskring) en de uitvoering van de rechtsregels die de overheid zelf goedgekeurd heeft, niet meer langs een democratische parlementaire procedure te realiseren zijn en aanvaardt u het ondergraven van de rechtstaat.

Het is de plicht van de federale regering er over te waken dat de grenzen van de deelstaten en de integriteit van de taalgebieden gewaarborgd blijven. Daaromtrent kan niet worden onderhandeld, laat staan toegevingen te doen.
Ter informatie en volledigheidshalve onderstaand de resolutie die door alle Franstalige partijen in het Waals parlement is goedgekeurd:

- spreken zich uit voor een actieve solidariteit met de Franstalingen in de rand;
- eisen de aansluiting van de randgemeenten bij het Brussels gewest;
- eisen in / uitschrijvingrechten bij verkiezingen;
- eisen bevoegdheden voor de Franstalige gemeenschap in Vlaanderen;
- eisen dat Vlaanderen de conventie over de minderheden goedkeurt;
- zeggen hun vertrouwen op in de Vlaamse Kamers van de Raad van State;

De splitsing van de kieskring heeft echter geen communautair aspect zoals te pas en te onpas wordt verkondigd, maar iets dat een rechtstaat fundamenteel en veel dieper raakt: **het respect voor de grondwet en het arrest van het Grondwettelijk Hof**.

Als de Franstalingen, bij uitputting van het belangenconflict, de alarmbelprocedure inroepen dan zijn zij, en zij alleen, verantwoordelijk voor het blokkeren van de federale besluitvorming.

Zij kunnen het land dan uitleggen dat zij meer belang hechten aan het verdedigen van de voorrechten van enkele duizenden Franstalingen in de Vlaamse rand dan oog te hebben voor de welvaart en het welzijn van 10.000.000 landgenoten.

Met bijzondere hoogachting,

Willy DE WAELE
Burgemeester

Van Guido Ghekiere

Aan de redactie van PERIODIEK

23 september 2009

Waarde redactie,

Marianne Thyssen zou na haar gastcollege in Gent toch best een aantal zaken verduidelijken.
Ze is tegenstander van een Vlaamse verrottingsstrategie, maar aanvaardt wel de Franstalige versie ervan in de BHV-saga. De normale parlementaire procedure laten verrotten tot de Vlamingen

aan tafel gaan zitten en toegevingen doen. De splitsing van BHV is nochtans, enerzijds, enkel de inpassing van de electorale entiteit Halle-Vilvoorde in de bestaande federale structuren en, anderzijds, de uitvoering van een gerechtelijke uitspraak.
De zgn. Maddens-doctrine is trouwens niet meer dan de voortzetting van een weloverwogen CVP-strategie uit het verleden: de financieringsregels zodanig vastleggen dat de Franse Gemeenschap ten gepaste tijde opnieuw vragende partij wordt. De Vlaamse christendemocraten waren in 2001 dan ook uitermate verbolgen en ontgoocheld toen paars deze strategie doorbrak met de Lombard-Lambermontakkoorden.
Was het ook niet de gewezen kabinetchef van Kris Peeters, prof. Koen Geens, die in Trends van 2 juli jl. verklaarde dat de Vlamingen hun bevoegdheden maximaal moeten benutten en "zich tegenover de Franstaligen niet meer als vragende partij moeten opstellen"?

En wat dat zgn. vechtfederalisme betreft, zijn het niet de Vlamingen die aan territoriale uitbreiding denken, of die de taalwetgeving boycotten, of die hun landgenoten in de Raad van Europa culpabiliseren en demoniseren, of die onvoldoende inspanningen leveren om het globale budgettaire evenwicht (en dat van de sociale zekerheid) te bereiken, of die de hoofdstedelijke functie van Brussel miskennen, of die de tweede landstaal als verplicht vak afwijzen, of die hun centen onbeheerst beheren, of die de Nederlandstaligen in Brussel discrimineren, …
Langs Vlaamse zijde praten over "vechtfederalisme" lijkt verdacht veel op Vlaams masochisme.
Ooit schreef Derk Jan Eppink dat "als de haan kraait, de leeuw gaat liggen". Misschien moet dit aangevuld met "keert de leeuw zich tegen zijn eigen welpen".

Guido Ghekiere, Brussel

Zo blijkt uit cijfers van Kind & Gezin dat van alle driejarigen die vandaag naar de eerste kleuterklas gaan, 21,1 procent thuis geen Nederlands spreekt. … zowat iedere studie wijst uit dat een taalachterstand bijna altijd leidt tot een schoolachterstand, en dat wie die oploopt in het begin van zijn schoolloopbaan, ook in de kleuterklas, daar ook nadien de gevolgen van ondervindt.

Yves DESMET – DE MORGEN – 01/09/09

Als je dat bedrijfsmatig zou bekijken, dan is België virtueel failliet. Alleen kunnen overheden niet failliet gaan. Het is niet vijf voor twaalf, maar vijf over twaalf. Hoe langer we wachten, hoe erger het wordt.

Guy VANHENGEL – DE STANDAARD – 05/09/09

Ik merk steeds weer dat het de grootste zelfverklaarde kosmopolieten zijn die tegen de Vlaamse vertegenwoordiging in het buitenland zijn. … Zelfs Roemenië promoot in veel hoofdsteden zijn cultuur. Waarom mag Vlaanderen dat dan niet?

Axel BUYSE, gewezen Vlaamse vertegenwoordiger in Den Haag – DE TIJD – 05/09/09

Lid worden van het Vlaams & Neutraal Ziekenfonds…
…is zelf de sociale zekerheid splitsen.

U bent dan niet enkel in orde met de wettelijke verzekering, maar u geniet ook van interessante aanvullende en facultatieve diensten en voordelen. Bovendien geeft u de unitaire machten een krachtig signaal voor een eigen Vlaamse sociale zekerheid!

Lid worden vraagt amper administratieve rompslomp.
Eén telefoontje volstaat, de rest doen wij.
Aarzel geen dag langer en bel gratis: **0800-179 75**

Hoofdzetel
Hoogstratenplein 1 • 2800 MECHELEN
Tel. 015-28 90 90 • e-post: info@vnz.be

Belangrijkste kantoren

Aarschot	Schaluin 99	**Mechelen**	Van Benedenlaan 32
Antwerpen	Troonplaats 2	**Menen**	Bruggestraat 152
Berlaar	Dorpsstraat 22	**Merelbeke**	Poelstraat 40
Boechout	J.F. Willemsstraat 18	**Mol**	Sint-Paulusstraat 2/1
Brugge	Gistelsesteenweg 113a	**Nijlen**	Woeringenstraat 7b
Deurne	Turnhoutsebaan 289	**Overijse**	Duisburgsesteenweg 149
Gent	IJzerlaan 16	**Ranst**	Antwerpsesteenweg 3a/b1
Haacht	Wespelaarsesteenweg 2b	**Roeselare**	Leenstraat 3
Hasselt	Burg. Bollenstraat 1/4	**Sint-Genesius-Rode**	Kerkstraat 2a
Heist-o/d-Berg	Kattestraat 45	**Sint-Niklaas**	H. Heymanplein 18
Herentals	Molenvest 6	**Tienen**	Wolmarkt 9
Herenthout	Bouwelsesteenweg 17	**Torhout**	Elisabethlaan 2/2
Ieper	J. Capronstraat 15	**Turnhout**	Kasteelplein 10/1
Izegem	Kerkplein 8	**Vilvoorde**	Schaarbeeklei 47
Kapellen	Hoogboomsteenweg 119	**Waregem**	Stormestraat 36
Kortenberg	Leuvensesteenweg 214	**Willebroek**	Overwinningsstraat 39
Kortrijk	Gr. Gwijde van Namenstr. 7	**Wommelgem**	Kerkplaats 31
Lier	Antwerpsestraat 145	**Zandhoven**	Oude Baan 1a

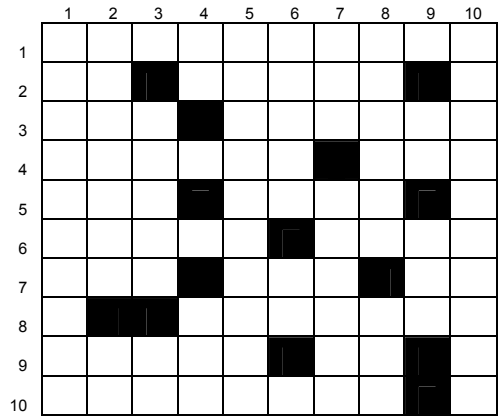
Wij zijn ook nog aanwezig in

Aalter, Aartselaar, Asse, Bellegem, Berchem, Berendrecht, Bonheiden, Boom, Bornem, Brakel, Brasschaat, Brussel, Deerlijk, Dendermonde, Dessel, Deurne, Diest, Diksmuide, Dilbeek, Dilsen-Stokkem, Edegem, Essen, Galmaarden, Geel, Glabbeek, Gooik, Grimbergen, Grobbendonk, Halle, Hamme, Heide, Herent, Herselt, Heusden-Zolder, Hoboken, Hoeilaart, Hooglede, Huldenberg, Hulshout, Ingelmunster, Kalmthout, Kapelle-o/d-Bos, Kessel, Knokke-Heist, Kontich, Kortemark, Kraainem, Kruibeke, Kuurne, Laakdal, Lanaken, Ledegem, Leuven, Lint, Lokeren, Lommel, Maldegem, Malle, Meerhout, Meise, Merchtem, Merksem, Moeskroen, Mortsel, Noorderwijk, Olen, Poperinge, Putte, Puurs, Rijkevorsel, Roosdaal, Schoten, Steenokkerzeel, Tervuren, Westerlo, Wetteren, Wevelgem, Wichelen, Wiekevorst, Wijnegem, Wilrijk, Wuustwezel, Zemst, Zoutleeuw, Zwevegem en Zwijndrecht.

Vlaams & Neutraal Ziekenfonds
www.vnz.be - 0800-179 75

HOMO LUDENS

KRUISWOORDRAADSEL

Dit kruiswoordraadsel werd ingezonden door
Prof. Dr. Dirk Lahaye

HORIZONTAAL

1. Grijze beroepsziekte
2. Contraststof; lieveling van Prof. Bruynooghe.
3. Drager van erfelijke informatie; hoofdleuze van de apotheker.
4. Betrekking hebbend op eierstokken (vv.); vroom (Lat. bw.)
5. Merk van spirometers; onderweg naar het einde.
6. Niet nietig; peulvrucht
7. Nottingham Rehab Supplies; screeningtest voor Syphilis; TV station.
8. Hij luisterde naar de inwendige organen.
9. Streling voor een zintuig; maan van Jupiter.
10. Veteter.

VERTICAAL

1. Op de buik betrekking hebbend.
2. Beroemd Frans anatoom; risico inventarisatie.
3. Geweldig (vv.); boven.
4. Ytterbium; genetisch gemanipuleerde levende wezens.
5. Toestel gebruikt voor het maken van Röntgenfoto's.
6. Symboolbeeld; lichamelijke opvoeding (Eng.).
7. Halve toon; oorzaak van rugklachten.
8. Trekker die ook kan duwen; meer.
9. Het begin van het leven; arbeidspijn.
10. Een gevreesde bacterie

Oplossing vorig nummer:

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	V	L	A	A	N	D	E	R	E	N
2	E	I	S	■	E	E	■	I	T	E
3	R	K	■	G	E	E	N	■	A	D
4	K	■	W	O	N	D	E	R	■	E
5	I	L	E	O	■	■	G	I	E	R
6	E	■	N	I	E	Z	E	N	■	L
7	Z	■	S	E	■	■	E	G	■	A
8	I	K	■	N	O	E	R	■	A	N
9	N	O	R	■	E	L	■	O	L	D
10	G	E	D	E	N	K	E	N	I	S

Wie maakt ook een ontwerp met woorden
(gedeeltelijk medische thema's) en zwarte vakjes?
Inzendingen zijn nog steeds welkom via brief of per e-post:
Redactie Periodiek, VGV, Ergo de Waellaan, 3 – bus 14,
2100 Deurne-Antwerpen - info@vgv.be

Wie weet…wie weet…wie weet… * (V.V.)
wijs: Perhaps… perhaps… perhaps…

Hoelang zal het nog duren
dat w' ons zo laten schuren
door onze zuiderburen?
Wie weet… wie weet… wie weet…

De Walen mogen klagen en zagen en vragen
Vlaandren zal zich gedragen en 't plagen verdragen.

Is Vlaanderen naar de knoppen,
of zal het ooit eens stoppen
met 't eeuwig geld uitkloppen?
Wie weet…wie weet… wie weet…

Zij zitten hoog van boven, te roven, te beloven,
en ons een peer te stoven: 't is niet te geloven.

Ze spelen ons nog perten
in eindeloze verten
met eeuwige transferten?
Wie weet… wie weet …wie weet…

Ze willen eigen rechten om ons te verknechten.
Vlaamse gezondheidszorgen: 't is nog niet voor morgen.

Krijgen ze nieuwe kansen
om Vlaandren te verfransen,
en op ons graf te dansen?
Wie weet… wie weet… wie weet…

Ze schreeuwen 't van de daken om ons af te kraken.
Ze trekken aan het Laken, om hogerop te raken.

Maar eens zal in mijn dromen
het uur van scheiden komen.
Of ben 'k vooringenomen?
Wie weet… wie weet… wie weet…
Wie weet…
Wie weet…
Wie weet….

* Hekellied ingezonden door een VGV-lid

De grondwet heeft België ingedeeld in homogene taalgebieden. B-H-V in zijn huidige vorm voldoet daar niet aan. … Bovendien, zo heeft het Grondwettelijk Hof in een arrest gesteld, gaat het niet op dat B-H-V een arrondissementele kieskring is, terwijl de rest van het land provinciaal stemt. Dat is een schending van het gelijkheidsbeginsel. Indien dit land zichzelf nog een rechtsstaat noemt, moet het de grondwet en de rechterlijke uitspraken respecteren, en dan is er dus geen keuze: splitsen.

Paul GEUDENS – DE GAZET VAN ANTWERPEN – 07/09/09

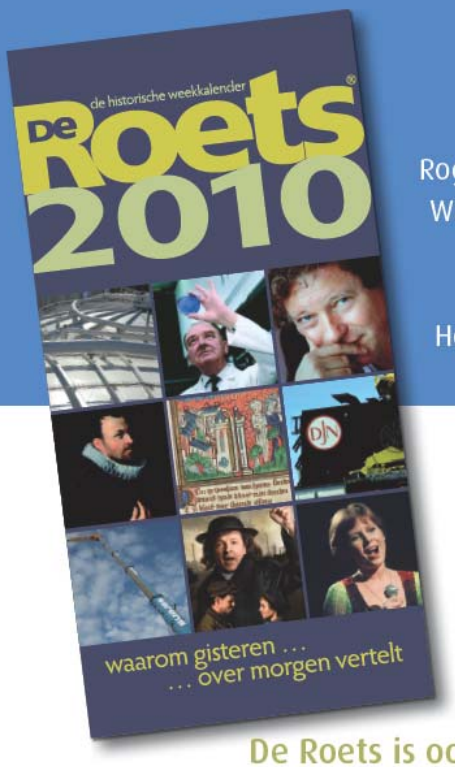
Als morgen het parlement beslist dat BHV moet gesplitst worden, dan betekent dit niet de ondergang van België, maar wel dat er respect is opgebracht voor de democratische spelregels.

Lionel VANDENBERGHE – DE STANDAARD – 15/09/09

Het menselijk vernuft kan met de nodige impulsen erin slagen om producten en processen zodanig te ontwikkelen dat er milieupositieve producten en processen ontstaan. Bijvoorbeeld: in plaats van wagens te maken die de lucht met fijn stof vervuilen, moet het mogelijk zijn om wagens te ontwerpen die de lucht zuiveren.

Geert NOELS, econoom, en Bart VERCOUTERE, Sales Coördinator studiebureau Haskoning België – DE STANDAARD – 21/09/09

Peter Benoit...
een disc jockey?

Was Vesalius een schilder en
Isala van Diest een judoka?
Was Van Helmont een brouwer,
Rogier van der Weyden een dichter?
Was Simon Stevin een bakker, Wizo
the Fleming een striptekenaar,
en Lily Boeykens een actrice?
Het antwoord vind je in 'De Roets'.

De Roets®
historische weekkalender
Over baanbrekers en markante mensen van bij ons,
over feiten van vroeger, met een weetje voor elke dag

De Roets is ook een beetje ons geheugen

BESTEL BON
Invullen en per post zenden naar
De Roets, Sportlaan 7, 1700 Dilbeek
Uiteraard kan je deze gegevens
ook digitaal doorgeven via
www.roetsinfo.eu

Ik bestel graag een Roets en stort 13,95€ (inclusief verzendingskosten binnenland)
op rekeningnummer 424-9116801-82 van De Roets.
Voornaam en naam
Naam bedrijf/instelling/organisatie
Straat
Postnummer Gemeente
e-mail

Uitgave van het VGV

- Redactieraad: Prof. Dr. A. Baert, Dr. J. Dockx, Dr. J. Gyselinck, Dr. P.H. Jongbloet, Dr. R. Lenaerts, Prof. Dr. E. Ponette, Dr. J. Van Meirhaeghe
- Verantwoordelijke uitgever: Dr. J. Van Meirhaeghe, Koolkerkesteenweg 76, 8340 Oostkerke
- Hoofdredacteur: Prof. Dr. E. Ponette, Schoonzichtlaan 40, 3020 Winksele-Herent en Dr. P.H. Jongbloet
- De gepubliceerde bijdragen verschijnen onder de verantwoordelijkheid van de auteurs
- Drukkerij Jules De Winter, Kleine Markt 13, 2000 Antwerpen, Tel. 03/232.20.22, Fax. 03/225.15.84